

ÚTMUTATÓ

A CLP-rendelet bevezető útmutatója

3.0. verzió
2019. január

Jogi közlemény

Ez a dokumentum támogatást kíván nyújtani a felhasználók számára a CLP-rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítésében. Felhívjuk azonban a felhasználók figyelmét arra, hogy a CLP-rendelet szövege jelenti az egyetlen hiteles jogi hivatkozást, továbbá a jelen dokumentumban foglalt információk nem minősülnek jogi tanácsadásnak. Az információ felhasználása kizárólag a felhasználó felelőssége. Az Európai Vegyianyag-ügynökség nem vállal felelősséget az ebben a dokumentumban foglalt információk bármilyen jellegű felhasználásáért.

A CLP-rendelet bevezető útmutatója

Hivatkozási szám: ECHA-19-G-01-HU

Katalógusszám: ED-06-18-388-HU-N

ISBN: 978-92-9481-021-2

DOI: 10.2823/9857

A közzététel dátuma: 2019. január

Nyelv: HU

© Európai Vegyianyag-ügynökség, 2019

Ha kérdései vagy észrevételei vannak ezzel a dokumentummal kapcsolatban, kérjük, (a hivatkozási szám és a megjelenési dátum feltüntetésével) az információigénylő űrlapon nyújtsa be azokat. Az információigénylő lap az ECHA Kapcsolatfelvétel weboldalán keresztül érhető el, amely a következő címen található:

<https://echa.europa.eu/contact>

Európai Vegyianyag-ügynökség

Levelezési cím: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finnország
Elérhetőség: Annankatu 18, Helsinki, Finnország

Dokumentumelőzmények

Verzió	Megjegyzés	Dátum
N/A	Első kiadás	2009. augusztus
2.0 verzió (nem fordították le)	<p>Az útmutató gyorsított aktualizálása csak az alábbiakra korlátozódik:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) a CLP-rendelet 2015. június 1-jei teljes hatályba lépésének figyelembevétele (azaz az előző jogszabályra történő hivatkozás törlése); (ii) a keverékek címkézésére vonatkozó átmeneti időszak lejártának figyelembevétele a veszélyes készítményekről szóló irányelv szerint és összetevőik osztályozása a veszélyes anyagokról szóló irányelv (DSD) szerint; (iii) a hatályon kívül helyezett és elavult információk eltávolítása, amelyek már nem relevánsak és jelenleg félrevezetőek lehetnek; (iv) a dokumentum újraformázása az aktuális vállalati identitással összhangban. <p>Az aktualizált változat az alábbiakat tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az eredeti tartalomjegyzék cseréje az ECHA iránymutatási előírásai alapján; - a CLP-be történő átvezetésről szóló eredeti 4. fejezet törlése (és ennek következtében a régi 5. fejezet újraszámozása); az alkalmazandó átmeneti rendelkezésekkel kapcsolatos információk a 3. fejezet alfejezetébe kerültek át („A CLP végrehajtása”); - 8.1. ábra törlése (az eredeti 8. fejezetben), mivel nincs összhangban a jelenlegi megközelítéssel és félrevezető lehet; - a releváns információforrásokról szóló 9. (eredetileg 10.) fejezet átstrukturálása és aktualizálása; - A biztonsági adatlapok aktualizálására vonatkozó, 2015. június 1-jétől hatályos követelményekről szóló 16. (eredetileg 17.) fejezettel kapcsolatos pontosítások. Hivatkozás hozzáadása a REACH 31. cikkének a CLP által 2015. június 1-jétől módosított (3) bekezdéséhez; - az osztályozási és címkézési jegyzékbe való bejelentésről szóló 17. (eredetileg 18.) fejezet kiegészítése a több osztályozási és címkézési bejelentést tartalmazó, kötegelt XML-fájlokban szereplő új elérhető opciókkal; - a 18. (eredetileg 19.) fejezet pontosítása a tekintetben, hogy az aktualizált biztonsági adatlapot az összes olyan átvevő számára biztosítani kell, akik számára a megelőző 12 hónapban az anyagot vagy keveréket szállították; - a 2015. június 1. előtt hatályban lévő kötelezettségekre hivatkozó szöveg törlése az alternatív vegyianyagnévről szóló 19. (eredetileg 20.) fejezetből; - A 21. (eredetileg 22.) fejezetből azon információ eltávolítása, amely a harmonizált osztályozásra és címkézésre vonatkozó javaslat benyújtására, valamint az aktualizált specifikus útmutatóra történő hivatkozás feltüntetésére vonatkozik; - Az SIEF-ekről szóló 25. (eredetileg 26.) szakasz kiegészítése, mely tartalmazza az ECHA információs szolgálatával történő 	2015. július

	<p>kapcsolatfelvételi lehetőséget a megfelelő SIEF-tagok kapcsolattartási adataihoz való hozzáférés érdekében;</p> <ul style="list-style-type: none"> - A 2. melléklet (Szójegyzék) szétbontása rövidítésekre és szójegyzékre, valamint a rövidítések áthelyezése az útmutató elején szereplő új listába; - A „Közösség” kifejezés „Unió”-val való helyettesítése a teljes dokumentumban, amennyiben nincs jogi szövegre történő hivatkozás; - A megfelelő iránymutatásokat tartalmazó dokumentációk és egyéb kiegészítő anyagok aktualizálása és hivatkozásokkal történő kiegészítése a teljes dokumentumban. 	
2.1 verzió	<p>A helyesbítés kizárólag a következőket tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A 10. táblázatban a veszélyre utaló kitapintható jelkép feltüntetésére vonatkozó kötelezettség jelzésének törlése az aeroszolok vagy zárt szórófejjel ellátott palackok esetében, amennyiben azok kizárólag aspirációs veszélyt jelentőként besorolt anyagokat vagy keverékeket tartalmaznak. - A 10. táblázatban a „Tűzveszélyes gázok” osztály nevének a 4. kiigazítással összhangban történő módosítása. 	2015. augusztus
3.0. verzió	<p>Az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció gyorsított aktualizálása: (i) vegye figyelembe a keverékek veszélyes készítményekről szóló irányelv szerinti címkézésére vonatkozó átmeneti időszak lejáratát; (ii) vegye figyelembe a CLP 9-12. technikai fejlődés miatt szükséges kiigazításait (ATP-eket); (iii) távolítsa el a régi és elavult információkat.</p> <p>Az aktualizált változat nevezetesen az alábbiakat tartalmazza:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A CLP-követelmények alkalmazásának átmeneti időszakára vonatkozó szöveg törlése, nevezetesen a 3., 4., 12. és 13. szakaszban, beleértve a korábbi 3.3 „Átvezetés a CLP-be” szakasz törlését, valamint a 4., korábban „Hasonlóságok és különbségek a CLP és a veszélyes anyagokról szóló irányelv/veszélyes készítményekről szóló irányelv viszonylatában” című szakasz átnevezése a következőre: „A CLP-rendelet áttekintése”; - Az anyaginformációs csereforumokra (SIEF-ek) való hivatkozások törlése a 24. szakaszban (korábbi 25. szakasz); - A keverékek osztályozási kritériumainak alkalmazására vonatkozó ENSZ GHS 2008-as próbakísérletekből vett példákra szóló 1. melléklet törlése; - A korábbi „Az anyagok osztályozása” című 4.1 szakasz és „A keverékek osztályozása” című 4.3 szakasz egyesítése az új, „Az anyagok és a keverékek osztályozása” című 4.1 szakaszba; - A korábbi „Anyagok osztályozása” című 11. és a „Keverékek osztályozása” című 13. szakasz egyesítése az új, „Anyagok és keverékek osztályozása” című 11. szakaszba; - Új 11.6 szakasz hozzáadása „5. lépés: Szükség esetén vizsgálja felül az osztályozást”; - Az IUCLID 5-re történő hivatkozások helyettesítése az IUCLID 6-ra való hivatkozással a 16.4. szakaszban (korábbi 17.4. szakasz); - Elavult vagy hibás linkek frissítése; - A rövidítések listájának és a szójegyzéknek az aktualizálása; 	2019. január

	<ul style="list-style-type: none">- A „fejezet” helyett a „szakasz” kifejezés használata;- A szakaszok újraszámozása;- A dokumentum újraformázása.	
--	--	--

Előszó

A jelen dokumentum az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK rendeletben (CLP-rendelet vagy röviden „CLP”) lefektetett alapvető jellemzőkről és eljárásokról ad iránymutatást. A rendelet az uniós országokban 2009. január 20-án lépett hatályba, és ma már az Európai Gazdasági Térség (EGT) országaira is alkalmazandó (azaz az uniós országokban, valamint Norvégiában, Izlandon és Liechtensteinben már hatályba léptették)¹.

Ezen dokumentum jelen frissítésének célja, hogy áttekintést adjon a CLP-ből fakadó kötelezettségekről. A CLP szerinti kritériumoknak megfelelő osztályozásra és címkézésre vonatkozó részletesebb iránymutatásért, valamint a veszélyességi osztályokkal kapcsolatos általános szempontokra vonatkozó információk megszerzése érdekében javasoljuk, hogy olvassa el magát a CLP-jogszabálysöveget is, beleértve annak mellékleteit, továbbá a [*Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)*](#) és a [*Guidance on labelling and packaging in accordance with Regulation \(EC\) No 1272/2008 \(Útmutató a címkéhez és csomagoláshoz az 1272/2008/EK rendelettel összhangban\)*](#) című dokumentumot.

Tudatában vagyunk annak, hogy Önnek esetleg az 1907/2006/EK² rendeletben (REACH-rendelet vagy röviden „REACH”) előírtaknak is eleget kell tennie. Emiatt a CLP-vel összefüggésben lévő, megfelelő REACH szerinti kötelezettségeket kiemelten jelöljük ebben az útmutatóban. Hivatkozunk továbbá azokra a REACH-hez kapcsolódó iránymutatásokat tartalmazó dokumentációkra, amelyek segítséget nyújthatnak a CLP-rendelet alkalmazásakor.

¹ A CLP-rendelet az EGT Vegyes Bizottságnak az EGT-megállapodás II. mellékletének (Műszaki előírások, szabványok, vizsgálatok és tanúsítás) módosításáról szóló 2012. június 15-i 106/2012. számú határozatával beépítésre került az EGT-megállapodásba (HL L 309, 2012.11.8., 6–6 o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18-i, 1907/12,2006/EK rendelete a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 369., 2006.12.30., helyesbített változat: HL L163., 2007.05.29., 3.o.).

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	14
1.1	Mit kell tudni erről az útmutatóról?	14
1.2	Kinek szól ez az útmutató?	14
1.3	Mi a CLP, és miért van rá szükség?	14
1.4	Mi a veszélyességi osztályozás, címkézés és csomagolás?	15
1.5	Mit kell tudni a kockázatértékelésről?	16
1.6	Mi az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA vagy „az Ügynökség”) szerepe?.....	16
	16
2.	A CLP-rendelet szerinti szerepkörök és kötelezettségek.....	17
2.1	A CLP-rendelet szerinti szerepkörök	17
2.2	A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek	19
3.	A CLP-rendelet végrehajtása	24
3.1	Hol kell elkezdni?	24
3.2	Mi az Ön teendője?	24
4.	A CLP-rendelet áttekintése	26
4.1	Az anyagok és keverékek osztályozása.....	26
4.2	Veszélyes (hazardous) kontra veszélyes (dangerous)	29
4.3	Címkézés.....	29
4.4	Harmonizált osztályozás	29
5.	Az osztályozás és a címkézés során használt fogalmak	30
6.	Az osztályozás általános jellemzői.....	32
6.1	Osztályozás	32
6.2	A saját osztályozás és a harmonizált osztályozás	33
7.	Harmonizált osztályozások alkalmazása	35
7.1	Háttér	35
7.2	Hogyan alkalmazza a harmonizált osztályozásokat?	35
8.	A VII. melléklet alkalmazása a DSD/DPD szerinti osztályozás CLP osztályozásnak való megfeleltetéséhez	37
9.	Információforrások.....	38
9.1	Hol talál információt?	38
9.2	Egyéb információforrások	39
9.3	Vizsgálatok	40
10.	A vizsgálatok szerepe a CLP-rendeletben	41
10.1	A vizsgálatok szerepe.....	41

10.2	Fizikai veszélyek vizsgálata	41
10.3	Egészségi és környezeti veszélyek vizsgálata	41
11.	Anyagok és keverékek osztályozása	43
11.1	Alaplépések	43
11.2	1. lépés: A rendelkezésre álló információk összegyűjtése	43
11.3	2. lépés: Az információ vizsgálata a megfelelőségről és megbízhatóságáról való megbizonyosodás érdekében.....	45
11.4	3. lépés: Az információ értékelése az osztályozási kritériumok szempontjából	45
11.5	4. lépés: Döntés a megfelelő osztályozásról	46
11.6	5. lépés: Szükség esetén az osztályozás felülvizsgálata	47
11.7	Rugalmas megközelítések a keverékek különböző információkészletek alapján történő osztályozásához	48
12.	Címkézés	50
12.1	Mit kell címkéznie?.....	50
12.2	Kinek kell címkézni?.....	50
12.3	Hogyan kell címkéznie?	50
12.4	Milyen nyelv(ek) szerepeljen(ek) a címkén?	51
12.5	Milyen információkat kell feltüntetni a címkén?.....	52
12.6	Termékazonosítók.....	52
12.7	Veszélyt jelző piktogramok	53
12.8	Figyelmeztetések.....	54
12.9	Figyelmeztető mondatok.....	54
12.10	Óvintézkedésre vonatkozó mondatok	54
12.11	A figyelmeztető és az óvintézkedésre vonatkozó mondatok kódjai	55
12.12	Kiegészítő információk.....	55
12.13	Hogyan rendezze címkéit?	56
12.14	Mikor kell aktualizálnia címkéit?.....	57
12.15	Csomagolatlan anyagok és keverékek	58
13.	Elsőbbségi szabályok alkalmazása a címkéhez	59
13.1	Az elsőbbségi szabályok alkalmazása	59
13.2	Figyelmeztetések.....	59
13.3	Veszélyt jelző piktogramok	59
13.4	Figyelmeztető mondatok.....	60
13.5	Óvintézkedésre vonatkozó mondatok	60
14.	Egyedi címkézési és csomagolási megoldások	62
14.1	Különféle címkézési és csomagolási helyzetek	62
14.2	Mentesítések a címkézés alól kicsi vagy nehezen címkézhető csomagolások esetében	62
14.3	A gyermekbiztos zárás és a veszélyre utaló kitapintható jelképek biztosítására vonatkozó csomagolási szabályok	62
14.4	Egyedi szabályok a többretegű csomagolások címkézésére	64
15.	Biztonsági adatlapok	65
15.1	Mikor kell aktualizálnia?.....	65
15.2	Mit kell aktualizálnia?	65

16.	Az osztályozási és címkézési jegyzék – anyagok bejelentése	67
16.1	Az osztályozási és címkézési jegyzék.....	67
16.2	Ki köteles bejelentést tenni?	67
16.3	Milyen információt kell feltüntetnie a bejelentésben?	68
16.4	Milyen formátumot használjon a bejelentéshez?	69
16.5	Mi történik ezután?	70
17.	Új veszélyességi információk.....	71
17.1	Legyen naprakész a veszélyességi információk tekintetében!	71
17.2	Mi az Ön teendője?	71
18.	Alternatív vegyiianyagnév használatára vonatkozó kérelem	73
18.1	Bevezetés.....	73
18.2	Kinek a részére kell benyújtani a kérelmet?	73
18.3	Mely anyagok tartoznak a kérelem alá?	73
18.4	Hogyan nyújtsa be kérelmét?	74
19.	Információs nyilvántartások és kérelmek.....	75
19.1	Milyen nyilvántartás vezetését írja elő az Ön számára a REACH- és a CLP-rendelet az osztályozás és címkézés tekintetében?	75
19.2	Kinek kell megmutatnia ezt az információt?	75
20.	Javaslatok a harmonizált osztályozásra és címkézésre.....	77
20.1	Miről kell szólnia a javaslatnak?	77
20.2	Ki nyújthat be javaslatot?	77
20.3	Hogyan kell javaslatot benyújtani vállalként?	78
20.4	A javaslat benyújtásra került: mi történik ezután?	79
21.	Kapcsolódó jogszabályok – áttekintés	80
21.1	Kapcsolódó jogszabályok.....	80
21.2	Veszélyes („dangerous”) anyagok és készítmények a kapcsolódó uniós jogszabályokban.....	82
22.	A biocid termékekről és a növényvédő szerekről szóló rendeletek, és a CLP-rendelettel való összefonódások	83
23.	Az anyagok és keverékek osztályozása által keletkeztetett REACH szerinti kötelezettségek	84
24.	Adatok közös benyújtása és adatmegosztás a REACH szerint.....	85
25.	A CLP-re is vonatkozó, REACH szerinti iránymutatásokat tartalmazó dokumentációk	86
1. melléklet	Szójegyzék	88
2. melléklet	Kiegészítő információforrások.....	94
3. melléklet	Az ENSZ GHS és a CLP	95

Táblázatjegyzék

1. táblázat A CLP-rendelet szerinti szerepkör azonosítása	18
2. táblázat: A gyártó és az importőr kötelezettségei.....	19
3. táblázat: A továbbfelhasználó (beleértve a készítőt/újraimportálót is) kötelezettségei	21
4. táblázat: A forgalmazó (beleértve a kiskereskedőt is) kötelezettségei.....	22
5. táblázat: Egyes meghatározott árucikkek előállítóinak kötelezettségei	23
6. táblázat A CLP szerinti veszélyességi osztályok és kategóriák	27
7. táblázat: A CLP-rendeletben használt kulcsfogalmak	30
8. táblázat: Címke- (és piktogram)méretek a CLP I. mellékletének 1.2.1. szakasza szerint.....	51
9. táblázat: A CLP-rendelet szerinti figyelmeztető, illetve óvintézkedésre vonatkozó mondatok kódtartományai	55
10. táblázat: A gyermekbiztos zárokra és/vagy a veszélyre utaló kikapintható jelképekre vonatkozó CLP-rendelkezések alkalmazását eredményező veszélyességi osztályozások.....	63
11. táblázat: A gyermekbiztos zárokra vonatkozó CLP-rendelkezések alkalmazását kiváltó anyagok (a CLP II. mellékletének 3.1.1.3. pontja)	64
12. táblázat: az ENSZ GHS-ben szereplő, de a CLP-rendeletből hiányzó veszélyességi kategóriák	95

Ábrák jegyzéke

1. ábra: Az anyagok és keverékek osztályozásának öt alaplépése	43
2. ábra: Az egyéb jogszabályokban előírt információkat egyesítő címke példája	58
3. ábra: IUCLID 6 képernyőkép	69
4. ábra: REACH-IT online dokumentációs eszköz képernyőkép	70
5. ábra: Mit kell tenni az új veszélyességi információk kapcsán?	72
6. ábra: A javaslat elkészítéséhez és benyújtásához szükséges lépések.....	78
7. ábra: A harmonizált osztályozásra és címkézésre vonatkozó javaslat benyújtását követően az Ügynökség és a Bizottság által lefolytatott eljárás	79

Rövidítések

ADN	az Európai Gazdasági Bizottság Belső Szállítási Bizottsága 223. számú határozatának mellékletében foglalt, többször módosított, a veszélyes áruk nemzetközi belvízi szállításáról szóló európai megállapodás
ADR	a 94/55/EK keretirányelvben meghatározott, többször módosított, a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás
ATE	Becsült akut toxicitási értékek: az akut toxicitási értékeket (hozzávetőleges) LD ₅₀ (orális, dermális) vagy LC ₅₀ (inhalációs) értékek vagy ATE-értékek formájában fejezzük ki.
ATP	a technikai fejlődés miatt szükséges kiigazítás (ebben az útmutatóban az „ATP” a CLP-rendelet kiigazítására vonatkozik)
BPR	Biocid termékekről szóló rendelet: a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 2012. május 22-i, 2013. szeptember 1-jétől hatályos 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, amely hatályon kívül helyezi a biocid termékek forgalmazásáról szóló 1998. február 16-i 98/8/EK európai parlamenti és tanácsi, módosított irányelvet [HL L 123, 98.4.24, 1. o.]
C&L jegyzék	Osztályozási és címkézési jegyzék
CAS	Vegyianyag-nyilvántartási Szolgálat
CLH	Harmonizált osztályozás és címkézés
CLP-rendelet	Az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról szóló, 2008. december 16-i 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet
CMR	rákkeltő hatás, mutagenitás, reprodukciós toxicitás
CRF	Gyermekbiztos zár
CSR	Kémiai biztonsági jelentés
DPD	Veszélyes készítményekről szóló irányelv: a tagállamoknak a veszélyes készítmények osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 1999. május 31-i 1999/45/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv
DSD	Veszélyes anyagokról szóló irányelv: veszélyes anyagok osztályozására, csomagolására és címkézésére vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1967. június 27-i 67/548/EGK tanácsi irányelv
ECHA	Európai Vegyianyag-ügynökség
EGT	Európai Gazdasági Térség

EINECS	Létező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Európai Jegyzéke
EK	Európai Bizottság
EU	Európai Unió
GCL	Általános koncentrációs határérték
GHS	(ENSZ) a vegyi anyagok osztályozásának és címkézésének egyetemes harmonizált rendszere: az Egyesült Nemzetek Szervezetének Gazdasági és Szociális Bizottsága (UN ECOSOC) által elfogadott nemzetközi kritériumok a veszélyes anyagok és keverékek osztályozására és címkézésére
HSDB	Veszélyes anyagok adatbankja
ICAO	„Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet”, a nemzetközi polgári repülésről szóló egyezmény 18. mellékletére – a veszélyes áruk repülőgépen történő, biztonságos szállítása – vonatkozik
IMDG	a veszélyes áruk tengeri szállítására vonatkozó „Veszélyes Áruk Nemzetközi Tengerészeti Kódexe”
IPCS	Nemzetközi Kémiai Biztonsági Program
IRIS	Integrált Kockázati Információs Rendszer
IUCLID	Egységes nemzetközi kémiai információs adatbázis
IUPAC	Az Elméleti és Alkalmazott Kémia Nemzetközi Uniója
M-tényező	Szorótényező
NICNAS	az ipari felhasználású vegyi anyagok (ausztrál) nemzeti bejelentési és értékelési rendszere
NIOSH	(Egyesült Államok) Nemzeti Foglalkozásbiztonsági és Foglalkozás-egészségügyi Intézet
OECD	Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet
OSHA	az (Egyesült Államok) Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynöksége
PIC-rendelet	előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásról szóló rendelet; a veszélyes vegyi anyagok kiviteléről és behozataláról szóló 2012. július 4-i 649/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (átdolgozás) [HL L 201 2012.07.27. 60. o.]
PPPR	Növényvédő szerekről szóló rendelet: a növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet
(Q)SAR	A molekulaszervezet és a biológiai hatás közötti (mennyiségi) összefüggés
REACH-rendelet	A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a

	793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet
RID	a 96/49/EK keretirányelvben meghatározott, többször módosított, a veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat [a nemzetközi vasúti fuvarozási egyezmény (COTIF) B. függelékét képező, nemzetközi vasúti árufuvarozási szerződésekre (CIM) vonatkozó egységes szabályok 1. melléklete]
RTGD	a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos (ENSZ) javaslatok
RTECS	vegyi anyagok toxikus hatásainak nyilvántartása
SCL	Egyedi koncentrációs határértékek
SDS	Biztonsági adatlap
SVHC	Különös aggodalomra okot adó anyagok
TWD	tapintással érzékelhető, veszélyt jelző figyelmeztető jelkép
Toxline	Toxikológiai szakirodalom online adatbázis
TOXNET	toxikológiai adathálózat
UFI	Egyedi formulaazonosító
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
US EPA	Az Egyesült Államok Környezetvédelmi Hatósága

1. Bevezetés

1.1 Mit kell tudni erről az útmutatóról?

Ez az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló, 1272/2008/EK rendeletben (más néven: CLP-rendelet, amely 2009. január 20-án lépett hatályba) foglalt követelmények terén történő eligazodás megkönnyítésére készült, lásd <https://echa.europa.eu/regulations/clp/legislation>. Megismerkedhet a CLP alapvető jellemzőivel és eljárásaival, ugyanakkor javasoljuk, hogy tanulmányozza a jogszabály szövegét is a további részletek megismerése és megértése érdekében. Az osztályozási kritériumokkal kapcsolatban a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum megtekintését ajánljuk. kiadvány anyagspecifikus iránymutatást is nyújt, amennyiben ez bizonyos osztályozásokhoz szükséges, például a fémek vízi környezetre gyakorolt hatása szerinti osztályozás esetében. A címkézési és csomagolási követelményekkel kapcsolatos részletesebb iránymutatásért javasolt a [Guidance on Labelling and Packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a címkézéshez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban\)](#)³ című dokumentumot.

A CLP számos rendelkezése szorosan összefügg a REACH-rendelet és egyéb uniós jogszabályok rendelkezéseivel. A REACH-hez, a biocid termékekről szóló 528/2012/EU rendelethez (biocid termékekről szóló rendelet vagy BPR) és a növényvédő szerekről szóló 1107/2009/EK rendelethez (növényvédő szerekről szóló rendelet vagy PPPR) való legfontosabb kapcsolódási pontokat a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció röviden, külön fejezetekben tárgyalja. Ezenkívül a dokumentum egyes fejezeteiben röviden utalunk a REACH-hez való esetleges kapcsolódási pontokra.

1.2 Kinek szól ez az útmutató?

Ez a dokumentum az anyagok és keverékek szállítói, valamint egyes meghatározott árucikkek előállítói vagy importőrei⁴ számára készült, akiknek alkalmazniuk kell a CLP-rendelet szerinti osztályozási, címkézési és csomagolási szabályokat. Szállítók az anyagok gyártói, az anyagok és keverékek importőrei, a továbbfelhasználók, beleértve a készítőket (keverékek gyártói) és újrimportálókat, valamint a forgalmazók, beleértve a kiskereskedőket, akik az anyagot vagy keveréket forgalomba hozzák (lásd az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [2.](#) fejezetét). A dokumentum azokra vonatkozik, akik már rendelkeznek az osztályozásra, címkézésre és csomagolásra vonatkozó alapvető ismeretekkel. A dokumentum nem magyaráz el mindent a kezdetektől, azonban igyekszik megfelelő és átfogó képet adni a CLP-rendelet jellegzetességeiről.

1.3 Mi a CLP, és miért van rá szükség?

Az anyagok és keverékek kereskedelme nem csak a belső (EU/EGT)⁵, hanem a globális piacot is érintő kérdés. A nemzetközi kereskedelem megkönnyítése, valamint az emberi

³ Mindkét iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció elérhető az alábbi címen: <https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-clp>.

⁴ Árucikkek előállítójaként vagy importőreként Önre csak abban az esetben vonatkozik a CLP, ha a CLP I. mellékletének 2.1. szakaszában leírt robbanóképes árucikket állít elő vagy importál, vagy az árucikk a REACH 7. vagy 9. cikke szerinti regisztrálásra vagy bejelentésre kötelezett anyagot tartalmaz.

⁵ Kérjük, vegye figyelembe, hogy a dokumentumban az Unióra (EU) történő hivatkozás során az EGT részét képező országok – Izland, Liechtenstein és Norvégia – is beleértendőek. Kérjük, azt is vegye figyelembe, hogy a

egészség és a környezet védelme érdekében, az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) keretében gondosan kidolgozták az osztályozás és címkézés harmonizált kritériumait, valamint azok alkalmazásának általános elveit. Ennek eredményeként létrejött a vegyi anyagok osztályozásának és címkézésének globálisan harmonizált rendszere, amelynek első kiadását 2002-ben fogadták el (lásd még: http://www.unece.org/trans/danger/publi/ghs/ghs_welcome_e.html).

A CLP-rendelet különböző nyilatkozatokat követ, amelyekkel az Unió megerősítette arra irányuló szándékát, hogy a nemzetközileg elfogadott GHS-kritériumoknak az uniós jogszabályokba való beépítése révén hozzájáruljon az osztályozási és címkézési kritériumok globális harmonizációjához. A vállalkozásoknak ezért részesülniük kell az osztályozásra és címkézésre vonatkozó szabályok globális harmonizációjának előnyeiből, továbbá egyrészt a szállításra és felhasználásra vonatkozó osztályozás és címkézés szabályai, másrészt a szállításra vonatkozó szabályok közötti összhang előnyeiből.

A CLP azon verziója, amelyre a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentációban hivatkozunk, az ENSZ GHS⁶ 7. javított változatán alapul. A CLP-rendelet az osztályozás és címkézés korábbi uniós rendszeréből származó alapvető jellemzőket és eljárásokat is átveszi, mégpedig az ENSZ GHS részét nem képező veszélyes anyagokról szóló 67/548/EGK irányelvből ("Dangerous Substances Directive", DSD) és veszélyes készítményekről szóló 1999/45/EK irányelvből ("Dangerous Preparations Directive", DPD). Ennélfogva a CLP bevezetése a GHS-nek az EU-n kívüli országok jogrendszerébe történt bevezetéséhez hasonlóan, de nem azonos módon történik (vegye figyelembe, hogy az egyes EU-n kívüli országok végrehajtásai között eltérések adódhatnak).

A CLP-rendelet jogilag kötelező érvényű az EU/EGT tagállamokban. Ez közvetlenül alkalmazandó valamennyi ipari ágazatban. A régi irányelvek, a DSD és a DPD, egy átmeneti időszak után, 2015. június 1-én hatályukat veszítették.

1.4 Mi a veszélyességi osztályozás, címkézés és csomagolás?

Az anyaghoz vagy keverékhez kapcsolódó veszély azok potenciális károsító hatását jellemzi. A veszélyt az anyag vagy keverék lényegi tulajdonságai határozzák meg. Ebben az összefüggésben a veszélyértékelés az az eljárás, melynek során az anyag vagy keverék lényegi tulajdonságait értékeli a lehetséges káros hatások meghatározása érdekében. Azokban az esetekben, amikor az azonosított veszély jellege és súlyossága megfelel az osztályozási kritériumoknak, a veszélyességi osztályozás az emberi egészségre vagy a környezetre fizikai tulajdonságai következtében káros hatású anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos veszély szabványosított leírását jelenti.

A CLP-rendelet egyik fő célja annak meghatározása, hogy az anyag vagy keverék rendelkezik-e olyan tulajdonságokkal, amelyek indokolják a veszélyesként való osztályozást. Vegye figyelembe, hogy ha a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentációban „anyagokról és keverékekről” van szó, akkor a CLP I. mellékletének 2. részében említett osztályozás alá eső „egyes meghatározott árucikkek” is ideértendők.

Ha ezek a tulajdonságok azonosításra kerültek, és az anyagot vagy keveréket ennek megfelelően osztályozták, akkor az anyagok és keverékek **gyártói, importőrei, továbbfelhasználói és forgalmazói**, valamint **egyes meghatározott árucikkek**

Lisszaboni Szerződés 2009-es hatálybalépésével a „Közösség” fogalmát az „Unió” váltotta fel. A jelen frissítés elkészítésekor a CLP rendeletet még nem módosították ennek a változásnak megfelelően, ezért egyes jogi hivatkozások a dokumentumon belül még mindig használják a "Közösség" kifejezést.

⁶ Vegye figyelembe, hogy az ENSZ GHS-t két évente felülvizsgálják. Az ENSZ GHS 6. (2015.) és 7. (2017.) felülvizsgálatát a CLP-rendeletben a CLP 12. ATP-n keresztül hajtják végre.

gyártói és importőrei kötelesek közölni az adott anyagok vagy keverékek azonosított veszélyeit a szállítói lánc egyéb szereplőivel, így a fogyasztókkal is. A veszélyt jelző címkézés teszi lehetővé a veszélyességi osztályozás közlését az anyag vagy keverék felhasználójával, figyelmeztetve a veszély fennállására és a kapcsolódó kockázatok kezelésének szükségességére.

A CLP általános csomagolási előírásokat állapít meg a veszélyes anyagok és keverékek biztonságos szállításának biztosítása érdekében (a CLP (49) preambulum-bekezdése és IV. címe).

1.5 Mit kell tudni a kockázatértékelésről?

Az anyag vagy keverék osztályozásának azok belső veszélyeinek típusát és súlyosságát kell tükröznie. Ezt nem szabad összetéveszteni a kockázatértékeléssel, amely egy adott veszélyt az embernek vagy a környezetnek a veszélyt okozó anyaggal vagy keverékkel szembeni tényleges expozíciójával kapcsol össze. Mindazonáltal az osztályozás és a kockázatértékelés közös pontja a veszélyek azonosítása és a veszélyértékelés.

1.6 Mi az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA vagy „az Ügynökség”) szerepe?

Az Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA vagy „az Ügynökség”) egy uniós szerv, amelyet eredetileg a REACH irányítására hoztak létre. Kulcsfontosságú szerepet játszik a REACH és a CLP (valamint a biocid termékekről szóló rendelet és a PIC-rendelet⁷) végrehajtása, valamint az EU-n belüli összhang biztosítása tekintetében.

Az Ügynökség titkárságán és szakbizottságain keresztül tudományos és technikai tanáccsal látja el a tagállamokat és az Unió intézményeit azokban a vegyi anyagokkal (anyagok és keverékek) kapcsolatos kérdésekben, amelyek a hatáskörébe tartoznak. Általánosságban, a CLP-rendelet keretében az Ügynökség speciális feladatai közé tartozik, hogy:

- technikai és tudományos iránymutatásokat és eszközöket nyújt az iparág számára a CLP-rendelet által megállapított kötelezettségeknek való megfelelésre vonatkozóan (a CLP 50. cikke);
- technikai és tudományos iránymutatást ad a tagállamok illetékes hatóságai részére a CLP-rendelet alkalmazására vonatkozóan (a CLP 50. cikke);
- támogatást nyújt a CLP szerint létrehozott nemzeti információs szolgálatok számára (a CLP 44. és 50. cikke);
- adatbázis formájában osztályozási és címkézési jegyzéket hoz létre és tart fenn, továbbá fogadja az osztályozási és címkézési jegyzékre vonatkozó bejelentéseket (a CLP 42. cikke);
- fogadja a tagállamok illetékes hatóságaitól és a szállítóktól az anyagok harmonizált osztályozásával kapcsolatosan érkező javaslatokat, valamint benyújtja véleményét a Bizottságnak az osztályozást érintő ezen javaslatokról (a CLP 37. cikke);
- fogadja és értékeli az alternatív vegyianyagnév használatára vonatkozó kérelmeket, valamint dönt elfogadhatóságukról (a CLP 24. cikke); tervezetet készít és nyújt be a Bizottságnak a címkézési és csomagolási követelmények alóli mentesítésekről (a CLP 29. cikkének (5) bekezdése).

⁷ Az előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyási eljárásról szóló 649/2012/EU rendelet.

2. A CLP-rendelet szerinti szerepkörök és kötelezettségek

2.1 A CLP-rendelet szerinti szerepkörök

Az anyagok vagy keverékek szállítóinak CLP szerinti kötelezettségei nagyrészt az anyag vagy keverék szállítói láncában elfoglalt szerepüktől függenek. Emiatt a legfontosabb az Ön CLP-rendelet szerinti szerepkörének azonosítása.

Szerepkörének azonosítása érdekében olvassa el az 1. táblázatban felsorolt öt különböző, a CLP 2. cikkében szereplő meghatározásokon alapuló leírást. A „továbbfelhasználó” vagy „forgalmazó” szerepkörökkel kapcsolatos további magyarázatokhoz tanulmányozhatja a [Guidance for downstream users \(Útmutató a továbbfelhasználók számára\)](#) című dokumentumot az ECHA weboldalán.

Amennyiben valamely leírás illik az Ön tevékenységére, akkor a leírástól jobbra tekintse meg a CLP-rendelet szerinti szerepkörét. Kérjük, gondosan olvasson el minden leírást, mivel lehetséges, hogy több CLP-rendelet szerinti szerepkörrel is rendelkezik.

Vegye figyelembe, hogy az osztályozási, címkézési és csomagolási CLP-kötelezettségek általában az anyagok vagy keverékek szállításához kapcsolódnak. Az osztályozás azonban – a szállítástól függetlenül – a REACH szerinti regisztrálás vagy bejelentés megfelelő előkészítéséhez is lényeges. Ez az útmutató tehát a REACH-rendelet szerinti benyújtások elkészítéséhez is használható. A címkézési és csomagolási kötelezettségek általában nem érvényesülnek, amennyiben valamely REACH-rendelet szerinti regisztrálás vagy bejelentés esetében nem történik szállítás.

1. táblázat A CLP-rendelet szerinti szerepkör azonosítása

Leírások		Az Ön CLP szerinti szerepköre ⁽¹⁾
1	Az az Európai Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az Európai Unióban anyagot állít elő vagy termel ki természetes állapotban.	Gyártó⁽²⁾
2	Az az Európai Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az Európai Unió vámterületére történő fizikai behozatalért felel.	Importőr
3	Az a gyártótól vagy importőrtől különböző, az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely ipari vagy foglalkozásszerű tevékenységei során az anyagot önmagában vagy keverékben felhasználja.	Továbbfelhasználó⁽³⁾ (beleértve a készítő/újraimportálót)
4	Az az Európai Unión belül letelepedett természetes vagy jogi személy – beleértve a kiskereskedőt is –, aki vagy amely az önmagában vagy keverékben előforduló anyagot kizárólag harmadik felek számára tárolja és hozza forgalomba.	Forgalmazó (beleértve a kiskereskedőt)
5	Olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az Unión belül árucikkeket készít vagy szerel össze, ahol az árucikk olyan tárgy, amely az előállítás során a funkcióját a kémiai összetételnél nagyobb mértékben meghatározó különleges formát, felületet vagy alakot kap.	Árucikkek előállítója⁽⁴⁾

Megjegyzések:

(1) Fontos megjegyezni, hogy a CLP nem ismeri el az egyedüli képviselő szerepkörét.

(2) A köznyelvben a „gyártó” kifejezés jelentheti azt a (természetes/jogi) személyt, aki vagy amely anyagokat állít elő és azt a (természetes/jogi) személyt is, aki vagy amely keverékeket készít (készítő). A köznyelvi értelmezéssel szemben a REACH- és a CLP-rendelet szerint csak az anyagokat előállító személy minősül „gyártónak”. A készítő a REACH- és a CLP-rendelet szerint „továbbfelhasználó”.

(3) A forgalmazó vagy a fogyasztó nem továbbfelhasználó.

(4) Árucikkek előállítójaként vagy importőreként Önre csak abban az esetben vonatkozik a CLP, ha a CLP I. mellékletének 2.1. szakaszában leírt robbanóképes árucikket állít elő vagy importál, vagy az árucikk a REACH 7. vagy 9. cikke szerinti regisztrálásra vagy bejelentésre kötelezett anyagot tartalmaz.

2.2 A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek

A CLP a szállítói lánc valamennyi szállítójára az együttműködés általános kötelezettségét írja elő annak érdekében, hogy a rendelet szerinti osztályozási, címkézési és csomagolási követelmények teljesüljenek (a CLP 4. cikkének (9) bekezdése). Másfelől az Ön CLP szerinti egyedi kötelezettségei a szállítói láncban elfoglalt – az 1. táblázatban meghatározott – szerepkörétől függnnek. A 2–5. táblázat a szerepkörökhöz rendelt kötelezettségeket tartalmazza, és minden esetben jelzi a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció vonatkozó kulcsfejezeteit.

2. táblázat: A gyártó és az importőr kötelezettségei

A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek		Kulcsfejezetek
1	A forgalomba hozatalt megelőzően köteles elvégezni az anyagok és keverékek CLP szerinti osztályozását, címkézését és csomagolását. A forgalomba nem hozott, de a REACH 6., 9., 17. vagy 18. cikke szerint regisztrálás- vagy bejelentésköteles anyagokat is osztályozni kell (a CLP 4. cikke).	6
2	Az osztályozást a CLP II. címe szerint kell végeznie (a CLP 5–14. cikke).	7 – 11
3	A címkézést a CLP III. címe szerint kell végeznie (a CLP 17–33. cikke).	12 – 14
4	A csomagolást a CLP IV. címe szerint kell végeznie (a CLP 35. cikke).	12 és 14
5	Az anyagok forgalomba hozatalakor az osztályozási és címkeelemeket be kell jelentenie az Ügynökségnél létrehozott osztályozási és címkézési jegyzékbe (a CLP 40. cikke).	16
6	Minden rendelkezésére álló ésszerű lépést meg kell tennie, hogy tudomást szerezzen az új tudományos vagy technikai ismeretekről, melyek befolyásolhatják az Ön által forgalomba hozott anyagok vagy keverékek osztályozását. Ha olyan információ jut a birtokába, melyet megfelelőnek és megbízhatónak tart, haladéktalanul új értékelést kell elvégeznie a vonatkozó osztályozást illetően (a CLP 15. cikke).	17
7	Az adott anyag vagy keverék osztályozásának és címkézésének módosítása esetén – bizonyos esetekben haladéktalanul – aktualizálni kell a címkét (a CLP 30. cikke).	14 és 17
8	Amennyiben olyan új információval rendelkezik, amely változtathat az anyag harmonizált osztályozásán és a címkeelemein (a CLP VI. mellékletének 3. része), akkor köteles javaslatot benyújtani azon	20

A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek		Kulcsfejezetek
	tagállamok egyikének illetékes hatóságához, ahol az anyagot forgalomba hozták (a CLP 37. cikkének (6) bekezdése).	
9	Köteles összegyűjteni, és az anyag vagy keverék utolsó szállítása után legalább 10 évig elérhetővé tenni a CLP szerinti osztályozáshoz és címkézéshez előírt összes információt. Ezeket az információkat a REACH 36. cikkében előírt információkkal együtt köteles megőrizni (a CLP 49. cikke).	19
10	A keverékeket forgalomba hozó importőrök és továbbfelhasználók kötelesek információt szolgáltatni a tagállamok által kijelölt, a megelőzési és gyógyítási intézkedéseknek különösen az egészséget érintő vészhelyzetekre való reagálás kidolgozása szempontjából releváns információkat fogadó szervek számára (a CLP 45. cikke és VIII. melléklete).	19 ⁸

⁸ Lásd még a [Guidance on harmonised information relating to emergency health response \(Útmutató a sürgősségi egészségügyi válaszokkal kapcsolatos harmonizált információkhoz\)](#) című dokumentumot.

3. táblázat: A továbbfelhasználó (beleértve a készítőt/újraimportálót is) kötelezettségei

A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek		Kulcsfejezetek
1	A forgalomba hozatalt megelőzően köteles elvégezni az anyagok és keverékek CLP szerinti osztályozását, címkézését és csomagolását (a CLP 4. cikke). Ugyanakkor átveheti a szállítói lánc valamely szereplője által az anyagnak vagy a keveréknek a CLP-rendelet II. címével összhangban meghatározott osztályozását, feltéve, hogy nem változtatja meg az adott anyag vagy keverék összetételét.	6
2	Abban az esetben, ha megváltoztatja az Ön által forgalomba hozott anyag vagy keverék összetételét, az osztályozást a CLP II. címe szerint kell végeznie (a CLP 5–14. cikke).	7 – 11
3	A címkézést a CLP III. címe szerint kell végeznie (a CLP 17–33. cikke).	12 – 14
4	A csomagolást a CLP IV. címe szerint kell végeznie (a CLP 35. cikke).	12 és 14
5	Minden rendelkezésére álló ésszerű lépést meg kell tennie, hogy tudomást szerezzen az új tudományos vagy technikai ismeretekről, melyek befolyásolhatják az Ön által forgalomba hozott anyagok vagy keverékek osztályozását. Ha olyan információ jut a birtokába, melyet megfelelőnek és megbízhatónak tart, haladéktalanul új értékelést kell elvégeznie a vonatkozó osztályozást illetően (a CLP 15. cikke).	17
6	Az adott anyag vagy keverék osztályozásának és címkézésének módosítása esetén – bizonyos esetekben haladéktalanul – aktualizálni kell a címkét (a CLP 30. cikke).	12 és 17
7	Amennyiben olyan új információval rendelkezik, amely változtathat az anyag harmonizált osztályozásán és a címkeelemen, akkor köteles javaslatot benyújtani azon tagállamok egyikének illetékes hatóságához, ahol az anyagot forgalomba hozták (a CLP 37. cikkének (6) bekezdése).	20

A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek		Kulcsfejezetek
8	Köteles összegyűjteni, és az anyag vagy keverék utolsó szállítása után legalább 10 évig elérhetővé tenni a CLP-rendelet szerinti osztályozáshoz és címkézéshez előírt összes információt. Ezeket az információkat a REACH 36. cikkében előírt információkkal együtt köteles megőrizni (a CLP 49. cikke).	19
9	A keverékeket forgalomba hozó importőrök és továbbfelhasználók kötelesek információt szolgáltatni a tagállamok által kijelölt, a megelőzési és gyógyítási intézkedéseknek különösen az egészséget érintő vészhelyzetekre való reagálás kidolgozása szempontjából releváns információkat fogadó szervek számára (a CLP 45. cikke és VIII. melléklete).	19 ⁹

4. táblázat: A forgalmazó (beleértve a kiskereskedőt is) kötelezettségei

A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek		Kulcsfejezetek
1	Az Ön által forgalomba hozott anyagokat és keverékeket köteles címkézni és csomagolni (a CLP 4. cikke).	12 – 15
2	Átveheti a szállítói lánc valamely szereplője által az anyagnak vagy a keveréknek a CLP II. címével összhangban meghatározott osztályozását, például az Önnek átadott biztonsági adatlapból (a CLP 4. cikke).	6 és 12
3	A címkézést a CLP III. címe szerint kell végeznie (a CLP 17–33. cikke).	12 – 15
4	Meg kell bizonyosodnia arról, hogy csomagolás megfelel a CLP IV. címének (a CLP 35. cikke).	12 és 14

⁹Lásd még a [Guidance on harmonised information relating to emergency health response \(Útmutató a sürgősségi egészségügyi válaszokkal kapcsolatos harmonizált információkhoz\)](#) című dokumentumot.

A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek		Kulcsfejezetek
5	<p>Köteles összegyűjteni, és az anyag vagy keverék utolsó szállítása után legalább 10 évig elérhetővé tenni a CLP-rendelet szerinti osztályozáshoz és címkézéshez előírt összes információt. Ezeket az információkat a REACH 36. cikkében előírt információkkal együtt köteles megőrizni (a CLP 49. cikke).</p> <p>Ha az anyagnak vagy keveréknek a szállítói lánc valamely korábbi szereplője által meghatározott osztályozását használja, akkor gondoskodnia kell arról, hogy az anyag vagy keverék utolsó szállítása után legalább 10 évig elérhető legyen az osztályozáshoz és címkézéshez szükséges összes információ (pl. a biztonsági adatlap).</p>	19

5. táblázat: Egyes meghatározott árucikkek előállítóinak kötelezettségei

A CLP-rendelet szerinti kötelezettségek		Kulcsfejezetek
1	<p>Ha Ön a CLP I. mellékletének 2.1. szakasza szerinti <i>robbanóképes árucikket</i> állít elő és hoz forgalomba, akkor a forgalomba hozatal előtt köteles ezen árucikket a CLP szerint osztályozni, címkézni és csomagolni (a CLP 4. cikke).</p> <p>Ugyanez a kötelezettség vonatkozik az importőrökre is (lásd a fenti 2. táblázatot), az Ügynökségnek tett bejelentésre vonatkozó kötelezettség kivételével.</p>	6 – 14 17 , 19 , 20
2	<p>Árucikkek előállítójaként vagy importőröként a REACH 7. cikkének (1), (2), (5) bekezdése vagy 9. cikke szerint regisztrálás- és bejelentésköteles anyagokat abban az esetben is osztályozni köteles, ha azokat nem hozza forgalomba (a CLP 4. cikke). Az osztályozást a CLP II. címe szerint kell végeznie (a CLP 5–14. cikke).</p>	6 – 11

3. A CLP-rendelet végrehajtása

3.1 Hol kell elkezdeni?

Az első lépés annak megértése, mit jelent a CLP és milyen következményei vannak az Ön üzleti tevékenységére nézve.

Ennek érdekében a következőket kell tennie:

- jegyzéket készíteni anyagairól és keverékeiről (beleértve a keverékekben előforduló anyagokat is) és az árucikkeiben előforduló anyagokról, arról, hogy kik a szállítói, kik a fogyasztói, és ők hogyan használják fel azokat. Valószínű, hogy ezeknek az információknak a nagy részét már a REACH-rendelettel kapcsolatosan összegyűjtötte;
- felmérni a megfelelő műszaki és irányító személyzet képzési szükségletét az Ön szervezetén belül;
- figyelemmel kísérni az illetékes hatóság és az Ügynökség weboldalát azzal a céllal, hogy naprakész legyen a rendeletek és a vonatkozó útmutatók változásainak tekintetében; és
- megérdeklődni a kereskedelmi szövetségektől, hogy milyen támogatást tudnak nyújtani az Ön számára.

Mivel a REACH-rendelet, a biocid termékekről szóló 528/2012/EU rendelet, a növényvédő szerekéről szóló 1107/2009/EK rendelet és a CLP szorosan kapcsolódnak egymáshoz, ezért lehetőség szerint ajánlatos összehangolni a CLP-eljárásokat a REACH-rendelettel, valamint az említett egyéb rendeletekhez kapcsolódó eljárásokkal.

3.2 Mi az Ön teendője?

Gyártóként, importőrként vagy továbbfelhasználóként a CLP-kritériumok alapján osztályozni köteles anyagait és keverékeit. Győződjön meg arról, hogy címkézésük és csomagolásuk megfelel a CLP követelményeinek, és hogy a biztonsági adatlapok (SDS) a REACH 31. cikkének és II. mellékletével¹⁰ összhangban, a CLP-rendeletnek (CLP 4. cikke) megfelelően tükrözik az adott információt.

Forgalmazóként köteles gondoskodni arról, hogy anyagait és keverékeit a forgalomba hozatalt megelőzően a CLP III. és IV. címének megfelelően címkézzék és csomagolják. Ezen kötelezettségének az Önnek átadott információ, például az anyagokat és keverékeket kísérő biztonsági adatlapok felhasználásával is eleget tehet (a CLP 4. cikkének (5) bekezdése).

A befektetendő munka nagyságrendjének megállapításához a következőkre kell felkészülnie:

- a CLP-kritériumok alkalmazása anyagaira és keverékeire¹¹. Fontos leszögezni, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelv és a veszélyes készítményekről szóló irányelv

¹⁰ 2015. június 1-jétől, a 2015/830/EU rendelettel módosítva.

¹¹ Árucikkek előállítójaként vagy importőreként Önre csak abban az esetben vonatkozik a CLP-rendelet, ha a CLP I. mellékletének 2.1. szakaszában leírt robbanóképes árucikket állít elő vagy importál, vagy az árucikk a REACH 7. vagy 9. cikke szerinti regisztrálásra vagy bejelentésre kötelezett anyagot tartalmaz.

szerint nem veszélyesként osztályozott egyes anyagok vagy keverékek a CLP-rendelet szerint veszélyesként osztályozhatók;

- vegye figyelembe a REACH szerinti regisztrálás hatálya alá tartozó anyagai tekintetében várhatóan az Ön rendelkezésére álló információkat. További információk érdekében előfordulhat, hogy kapcsolatba kell lépnie a szállítóival; és
- kapcsolatfelvétel a szállítóival, hogy meggyőződjön a CLP-rendelet végrehajtásáról, és arról, hogyan fogja ez az Ön által használt anyagokat vagy keverékeket érinteni. Ha új keverékek készítéséhez összetevőként más keverékeket használ (keverék a keverékben), akkor kapcsolatba kell lépnie a szállítóival, és tisztázniuk kell, hogy a keverékről és annak összetevőiről milyen információk állnak majd az Ön rendelkezésére, ideértve a biztonsági adatlapokon elérhető információkat is. Hasonlóképpen, ha Ön olyan fogyasztókhöz szállít keverékeket, akik további keverékek összeállításához használják azokat, akkor át kell gondolnia, hogyan fogja velük megosztani a keverékekre és azok összetevőire vonatkozó információkat.

Az esetlegesen felmerülő erőforrásigények vonatkozásában a következő kérdéseket kell átgondolnia:

- rendelkezésemre áll-e elegendő műszaki és irányító személyzet, vagy további erőforrásokra vagy külső szakértőkre lesz szükség?
- biztonsági adatlapot kezelő szoftver – beruházzak egy új rendszerbe vagy a meglévőt aktualizáljam?
- hogyan fogok új címkéket készíteni? és
- csomagolás – minden csomagolásom megfelel a CLP-rendeletnek?

E feladat elvégzése után értékelnie kell az anyagai és a keverékei osztályozásának következményeit. Ezután az alábbiakat figyelembe véve felállíthatja a teendőkre vonatkozó rangsort:

- az anyagai és keverékei osztályozásának és címkézésének várható költségei és erőforrásigénye; és
- a kapcsolódó jogszabályi kérdésekre vonatkozó következmények, például:
 - a telephelyén raktározható veszélyes anyag mennyisége (Seveso III.¹²);
 - hogyan ártalmatlanítja a veszélyes hulladékokat; és
 - alkalmazottainak munkabiztonsága és védőruházata.

¹² A 2012/18/EU irányelv módosítja és azt követően (2015. június 1-jétől) hatályon kívül helyezi a 96/82/EK tanácsi irányelvet.

4. A CLP-rendelet áttekintése

A CLP-rendelet a következőkkel foglalkozik:

- osztályozás;
- tájékoztatás a veszélyekről címkézés útján; és
- csomagolás.

A CLP a munkavállalókat és a fogyasztókat célozza, és a vegyi anyagok szállítását és felhasználását érinti, hatályát tekintve a régi uniós vegyi anyagokra vonatkozó jogszabályokhoz (DSD és DPD) hasonlóan. Nem érinti a vegyi anyagok szállítását, habár a CLP 33. cikke megfogalmaz bizonyos szabályokat a szállításához is alkalmazott csomagolások címkézése tekintetében. A fizikai veszélyek vizsgálatát nagymértékben ösztönzik a veszélyes áruk szállítására vonatkozó ENSZ-ajánlások. A szállítás osztályozására a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás (ADR) végrehajtásáról szóló 2008/68/EK keretirányelv, a veszélyes áruk nemzetközi vasúti szállításáról szóló szabályzat (RID) és a veszélyes áruk nemzetközi belvízi szállításáról szóló európai megállapodás (ADN) vonatkozik.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a CLP-rendelet horizontális jogszabályként általánosan vonatkozik az anyagokra és keverékekre. Bizonyos vegyi anyagok, pl. növényvédő szerek vagy biocid termékek esetében a CLP-rendelet szerint bevezetett címkeelemek további elemekkel történő kiegészítése válhat szükségessé, amelyeket a vonatkozó termékspecifikus jogszabályok írnak elő.

4.1 Az anyagok és keverékek osztályozása

Az EU az ENSZ GHS valamennyi veszélyességi osztályát átültette a CLP-rendeletbe. Mindazonáltal a veszélyességi osztályokon belül bizonyos veszélyességi kategóriák nem kerültek átültetésre, mivel nem illeszkedtek szorosan a veszélyes anyagokról szóló irányelv veszélyességi kategóriáihoz (lásd még a dokumentum [3. mellékletében](#) az „építőköcka megközelítés” magyarázatát). Ha EU-n kívüli egyéb régiókba exportál, akkor még mindig figyelembe kell vennie ezeket a kategóriákat. További információk találhatóak az ENSZ-EGB GHS weboldalán (http://www.unece.org/trans/danger/publi/ghs/ghs_welcome_e.html).

Mivel a CLP szerinti osztályozás teljes alkalmazási területe összevethető a veszélyes anyagokról szóló irányelvvel és a veszélyes készítményekről szóló irányelvvel, a veszélyességi osztályok teljes száma növekedett, különösen a fizikai veszélyek esetében (5-ről 17-re), ami a fizikai tulajdonságok határozottabb megkülönböztetéséhez vezet. Összességében az anyagok és keverékek osztályozásának kritériumai a veszélyes anyagokról /veszélyes készítményekről szóló irányelv kritériumaihoz képest néhol megváltoztak, lásd pl. a robbanóképességet és az akut toxicitást.

Továbbá vannak olyan elemek is, amelyek részét képezték a veszélyes anyagokról szóló irányelvnek vagy a veszélyes készítményekről szóló irányelvnek, de az ENSZ GHS nem tartalmazza azokat. A veszélyes anyagokról szóló irányelv szerint bizonyos veszélyek és tulajdonságok kiegészítő címkézést igényelnek, például „R14 – Vízzel hevesen reagál”. Ezek az elemek kiegészítő címkeinformációként megmaradnak, és a CLP I. mellékletének 5. részében és II. mellékletében megtalálhatók. Annak érdekében, hogy egyértelmű legyen, hogy ezek a kiegészítő címkeelemek nem az ENSZ osztályozásából származnak, a CLP figyelmeztető mondataitól eltérő kódolást kapnak. Például, H014 helyett EUH014 az alkalmazott kód, utalva a DSD R14-re.

A CLP II. mellékletének 1.1. és 1.2. szakaszában hivatkozott fizikai és egészségi tulajdonságokra vonatkozó kiegészítő címkeelemek (mondatok) csak akkor alkalmazandók, ha az anyag vagy keverék egy vagy több CLP kritériumnak megfelelő osztályozása már megtörtént.

A 6. táblázat a CLP veszélyességi osztályait mutatja be. Minden egyes osztály egy vagy több veszélyességi kategóriát foglal magában.

6. táblázat A CLP szerinti veszélyességi osztályok és kategóriák

Fizikai veszélyek
Robbanóanyagok (instabil robbanóanyagok, 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5. és 1.6. alosztály)
Tűzveszélyes gázok (1A. kategória (a kémiailag instabil gázokat is beleértve (A és B kategória) és piroforos gázok*) 1B. és 2. kategória)
Aeroszolok (1., 2. és 3. kategória)
Oxidáló gázok (1. kategória)
Nyomás alatt lévő gázok (sűrített gáz, cseppfolyósított gáz, mélyhűtött cseppfolyósított gáz, oldott gáz)
Tűzveszélyes folyadékok (1., 2. és 3. kategória)
Tűzveszélyes szilárd anyagok (1. és 2. kategória)
Önreaktív anyagok és keverékek (A, B, C, D, E, F és G típus)
Öngyulladó folyadékok (1. kategória)
Öngyulladó szilárd anyagok (1. kategória)
Önmelegedő anyagok és keverékek (1. és 2. kategória)
Olyan anyagok és keverékek, amelyek vízzel érintkezve tűzveszélyes gázokat bocsátanak ki (1., 2. és 3. kategória)
Oxidáló folyadékok (1., 2. és 3. kategória)
Oxidáló szilárd anyagok (1, 2. és 3. kategória)
Szerves peroxidok (A, B, C, D, E, F és G típus)

Fémekre korrozív hatású anyagok (1. kategória)
Deszenzibilizált robbanóanyagok*
Egészségi veszélyek
Akut toxicitás (1., 2., 3. és 4. kategória)
Bőrmarás/-irritáció (1. kategória, 1A., 1B., 1C. és 2. kategória)
Súlyos szemkárosodás/szemirritáció (1. és 2. kategória)
Légzőszervi szenzibilizáció vagy bőrszenzibilizáció (1. kategória, 1A. és 1B. alkategória)
Csírasejt-mutagenitás (1A., 1B. és 2. kategória)
Rákkeltő hatás (1A., 1B. és 2. kategória)
Reprodukciós toxicitás (1A., 1B. és 2. kategória) és külön kategória a szoptatásra gyakorolt és a szoptatás útján fellépő hatások számára
Specifikus célszervi toxicitás (STOT) – egyszeri expozíció ((1. és 2. kategória) és 3. kategória kizárólag narkotikus hatások és légúti irritáció számára)
Specifikus célszervi toxicitás (STOT) – ismétlődő expozíció (1. és 2. kategória)
Aspirációs veszély (1. kategória)
Környezeti veszélyek
Veszélyes a vízi környezetre (1. akut kategória, 1., 2., 3. és 4. krónikus kategória)
Egyéb veszélyek
Az ózonrétegre veszélyes (1. kategória)

* A piroforos gázokra vonatkozó veszélyességi kategória és a deszenzibilizált robbanóanyagokra vonatkozó veszélyességi osztály az ENSZ GHS 6. felülvizsgálatával (2015.) került bevezetésre, a CLP-rendeletben pedig a CLP 12. ATP-jén keresztül valósul meg.

A keverékek CLP-rendelet szerinti osztályozása ugyanazon veszélyek tekintetében történik, mint az anyagok osztályozása. A keverékekről rendelkezésre álló adatokat – akár csak az anyagoknál – elsődlegesen teljes egészükben kell figyelembe venni az

osztályozás megállapításakor. Ha erre nincs lehetőség, akkor a keverékek osztályozásához további megközelítéseket lehet alkalmazni. Néhány egészségi és környezeti veszély esetében alkalmazhatja az úgynevezett „interpolációs elveket” a hasonló vizsgált keverékekre vonatkozó adatok és az egyes veszélyes összetevő anyagokra vonatkozó információk felhasználásával. Számítások esetében az alkalmazott képletek gyakran eltérnek a veszélyes készítményekről szóló irányelv szerint alkalmazottaktól. A szakértői megítélés alkalmazásának elveit és a bizonyítékok súlyának meghatározását szintén a jogi szöveg tartalmazza (a CLP 9. cikkének (3) és (4) bekezdése).

4.2 Veszélyes (hazardous) kontra veszélyes (dangerous)

Minden olyan anyag és keverék veszélyesnek (hazardous) minősül, amely teljesíti a CLP egy vagy több veszélyességi osztályának kritériumait. Ugyanakkor több más uniós jogszabály továbbra is utalhat az anyagoknak és keverékeknek a veszélyes anyagokról szóló irányelv szerinti veszélyesként (dangerous) történő osztályozására. Ezzel kapcsolatosan további információ található a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [21.](#) fejezetében.

4.3 Címkézés

A CLP-rendelet bevezeti az ENSZ GHS figyelmeztető mondatok, óvintézkedésre vonatkozó mondatok és piktogramok használatát. A CLP-rendelet az ENSZ GHS szerinti két figyelmeztetést – „Veszély” és „Figyelem” – is bevezetett a veszély súlyosságának jelzésére (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [12.](#) fejezetét).

4.4 Harmonizált osztályozás

A gyártók, importőrök és továbbfelhasználók saját osztályozásán felül – melynek során ők maguk azonosítják a veszélyeket és osztályozzák az anyagokat és keverékeket – a CLP-rendelet az anyagok harmonizált osztályozására vonatkozó, közvetlenül alkalmazandó rendelkezéseket is tartalmaz (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [6.](#) és [25.](#) fejezetét). A harmonizált osztályozást és címkézést érintő javaslatokat a tagállam illetékes hatóságai, illetve néhány esetben a gyártók, importőrök és továbbfelhasználók nyújthatnak be (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [20.](#) fejezetét). Ezek a javaslatok általában csak a rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító (azaz CMR-anyagok) és a légzőszervi szenzibilizáló anyagokra vonatkoznak. Egyéb anyagtulajdonságokat érintő, harmonizált osztályozásra vonatkozó javaslatok is benyújthatók az Ügynökségnek, ha igazolják a harmonizált osztályozás és címkézés uniós szintű szükségességét (a CLP 36. cikkének (3) bekezdése)¹³.

A veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletében felsorolt anyagok harmonizált osztályozását megfeleltették a CLP szerinti új osztályozásnak. Valamennyi harmonizált osztályozás, mind a veszélyes anyagokról szóló irányelvből származó régi, mind a CLP-rendelet alapján elfogadott új, most a CLP VI. melléklete 3. részének 3. táblázatában található.

¹³ Vegye figyelembe, hogy a biocid termékekről szóló rendelet (BPR) vagy a növényvédő szerekről szóló rendelet (PPPR) értelmében hatóanyagként minősülő anyagok alapesetben a harmonizált osztályozás és címkézés tárgyát képezik (lásd az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [21.](#) és [23.](#) fejezetét).

5. Az osztályozás és a címkézés során használt fogalmak

A 7. táblázat bemutatja a CLP-rendelet kulcsfogalmait (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [1. mellékletében](#) szereplő szójegyzéket).

7. táblázat: A CLP-rendeletben használt kulcsfogalmak

CLP fogalmak	
Veszélyes	A CLP I. mellékletében megállapított fizikai, egészségi vagy környezeti veszélyekre vonatkozó kritériumoknak megfelelő anyag vagy keverék veszélyesnek (hazardous) minősül (a CLP 3. cikke).
Veszélyességi osztály/veszélyességi kategória	A fizikai, egészségi vagy környezeti veszély jellege/súlyossága (a CLP 2. cikkének (1) és (2) bekezdése).
Figyelmeztető mondat	A figyelmeztető mondatok az anyag vagy keverék által jelentett veszély jellegét írják le, beleértve adott esetben a veszély mértékét is (a CLP 2. cikkének (5) bekezdése). Például H315: Bőrirritáló hatású.
Keverék(ek)	Kettő vagy több anyagot tartalmazó keverék vagy oldat (CLP 2. cikkének (8) bekezdése). A keverék CLP (és REACH) szerinti meghatározása kissé eltér az ENSZ GHS szerinti – az EU-n kívül jól használható – meghatározástól.
Piktogram	Egy grafikai kompozíció, amely magában foglal egy szimbólumot és egyéb grafikai elemeket, mint például egy olyan határszegélyt, háttérmintázatot vagy színt, amelyet az adott veszélyességi információ közlésére szánunk (CLP 2. cikk (3) bekezdés)). Például ez a piktogram oxidáló anyagra vagy keverékre utal:

Óvintézkedésre vonatkozó mondat	<p>Egy veszélyes anyag vagy keverék használatából eredő expozíció káros hatásainak a lehető legkisebbre csökkentése vagy megelőzése céljából javasolt intézkedés(ek) leírása (a CLP 2. cikkének (6) bekezdése).</p> <p>Például P102: Gyermekektől elzárva tartandó.</p>
Figyelmeztetés	<p>A „Veszély” vagy „Figyelem” szavak jelzik a veszély súlyosságát (a CLP 2. cikkének (4) bekezdése).</p>
Anyag(ok)	<p>Természetes állapotban előforduló vagy gyártási folyamatból származó kémiai elem és vegyületei, amelyek az anyag stabilitásának megőrzéséhez szükséges adalékanyagot és az alkalmazott folyamatból származó szennyezőt is tartalmazhat, de nem tartalmaz olyan oldószert, amely az anyag stabilitásának befolyásolása vagy összetételének megváltoztatása nélkül elkülöníthető (CLP 2. cikk (7) bekezdés).</p>
Szállító	<p>Bármely gyártó, importőr, továbbfelhasználó vagy forgalmazó, aki az anyagot – önmagában vagy keverékben – vagy a keveréket forgalomba hozza (CLP 2. cikk (26) bekezdés), lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció 2. fejezetét.</p>

6. Az osztályozás általános jellemzői

6.1 Osztályozás

Az osztályozási kötelezettség két jogszabályon alapul, magán a CLP-rendeleten és a REACH-rendeleten:

- A **CLP-rendelet** által bevezetett osztályozás (a CLP 4. cikkének (1) bekezdése):
Gyártóként, importőrként vagy továbbfelhasználóként a forgalomba hozatalt megelőzően osztályoznia kell azokat a vegyi anyagokat vagy keverékeket, amelyeket forgalomba kíván hozni, a gyártott, importált vagy forgalomba hozott mennyiségtől függetlenül. Felhívjuk a figyelmet, hogy ez a kötelezettség bizonyos robbanóképes árucikkekre is vonatkozik (lásd a CLP I. mellékletének 2.1. szakaszát).
- A **REACH-rendelet** által bevezetett osztályozás (a CLP 4. cikkének (2) bekezdése):
Amennyiben Ön gyártó vagy importőr, azokat az anyagokat is osztályoznia kell, amelyeket nem hoz forgalomba, ha azok a REACH-rendelet 6., 9., 17. vagy 18. cikkével összhangban regisztrálás vagy bejelentés hatálya alá tartoznak. Ez magába foglalja a monomerek, a telephelyen elkülönített intermedierek, a szállított intermedierek, valamint a termék- és folyamatorientált kutatásban és fejlesztésben (PPORD) használt anyagok osztályozását is.

Végül, ha Ön árucikk előállítója vagy importőre, akkor is osztályoznia kell az árucikkben előforduló anyagokat, amennyiben a REACH-rendelet 7. és 9. cikke az adott felhasználás céljára még nem regisztrált ilyen anyagok regisztrálásáról vagy bejelentéséről rendelkezik. Ez vonatkozik a termék- és folyamatorientált kutatásban és fejlesztésben használt (PPORD), árucikkben előforduló anyagok osztályozására is.

A veszélyességi osztályok felsorolása a CLP I. mellékletének 2–5. részében található.

Felhívjuk a figyelmét, hogy:

- az olyan árucikk előállítója, amely megfelel a CLP I. mellékletének 2.1. szakaszában leírt robbanóképes árucikk meghatározásának, köteles ezeket az árucikkeket forgalomba hozatalukat megelőzően a CLP szerint osztályozni, címkézni és csomagolni (a CLP 4. cikkének (8) bekezdése);
- a forgalmazó (beleértve a kiskereskedőt is) átveheti a szállítói lánc valamely szereplője által a keveréknek a CLP II. címével összhangban meghatározott osztályozását, például a biztonsági adatlapról (a CLP 4. cikkének (5) bekezdése). Mindazonáltal a forgalmazónak gondoskodnia kell arról, hogy az anyag vagy keverék címkézése és csomagolása a CLP III. és IV. címének megfelelő legyen (a CLP 4. cikkének (4) bekezdése); és
- a továbbfelhasználó (beleértve a keverékek készítőjét és a keverékek újrainportálóját is) átveheti a szállítói lánc valamely szereplője által az anyagnak vagy keveréknek a CLP II. címével összhangban meghatározott osztályozását, például a biztonsági adatlapról, feltéve, hogy nem változtatja meg az anyag vagy keverék összetételét (a CLP 4. cikkének (6) bekezdése). Ezenkívül a továbbfelhasználónak gondoskodnia kell arról, hogy az anyag vagy keverék (át)címkézése és (át)csomagolása a CLP III. és IV. címének megfelelő legyen (a CLP 4. cikkének (4) bekezdése).

Az Ügynökség által létrehozott osztályozási és címkézési jegyzék a CLP-rendelet szerint bejelentett vagy a REACH-rendelet szerint regisztrált összes anyag osztályozását tartalmazza (a CLP 42. cikke). A jegyzék jelzi, hogy az osztályozás harmonizált, illetve két vagy több bejelentő vagy regisztráló megegyezésén alapul.

Az árucikkek előállítói kötelesek az árucikkekben előforduló anyagokról információt szolgáltatni az Ügynökség részére, feltéve, hogy ezek különös aggodalomra okot adó anyagok (SVHC), és az anyag előállítónként vagy importőrönként évi 1 tonnát meghaladó mennyiségben és 0,1 tömegszázaléknál nagyobb koncentrációban van jelen az adott árucikkekben (a REACH 7. cikkének (2) bekezdése). A szolgáltatandó információ az árucikkekben előforduló anyag(ok) és az árucikkek felhasználására (felhasználásaira) is vonatkozik (a REACH 7. cikkének (4) bekezdése).

6.2 A saját osztályozás és a harmonizált osztályozás

A CLP-rendelet kétféle típusú osztályozást tartalmaz: saját osztályozást és harmonizált osztályozást, melyeket az alábbiakban röviden ismertetünk.

Saját osztályozás: a gyártó, az importőr vagy a továbbfelhasználó döntése egy anyag vagy keverék bizonyos veszélyességi osztályozásáról és címkézéséről, vagy – amennyiben alkalmazható – az osztályozásra kötelezett árucikk-előállítók döntése, lásd a jelen dokumentum [2.](#) fejezetében? szereplő 5. táblázatot.

A saját osztályozás követelményeiről a CLP-rendelet rendelkezik. A CLP-rendelet szerint a harmonizált veszélyességi osztályozással nem rendelkező anyagok (lásd lent), vagy ahol a harmonizált osztályozás csak kiválasztott veszélyességi osztályokra vagy felosztásokra terjed ki, el kell végezni az anyagok saját osztályozását, amelyet a következő szereplőknek kell elvégeznie:

- anyagok gyártói,
- anyagok vagy keverékek importőrei,
- a robbanóképes árucikkek vagy azon árucikkek előállítói vagy importőrei, amelyekre a REACH-rendelet regisztrálási vagy bejelentési kötelezettséget ír elő, valamint
- a továbbfelhasználók – beleértve a készítőket (keverékek készítése).

A keverékek továbbfelhasználóinak¹⁴ vagy importőreinek mindig saját maguknak kell osztályozni ezeket a keverékeket.

Harmonizált osztályozás: az anyagok adott veszélyességének osztályozásáról uniós szinten születik döntés (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [20.](#) fejezetét). Az anyagok harmonizált osztályozását a CLP VI. mellékletének 3. részében szereplő 3. táblázat tartalmazza. A harmonizált osztályozás csak az anyagokra vonatkozik.

Az anyagok harmonizált osztályozásának és címkézésének (ha létezik) alkalmazása kötelező. Ugyanazon anyag összes szállítója köteles alkalmazni, vagyis az anyagok gyártói, az anyagok vagy keverékek importőrei, a robbanóképes árucikkek vagy azon árucikkek előállítói vagy importőrei, amelyekre a REACH-rendelet regisztrálási vagy bejelentési kötelezettséget ír elő, a továbbfelhasználók – beleértve a készítőket (keverékek készítése) – és a forgalmazók.

A veszélyes anyagokról szóló (DSD) irányelv szerinti harmonizált osztályozás és címkézés általában minden veszélyességi kategóriát figyelembe vesz. CLP-rendelet szerint az osztályozás harmonizálása elsősorban a CMR-tulajdonságokra és a légzőszervi szenzibilizációra vonatkozik. Ezenkívül az egyéb tulajdonságok osztályozásának harmonizálása eseti alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a harmonizált osztályozás által le nem fedett végpontok tekintetében a gyártónak, az importőrnek vagy a továbbfelhasználónak saját magának kell osztályozni a keveréket. A biocid termékekről szóló rendelet (BPR) vagy a növényvédő szerekéről szóló rendelet (PPPR) alapján szabályozott anyagok az összes veszélyes tulajdonság tekintetében általában harmonizált osztályozást és címkézést követelnek meg (a CLP 36. cikkének (2) bekezdése). További információ a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [20.](#) és [22.](#) fejezetében?? található.

¹⁴ A fentiek értelmében a továbbfelhasználók átvehetik a szállítói lánc valamely szereplőjének osztályozását, feltéve, hogy nem változtatják meg az anyag vagy keverék összetételét.

7. Harmonizált osztályozások alkalmazása

7.1 Hátér

A veszélyes anyagokról szóló irányelv keretében összegyűlt anyag és tapasztalat teljes körű figyelembe vétele céljából a harmonizált osztályozásokat, valamint a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletében felsorolt anyagok egyedi koncentrációs határértékeinek többségét átvezették a CLP VI. mellékletének 3. részébe.

A CLP VI. melléklete 3. része 3. táblázatának készítésekor a veszélyes anyagokról szóló irányelv kritériumai szerinti osztályozás időnként nem teljesen felelt meg a vonatkozó CLP-kritériumok szerinti osztályozásnak, különösképpen a fizikai veszélyek, az akut toxicitás és az ismétlődő expozíció utáni specifikus célszervi toxicitás esetében. A fizikai veszélyek esetében a táblázatban található „megfeleltetések” a rendelkezésre álló adatok átértékelésén alapulnak. A releváns egészségi veszélyek esetében az anyagok a CLP szerinti **minimum** besorolást kapták. A gyártók és az importőrök kötelesek ezt az osztályozást alkalmazni, azonban súlyosabb veszélyességi kategóriát kell alkalmazniuk azokban az esetekben, amikor további olyan információk jutnak tudomásukra, amelyek szerint ez megfelelőbb. A CLP VI. melléklet 1. részének 1.2.1. szakaszát kell alkalmazni a minimum osztályozásoktól eltérő osztályozások alkalmazását igénylő esetekben.

A CLP VI. melléklet 3. részének 3. táblázata folyamatosan aktualizálásra kerül, mihamarabb az Európai Bizottság további harmonizált osztályozásokról dönt. Az aktualizálásokat a CLP-rendeletnek a technikai fejlődés miatt szükséges kiigazításaiként (ATP-k) hozzák nyilvánosságra¹⁵.

7.2 Hogyan alkalmazza a harmonizált osztályozásokat?

A jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [6.2.](#) szakasza értelmében az anyagok harmonizált osztályozásának és címkézésének (ha van ilyen) alkalmazása kötelező. A harmonizált osztályozás által le nem fedett végpontok tekintetében az importőrnek vagy a továbbfelhasználónak saját magának kell osztályozni a keveréket.

A harmonizált osztályozás magában foglalhatja az egyedi koncentrációs határértéket (SCL), a szorzótényezőt (M-tényező) és a becsült akut toxicitást (ATE) is. Az **SCL-eket** – amelyek alacsonyabbak vagy magasabbak a CLP I. mellékletében meghatározott általános koncentrációs határértékeknél – a CLP VI. mellékletének 3. részében lévő 3. táblázat tartalmazza. A vízi környezetre vonatkozó harmonizált osztályozású anyagokhoz **M-tényezőt** lehet hozzárendelni, amely a többi veszélyességi osztályhoz rendelt SCL-lel egyenértékű (lásd még a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.5. fejezetét?). Az akut toxicitásra vonatkozóan harmonizált besorolású anyagokhoz lehetséges, hogy **ATE-t** rendeltek hozzá, amely meghatározza az őket tartalmazó keverékek osztályozását. Az SCL-eket, az M-tényezőket és az ATE-eket a CLP VI. melléklet 3. részének 3. táblázata ugyanabban az oszlopban tartalmazza. Amennyiben csillag (*) látható ebben az oszlopban, akkor a vonatkozó koncentrációs határértéket nem lehetett a veszélyes anyagokról szóló irányelv I. mellékletéből a CLP VI. mellékletébe átemelni, például a CLP-rendelet szerinti minimum osztályozás esetében. Az adott kategóriához tartozó minimum osztályozást a CLP VI. melléklete 3. része 3. táblázatában szereplő bejegyzés melletti csillag (*) jelzi.

Ha az anyagot keverékben használja fel, a keverék osztályozásakor figyelembe kell vennie az ezen anyag beviteléhez rendelt SCL-eket, M-tényezőket és/vagy ATE-eket. Amennyiben a VI. melléklet 3. részében a vízi környezetre veszélyes, 1. akut kategóriájú vagy 1.

krónikus kategóriájú anyaghoz nem található M-tényező, akkor azt Önnek kell megadnia. Amennyiben a keverék olyan anyagot tartalmaz, amelynek az osztályozása összegzéses módszerrel történt, akkor ezt az M-tényezőt kell használni. Valamely keverék akut toxicitásra vonatkozó osztályozásához történő harmonizált ATE alkalmazásakor a CLP I. mellékletének 3.1.3.6 szakaszában leírt összegző képletet kell felhasználni. Amennyiben az akut toxicitásra vonatkozóan hiányoznak az ATE-értékek, a megfelelő értéket a rendelkezésre álló adatok felhasználásával kell megállapítani.

Emellett a CLP VI. melléklete 3.része 3. táblázatának Megjegyzések oszlopában feltüntetett egyedi előírások hatását teljes mértékben figyelembe kell vennie.

¹⁵ További információért és a közzétett ATP-k listájáért tekintse meg az ECHA CLP-vel foglalkozó weboldalát: <https://echa.europa.eu/regulations/clp/legislation>.

8. A VII. melléklet alkalmazása a DSD/DPD szerinti osztályozás CLP osztályozásnak való megfeleltetéséhez

A CLP VII. melléklete a **gyártók**, az **importőrök** és a **továbbfelhasználók** számára megfelelési táblázatot tartalmaz, amely a meglévő, veszélyes anyagokról szóló irányelv és veszélyes készítményekről szóló irányelv szerinti osztályozásokat felelteti meg a CLP szerinti osztályozásoknak. A megfelelési táblázat használata akkor volt helyénvaló, amikor a DSD vagy a DPD besoroláson kívül további adatok nem álltak rendelkezésre egy anyag vagy keverék és a figyelembe vett veszélyességi osztály tekintetében (lásd még a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.7 szakaszát).

A megfelelési táblázat azokat veszélyeket fedi le, amelyek esetében ésszerű korreláció áll fenn a veszélyes anyagokról szóló irányelv/veszélyes készítményekről szóló irányelv és a CLP szerinti osztályozások között. Amennyiben nincs megfelelő CLP szerinti osztályozás, akkor ezeket a tulajdonságokat a CLP I. mellékletében leírt kritériumok alapján kell értékelnie. Nem megfelelő korreláció például a következő esetekben merül fel:

- **tűzveszélyes szilárd anyagok** esetében nem lehetséges a veszélyes anyagokról szóló irányelv és CLP szerinti kritériumok értelmezése. Ennélfogva nem lehetséges a megfeleltetés;
- **akut toxicitás** esetében a két rendszer osztályozási sávjai átfedik egymást, és addig alkalmazható a megfelelési táblázat szerinti minimum osztályozás, amíg adat áll rendelkezésre. **Ezt azonban gondosan ellenőriznie kell** azokban az esetekben, amikor az anyag vagy keverék pontosabb osztályozását lehetővé tevő adatokkal rendelkezik.

A táblázat használatának számos korlátja van. Az eredetileg vizsgálati eredményeken alapuló osztályozást kapott keverékek esetében a táblázat ugyanúgy használható, mint anyagok esetében. Azonban az eredetileg a veszélyes készítményekről szóló irányelv által meghatározott koncentrációs határértékeken vagy a veszélyes készítményekről szóló irányelv hagyományos számítási módszerein alapuló osztályozást kapott keverékek esetében a javasolt CLP-rendelet szerinti megfeleltetést csak a lehetséges osztályozást érintő iránymutatásként kell tekinteni a koncentrációs határértékek és a CLP szerinti számítási módszerek eltérései miatt. Azokban az egyedi esetekben, amikor „nincs osztályozás” a veszélyes készítményekről szóló irányelv szerint, a táblázat **nem** használható, mivel nincs értelme az esetleges megfeleltetésnek.

A fent említett okok miatt a táblázat használata már nem tekinthető relevánsnak. Kérjük, vegye figyelembe, hogy abban az esetben, ha az anyagra vagy keverékre vonatkozó – például az Önnek átadott biztonsági adatlapról származó – adatai vannak, az értékelést és az osztályozást a CLP 9-13. cikkével (és a CLP VII. mellékletének bevezető részével) összhangban kell elvégeznie.

9. Információforrások

9.1 Hol talál információt?

Anyagának vagy keverékének osztályozásához és címkézéséhez információt kell gyűjtenie azok tulajdonságairól. Ez a fejezet iránymutatást ad arról, hol keresse az információt (további hasznos információforrások találhatóak a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [2. mellékletében](#)).

Keresés vállalaton belül

Abban az esetben, ha egy anyagot vagy keveréket a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [2.](#) fejezetében leírt szerepkörök egyikének megfelelően kell osztályoznia, ellenőrizze, hogy milyen információk és adatok állnak már rendelkezésére a vállalaton belül.

Szállító

Releváns információforrásnak tekinthető a szállítója/szállítói által rendelkezésre bocsátott, anyagokra vagy keverékekre vonatkozó naprakész biztonsági adatlap vagy a biztonsággal kapcsolatos információk egyéb formája.

REACH (anyagok)

Használhatja a REACH-rendeletnek való megfelelés érdekében összeállított információt vagy az információmegosztás útján nyert adatokat (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [24.](#) fejezetét). Ebben az esetben hivatkozhat a [Guidance on information requirements and chemical safety assessment \(Útmutató a tájékoztatási követelményekhez és a kémiai biztonsági értékeléshez\)](#) című kiadványra is, különösen annak R.3. fejezetére, amelyben az információgyűjtés részletes leírása található (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [25.](#) fejezetét).

Lehetősége van továbbá az egyéb uniós – például a biocid termékekre és a növényvédő szerekre vonatkozó – jogszabályok szerint értékelt anyagokra és keverékekre vonatkozó információk megszerzésére és alkalmazására. Mivel a REACH-rendelet az anyagokat és keverékeket érintő információknak a szállítói lánc mindkét irányában történő közlésének kötelezettségét is előírja, a biztonsági adatlapon közölt információt kell felhasználnia vagy kapcsolatba kell lépnie anyagainak szállítójával (szállítóival). Az EU-ban gyártott vagy oda importált anyagokról fontos, nem bizalmas jellegű információt találhat az Ügynökség weboldalán is (<http://www.echa.europa.eu/web/guest/information-on-chemicals>).

Osztályozási és címkézési jegyzék

Az ECHA weboldalán szereplő osztályozási és címkézési jegyzék tartalmazza az uniós szinten harmonizált osztályozásokat (lásd a CLP VI. mellékletének 3. részének 3. táblázatát), valamint az anyagoknak a gyártók vagy importőrök által az osztályozási és címkézési bejelentésekben vagy regisztrálási dokumentációkban megadott osztályozásait. Ugyanarra az anyagra vonatkozóan többféle osztályozás is lehetséges, például a forgalomba hozott anyag különféle összetételéből, formájából vagy halmazállapotából kifolyólag¹⁶.

¹⁶ Vegye figyelembe, hogy az osztályozási és címkézési jegyzékre az ECHA jogi nyilatkozata vonatkozik <https://echa.europa.eu/legal-notice>.

9.2 Egyéb információforrások

Az anyagok veszélyes tulajdonságainak információforrásai lehetnek még az interneten vagy a tudományos folyóiratokban elérhető adatbázisok. Mivel az ECHA weboldalán található [*Guidance on information requirements and chemical safety assessment \(Útmutató a tájékoztatási követelményekhez és a kémiai biztonsági értékeléshez\)*](#) című kiadvány R.3.4. fejezete többet felsorol a fontosabb elérhető adatbázisok és adatbankok közül (néhányuk ingyenes, mások viszont díjkötelesek), alább egy kis válogatást láthat ezekből a forrásokból. Kérjük, vegye figyelembe, hogy ez a válogatás nem feltétlenül tartalmazza az összes elérhető forrást, illetve, hogy az adatforrás megemlítése nem jelenti azt, hogy annak tartalma jóváhagyott.

Unió információ- és adatforrások:

- ECHA adatbázisok: <https://echa.europa.eu/hu/information-on-chemicals>
- EFSA (Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság, a növényvédő szerek hatóanyagaihoz): <http://www.efsa.europa.eu/>
- Az ENSZ GHS (veszélyességi osztályra vonatkozó) kritériumainak többségét, különösen a fizikai veszélyeket érintőket, az ENSZ mintaszabályzatok és a veszélyes áruk szállítását szabályozó, kapcsolódó jogi eszközök (ADR, RID, ADN, IMDG-szabályzat és ICAO (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [1.](#) mellékletét) útján már beépítették. A szállítási osztályozást is tekintheti információforrásai egyikének anyaga osztályozásához és címkézéséhez, feltéve, hogy az anyagot nem tartalmazza a CLP VI. melléklete. A szállítási osztályozás felhasználása előtt a következőkre figyeljen:
 - a szállítási osztályozások nem tartalmazzák a fizikai, egészségi és környezeti veszélyekre vonatkozó összes ENSZ GHS-kategóriát, így az anyagára vonatkozó szállítási osztályozás hiánya nem jelenti azt, hogy az Ön anyagát a CLP-rendelet szerint nem kell osztályozni. A fizikai veszélyek vonatkozásában ez annyit jelent, hogy szükség lehet vizsgálatok elvégzésére annak érdekében, hogy a CLP-rendeletnek megfelelő egyértelmű osztályozáshoz szükséges adatok rendelkezésre álljanak;
 - a szállítási jogszabályok szerint időnként különleges rendelkezések kapcsolódnak a Veszélyes áruk listájára (ADR, 3. rész) történő felvételhez, amelyeket a vonatkozó szállítási osztályba való besoroláshoz teljesíteni kell. Ezekben az esetekben a szállítási és a felhasználási célú osztályozás között eltérés lehet. Továbbá az is előfordulhat, hogy ugyanazon anyag két különböző bejegyzéssel és két különböző osztályozással szerepel a listában, amikor is az egyik osztályozás egy vagy több különleges követelménnyel kapcsolatos; és
 - a szállítási osztályozás a CLP-rendelet által jelenleg a CLP szerinti osztályozáshoz előírttól eltérő információkészleten alapulhat.

A nem uniós forrásokat illetően egy második listát talál az alábbiakban. Kérjük, vegye figyelembe, hogy ez a lista csak tájékoztatási célból készült; az adatforrás megemlítése nem jelenti azt, hogy annak tartalma jóváhagyott:

- az OECD eChem Portálja: http://www.echemportal.org/echemportal/index?pageID=0&request_locale=en;
- a vegyi anyagok toxikus hatásainak nyilvántartása (RTECS), amely az amerikai Nemzeti Foglalkozásbiztonsági és Foglalkozás egészségügyi Intézet (NIOSH) weboldaláról érhető el: <https://www.cdc.gov/niosh/rtecs/>;

- az Egyesült Államok Környezetvédelmi Hatósága (US EPA) weboldala: <https://www.epa.gov/>;
- az Integrált Kockázati Információs Rendszer (IRIS), amely az US EPA weboldaláról érhető el: <https://www.epa.gov/iris>;
- az Egyesült Államok Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynöksége (OSHA) weboldala: <https://www.osha.gov/>;
- az ipari felhasználású vegyi anyagok ausztráliai nemzeti bejelentési és értékelési rendszerének (NICNAS) weboldala: <https://www.nicnas.gov.au/>;
- a toxikológiai adathálózat (TOXNET) weboldala, amely olyan adatbázisokat tartalmaz, mint az online toxikológiai szakirodalom (Toxline) és a Veszélyes anyagok adatbankja (HSDB): <https://toxnet.nlm.nih.gov/>;
- Nemzetközi Kémiai Biztonsági Program (IPCS) az INCHEM weboldalán: <http://www.inchem.org/>; és
- tudományos szakirodalom: sok esetben díjmentes keresés a PubMed portálon az USA nemzeti orvosi könyvtárának több száz fontos folyóiratából. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>.

9.3 Vizsgálatok

Az összes elérhető releváns információforrás áttekintését követően fontolóra kell vennie vizsgálatok elvégzését (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [10.](#) fejezetét).

10. A vizsgálatok szerepe a CLP-rendeletben

10.1 A vizsgálatok szerepe

A CLP-rendelet előírja, hogy a **gyártók, importőrök vagy továbbfelhasználók** kötelesek összegyűjteni az anyagok vagy keverékek veszélyes tulajdonságaira vonatkozó fontos és elérhető információkat. Ezeket az információkat szigorúan ki kell értékelni annak eldöntéséhez, hogy szükséges-e az anyag vagy keverék osztályozása.

A fizikai veszélyek tekintetében új információt kell létrehozni az osztályozáshoz és a címkézéshez, ha csak nem áll rendelkezésre megfelelő és megbízható információ. Mindazonáltal az egészségi és környezeti veszélyek tekintetében nem kötelező a vizsgálatok elvégzése (lásd még alább).

Általánosságban elmondható, hogy új adatokat csak bizonyos minőségi feltételeknek elegendő téve szabad létrehozni, hogy az azokon alapuló osztályozás helyes legyen. A vizsgálatok során az anyagnak vagy keveréknek azon formáját (formáit) vagy fizikai állapotát (állapotait) veszik figyelembe, amelyekben az anyagot vagy keveréket forgalomba hozzák, és amelyben ésszerűen feltételezhető, hogy fel fogják használni (lásd még a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.2. fejezetét).

10.2 Fizikai veszélyek vizsgálata

Az anyagok és keverékek fizikai veszélyeinek meghatározását a CLP I. melléklete 2. részében hivatkozott módszereken és szabványokon alapuló vizsgálatokkal kell elvégezni. Ezek megtalálhatók például az ENSZ Manual of Tests and Criteria (Vizsgálatok és Kritériumok Kézikönyve) című kiadványában, amely megadja az alapesetben az anyagok és keverékek szállítási osztályozásához használt vizsgálati módszereket és eljárásokat. Ez a kézikönyv a következő címen érhető el: http://www.unece.org/trans/danger/publi/manual/manual_e.html. Az egyéb módszereken és szabványokon alapuló, rendelkezésre álló vizsgálati eredmények is felhasználhatók, feltéve, hogy alkalmasak a veszélyek meghatározására. Az alkalmasság megállapításához Önnek vagy a bevont szakértőnek ellenőriznie kell, hogy elegendő dokumentáció bizonyítja-e a végrehajtott vizsgálat megfelelő voltát, és hogy a vizsgálat megfelelő szintű minőségbiztosítási keretek között történt-e.

Abban az esetben, ha új vizsgálatokat kell végeznie, kérjük, vegye figyelembe, hogy az új vizsgálatokat legkésőbb 2014. január 1-től¹⁷ jóváhagyott minőségi rendszerekkel összhangban kell végezni, vagy olyan laboratóriumokkal kell elvégeztetni, amelyek megfelelnek egy jóváhagyott szabványnak, mint például EN ISO/IEC 17025¹⁸. Ezzel kapcsolatban további iránymutatásért olvassa el a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 2. részét.

10.3 Egészségi és környezeti veszélyek vizsgálata

A CLP nem kötelezi Önt új vizsgálatok elvégzésére. Mindazonáltal végezhet új vizsgálatokat, feltéve, hogy már kimerítette az információszerzés minden más módját, beleértve a REACH XI. melléklete 1. szakaszában szereplő szabályok alkalmazását is (a

¹⁷ A CLP 8. cikkének (5) bekezdése.

¹⁸ EN ISO/IEC 17025 – Vizsgáló- és kalibrálólaboratóriumok felkészültségének általános követelményei.

CLP 8. cikke). Ezek a szabályok a következők alkalmazására vonatkoznak: rendelkezésre álló adatok, a nem a helyes laboratóriumi gyakorlat alapelveivel összhangban elvégzett vizsgálatokból származó adatok, humán szakirodalmi adatok, bizonyítékok súlya megközelítés, QSAR-ek, *in vitro* módszerek és keresztivatközás. A CLP szerinti kritériumok alkalmazásához szakértői megítélés szükséges, például az olyan rendelkezésre álló vizsgálati adatok értékelése céljából, amelyeket nem lehet közvetlenül hozzárendelni a kritériumhoz, illetve az osztályozandóhoz hasonló keverékre vonatkozó, rendelkezésre álló adatok kiderítése érdekében (a CLP 9. cikke). Állatkísérleteket csak abban az esetben lehet folytatni, ha egyéb, megfelelő adatminőséget és megbízhatóságot nyújtó alternatíva nem lehetséges (a CLP 7. cikke). Állatok bevonása nélkül is végezhető új vizsgálatok, amennyiben ez megfelelőbb osztályozást biztosít, ilyenek például a fémek és a nehezen oldódó fémvegyületek vízveszélyességi osztályozása céljából végzett átalakulási/oldási vizsgálatok. A CLP-rendelet céljából tilos embereken vizsgálatot végezni. Ugyanakkor a klinikai vagy epidemiológiai vizsgálatokból vagy tudományos szempontból érvényes esettanulmányokból származó adatok felhasználhatók (a CLP 7. cikke). Nem humán főemlősökön tilos vizsgálatot végezni (a CLP 7. cikke).

Általánosságban elmondható, hogy minden új vizsgálatot a vizsgálati módszerekről szóló – a REACH-rendelet céljából alkalmazandó vizsgálati módszereket meghatározó – 440/2008/EK rendeletben szereplő vizsgálati módszereknek megfelelően kell elvégezni; alternatív megoldásként a vizsgálatoknak nemzetközileg elismert, megfelelő tudományos elveken vagy nemzetközileg validált módszereken kell alapulniuk.

A vizsgálatok során az anyagnak vagy keveréknek azon formáját (formáit) vagy fizikai állapotát (állapotait) veszik figyelembe, amelyekben az anyagot vagy keveréket forgalomba hozzák, és amelyben ésszerűen feltételezhető, hogy fel fogják használni (további iránymutatásért lásd a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.2. fejezetét). Továbbá az állatok bevonásával történő új kísérleteket a helyes laboratóriumi gyakorlat alapelveivel összhangban, és a tudományos célokra felhasznált állatokról szóló 2010/63/EU irányelv szabályait tiszteletben tartva kell elvégezni. Az ilyen vizsgálatokhoz alapesetben külső erőforrások igénybevételére lesz szüksége.

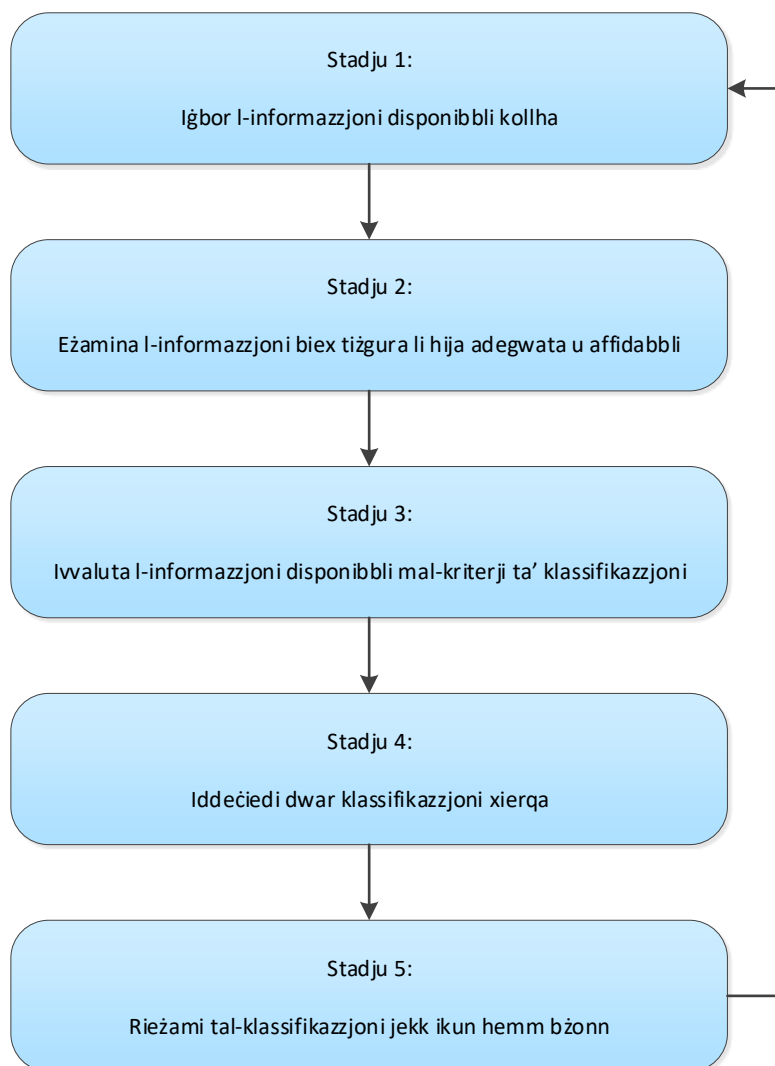
A keverékekre ugyanazok a szabályok érvényesek, mint az anyagokra – amennyiben a keverékre mint egészre vonatkozó adat már rendelkezésre áll, akkor elsősorban azt kell figyelembe venni. Mindazonáltal a rákkeltő, mutagén vagy reprodukciót károsító (CMR) tulajdonságú keverékek esetében az osztályozásnak általában az összetevő anyagok osztályozásán kell alapulnia, a vonatkozó koncentrációs küszöbértékek figyelembevételével. Csak kivételes esetekben válhat szükségessé a magára a keverékre vonatkozó vizsgálati adatok felhasználása, például amennyiben ezek olyan CMR-tulajdonságokat jeleznének, amelyeket a keveréket alkotó egyes anyagok esetében nem azonosítottak (a CLP 6. cikkének (3) bekezdése). A keverékeknek a vízi környezetre való veszélyesség szempontján belül a biodegradációt és bioakkumulációt figyelembe vevő osztályozásának az összetevő anyagok tulajdonságain kell alapulnia (a CLP 6. cikkének (4) bekezdése). Mindazonáltal ötvözetek esetében lehetnek kivételek e szabály alól (lásd a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum IV. mellékletét).

Az egyedi veszélyekkel kapcsolatban további információk találhatóak a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 2–4. fejezeteiben.

11. Anyagok és keverékek osztályozása

11.1 Alaplépések

Az anyagok és keverékek osztályozásának öt alaplépése van, ahogyan az 1. ábrán látható:

1. ábra: Az anyagok és keverékek osztályozásának öt alaplépése

11.2 1. lépés: A rendelkezésre álló információk összegyűjtése

Az osztályozás meghatározása érdekében minden egyes anyagához és keverékéhez releváns és megbízható információkat kell gyűjtenie. Ezek az információk a következőket tartalmazhatják:

- a vizsgálati módszerről szóló 440/2008/EK rendeletnek megfelelően végrehajtott vizsgálatok eredményei (a CLP 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja);

- nemzetközileg elismert, megbízható tudományos elvek vagy nemzetközi eljárásokkal összhangban validált módszerek alapján végrehajtott vizsgálatok eredményei (a CLP 5. cikke (1) bekezdésének a) pontja és 8. cikkének (3) bekezdése). Ez magában foglalja az ENSZ Manual of Tests and Criteria (Vizsgálatok és Kritériumok Kézikönyve) című kiadványában rögzített, a CLP-rendelet I. mellékletének 2. részében hivatkozott módszereken és szabványokon alapuló vizsgálatok eredményeit is;
- az olyan nem vizsgálati módszerek alkalmazásának eredményei, mint a QSAR, a kereszthivatkozás, a kategória alapú megközelítés (a CLP 5. cikke (1) bekezdésének c) pontja és a REACH XI. mellékletének 1. szakasza) és
- az emberre vonatkozó tapasztalatok valamennyi veszélytípus esetében, ideértve az epidemiológiai vizsgálatok adatait, a baleseti adatbázisokból származó adatokat és a munka-egészségügyi adatokat (a CLP 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja);
- bármilyen új tudományos információ (a CLP 5. cikke (1) bekezdésének d) pontja); és
- nemzetközileg elismert kémiai programok keretében előállított bármilyen egyéb információ (a CLP 5. cikke (1) bekezdésének e) pontja).

Az információforrások listáját a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [9.](#) fejezetében és [2. mellékletében](#) találja. Kérjük, vegye figyelembe, ha egy anyag harmonizált osztályozással rendelkezik, és a CLP VI. melléklete 3. részének 3. táblázatban szerepel egy rá vonatkozó tétel, akkor nem szükséges az adott veszélyre vonatkozóan rendelkezésre álló információt összegyűjtenie erről az anyagról (a CLP 37. cikke (6) bekezdésének sérelme nélkül). Más szóval az információgyűjtés megkezdése előtt először a VI. mellékletet kell átnéznie.

Ugyanazon anyag regisztrálói, korlátozott számú kivételektől eltekintve, a REACH alapján kötelesek közösen benyújtani az adatokat, beleértve az osztályozás és címkézés céljára szolgáló adatokat (REACH 11. cikk (1) és (3) bekezdés). A vizsgálati adatokhoz való hozzáférés kérésére a REACH szerinti vizsgálati eljárást kell alkalmazni (a REACH 26. és 27. cikke).

Valamely keverék osztályozásához, a fokozatos megközelítés alapján, elsősorban a keverék egészére vonatkozó rendelkezésre álló adatokat kell alkalmazni, a CMR tulajdonságok, a biodegradációs és a bioakkumulációs tulajdonságok kivételével. Ha a keverékre vonatkozóan nincs adat, a keverék osztályozására további megközelítések alkalmazhatók. Például, bizonyos egészségi és környezeti veszélyek esetében alkalmazhatja az úgynevezett „interpolációs elveket”, felhasználva a hasonló vizsgált keverékekre vonatkozó adatokat és az egyes veszélyes összetevő anyagokra vonatkozó információkat (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [11.7](#) szakaszát). Ha nem tudja kiaknázni a rendelkezésre álló vizsgálati adatokat a keverék egészére vonatkozóan, akkor a keverék osztályozásának kulcsa, hogy elegendő információval rendelkezzen a keverék összetevőiről.

Általános tanácsként elmondható, hogy meg kell próbálnia egyértelmű képet alkotni az Ön részére szállított anyagokról és keverékekről, különösen abban az esetben, ha maga állítja össze a keverékeket. Az anyagra vonatkozó alapinformációknak tartalmazniuk kell az anyag azonosító adatait, osztályozását, keverékbeli koncentrációját és, adott esetben, bármilyen szennyeződésre vagy adalékanyagra vonatkozó információt (beleértve azonosító adataikat, osztályozásukat és koncentrációjukat). Ezen információknak hasznos forrása lehet az anyag szállítójától kapott biztonsági adatlap.

Ha Ön keverékként szállított összetevőt használ, akkor – amennyire csak lehet – tájékozódnia kell a keveréket alkotó összetevő anyagokról, valamint koncentrációjukról és osztályozásukról (lásd még a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.6.4. szakaszát). Előfordulhat, hogy az összetételre vonatkozó adatok a keverék biztonsági adatlapján rendelkezésre állnak, azonban szükség lehet még arra is, hogy kapcsolatba lépjen a szállítóval további információ megszerzése érdekében.

11.3 2. lépés: Az információ vizsgálata a megfelelőségről és megbízhatóságáról való megbizonyosodás érdekében

A kapott veszélyességi információk megfelelőségének és érvényességének¹⁹ eldöntésekor meg kell fontolnia, hogy rendelkezik-e elegendő szakértelemmel. Ha nem, akkor szakértővel kell konzultálnia. Önnek vagy a bevont szakértőnek meg kell vizsgálnia, hogy az összegyűjtött információ az osztályozás céljára megfelelő és megbízható.

Az információknak az anyagnak vagy keveréknek azokra a formáira vagy fizikai állapotaira kell vonatkozniuk, amelyekben azokat felhasználják vagy forgalomba hozzák, és amelyekben ésszerűen feltételezhető, hogy használni fogják (a CLP 5. cikkének (1) és 9. cikkének (5) bekezdése). További iránymutatásért olvassa el a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.2. fejezetét?.

11.4 3. lépés: Az információ értékelése az osztályozási kritériumok szempontjából

Ön vagy a bevont szakértő először azt köteles ellenőrizni, hogy az összegyűjtött információk mutatnak-e veszélyes tulajdonságot.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a gyakorlatban az anyagok vagy keverékek fizikai veszélyei eltérhetnek a vizsgálatok által kimutatottaktól, például bizonyos ammónium-nitrát-alapú vegyületek (oxidáló/robbanásveszélyes tulajdonságok) és bizonyos halogénezett szénhidrogének (tűzveszélyes tulajdonságok). Az osztályozásnál figyelembe kell venni ezeket a tapasztalatokat (a CLP 12. cikkének a) pontja)).

¹⁹ Az elérhető információ értékelésével kapcsolatban bővebb információt a [Guidance on Information requirements and Chemical Safety Assessment \(Útmutató a tájékoztatási követelményekhez és a kémiai biztonsági értékeléshez\)](#) című dokumentum R.4. fejezetében talál.

Ön vagy a bevont szakértő először azt köteles ellenőrizni, hogy az összegyűjtött információk mutatnak-e veszélyes tulajdonságot.

Ezt követően ellenőriznie kell, hogy az információk közvetlenül összevethetők-e a vonatkozó veszélyességi kritériumokkal. Ezt a feladatot a CLP-rendelet szerint meghatározott valamennyi olyan veszélyességi osztályra el kell végezni, amelyről információval rendelkezik.

Ha egy veszélyességi osztály osztályozási kritériumai nem alkalmazhatók közvetlenül a rendelkezésére álló információra, akkor szakértői megítélést igénylő, bizonyítékok súlya szerinti meghatározást kell alkalmaznia (lásd a CLP I. mellékletének 1.1.1. és a REACH XI. mellékletének 1.2. szakaszát).

A bizonyítékok súlya szerinti meghatározás a rendelkezésre álló információkon alapul, mint például a megfelelő *in vitro* vizsgálatok eredményei, az állatkísérletekből származó megfelelő adatok, más anyagokkal (csoportosítás, kereszthivatkozás) vagy keverékekkel (interpolációs elvek) való hasonlóságok, a molekulaszervezet és a biológiai hatás közötti mennyiségi összefüggések kvantitatív szerkezet-hatás összefüggések (QSAR-ek), az emberekre vonatkozó tapasztalatok, mint például a munka-egészségügyi adatok és a baleseti adatbázisokból származó adatok, az epidemiológiai és klinikai vizsgálatokból nyert információk, valamint a megfelelően dokumentált eseteírások és megfigyelések. Különös figyelmet kell fordítani az egyes forrásokból származó információk konzisztenciájára (lásd még a CLP I. melléklete 1. részének 1.1.1. szakaszát). Ez szükségessé teszi a szakértői konzultációt.

Ha a rendelkezésére álló információ nem elegendő ahhoz, hogy anyagának fizikai veszélyeiről következtetést vonjon le, akkor a CLP I. mellékletének 2. részében előírt esetekben újabb vizsgálatokat kell végeznie a fizikai veszélyekre vonatkozóan. Anyaga egészségi és környezeti veszélyeinek meghatározása tekintetében, végső esetben akkor dönthet új vizsgálatok elvégzése mellett, ha minden más információ-előállítási lehetőséget kimerített (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [10.](#) fejezetét).

A veszélytípusokkal kapcsolatban hasznos információkhoz juthat, ha elolvassa a „Notes and tips on hazard types” (A veszélytípusokkal kapcsolatos észrevételek és javaslatok) című dokumentumot, amely a keverékek osztályozásával kapcsolatos weboldalon érhető el <https://echa.europa.eu/support/mixture-classification/evaluate-information-against-classification-criteria>.

11.5 4. lépés: Döntés a megfelelő osztályozásról

Ha a veszélyességi információk értékelése azt mutatja, hogy az anyag vagy keverék megfelel egy adott veszély osztályozási kritériumainak, akkor el kell végeznie a vonatkozó osztályozást (veszélyességi osztály és kategória), és a címkén és/vagy a biztonsági adatlapon fel kell tüntetnie a megfelelő címkeelemeket, azaz a figyelmeztetéseket, a figyelmeztető mondatokat, a veszélyt jelző piktogramokat és az óvintézkedésre vonatkozó mondatokat (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [12.](#) és [15.](#) fejezetét). Ezt a feladatot a CLP-rendelet szerint meghatározott valamennyi olyan veszélyességi osztályra el kell végezni, amelyről információval rendelkezik.

Lásd még a [23.](#) szakaszt az osztályozással járó REACH-rendelet szerinti kötelezettségeket illetően.

Amennyiben egy anyag évi 10 tonna vagy azt meghaladó mennyiségben regisztrációköteles anyag a REACH-rendelet szerint, akkor kémiai biztonsági értékelést kell végeznie, amennyiben az anyag a CLP I. mellékletben meghatározott, következő veszélyességi osztályok egyikébe nyert besorolást (a REACH 14. cikkének (4) bekezdése):

- fizikai veszélyek: a 2.1–2.4., 2.6. és 2.7. veszélyességi osztály, a 2.8. veszélyességi osztály A. és B. típusa, a 2.9., 2.10., 2.12. és 2.13. veszélyességi osztály 1. és 2. kategóriája, a 2.14. veszélyességi osztály 1. és 2. kategóriája és a 2.15. veszélyességi osztály A–F. típusa;
- egészségi veszélyek: a 3.1–3.6., a 3.7. (a szexuális működésre és termékenységre vagy a fejlődésre gyakorolt káros hatások), a 3.8. (kivéve a kábító hatásokat), a 3.9. és a 3.10. veszélyességi osztály;
- környezeti veszélyek: 4.1;
- további veszélyességi osztályok: 5.1 veszélyességi osztály,
- a kémiai biztonsági értékelésnek az expozíciós értékelési és kockázatjellemzési lépéseket is tartalmaznia kell (a REACH 14. cikkének (4) bekezdése).

Az anyag osztályozásakor az úgynevezett „egyedi koncentrációs határértékek” (SCL-ek) megállapítása is szükséges lehet, amennyiben a megfelelő és megbízható tudományos információ azt mutatja, hogy a másik anyagban vagy keverékben (például szennyeződésként) előforduló anyag veszélyessége egyértelműen igazolódott az anyagnak a CLP I. mellékletében megállapított koncentrációja alatt. Kivételes körülmények között – amennyiben egy anyag nem egyértelműen veszélyes e határértékek felett – megállapíthat magasabb egyedi koncentrációs határértékeket is (a CLP 10. cikke).

Az akut vízi toxicitás 1. kategóriája és a krónikus vízi toxicitás 1. kategóriája szerinti osztályozáskor SCL-ek helyett úgynevezett „M-tényezőket” (szorzótényezőket) kell megállapítani.

Amennyiben az akut toxicitásra vonatkozóan hiányoznak az ATE-értékek, a megfelelő értéket a rendelkezésre álló adatok felhasználásával kell megállapítani.

Harmonizált osztályozáshoz SCL-eket, M-tényezőket vagy ATE-értékeket csak abban az esetben állapíthat meg a gyártó, az importőr vagy a továbbfelhasználó, ha a CLP VI. mellékletének 3. részében nincsenek megadva az SCL-ek, M-tényezők vagy ATE-értékek.

Az egyedi koncentrációs határértékek és az M-tényezők meghatározásával kapcsolatban bővebb információért olvassa el a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.5. szakaszát.

11.6 5. lépés: Szükség esetén az osztályozás felülvizsgálata

Vegye figyelembe, hogy az osztályozás számos okból felülvizsgálatot igényelhet (lásd az osztályozással kapcsolatos weboldalt: <http://echa.europa.eu/support/mixture-classification/>), például:

- ha a CLP VI. melléklete 3. részének 3. táblázatában szereplő anyagok harmonizált osztályozása megváltozik;

- ha a szállítójától kapott biztonsági adatlapon szereplő osztályozás megváltozik;
- ha egy vagy több veszélyes alkotórész koncentrációjának megváltozása, az összetétel megváltozása vagy a tételenkénti jelentős eltérések következtében változás történik a keverékben;
- ha új információ áll rendelkezésre az anyagáról, például a REACH szerinti regisztrációs dokumentációk aktualizálásakor;
- ha az osztályozási kritériumok megváltoznak.

Folyamatosan naprakésznek kell lennie, mind a felmerülő új információk, mind a jogalkotási változtatások tekintetében annak érdekében, hogy az anyag vagy keverék osztályozását az új értékelés eredményének megfelelően kiigazíthassa, és a lehető leghamarabb frissítse a vonatkozó címkét, bejelentést és a biztonsági adatlapot.

A harmonizált osztályozások vagy a CLP-kritériumok ATP-n keresztüli módosítását a CLP-re vonatkozóan az Európai Unió Hivatalos Lapjában való közzétételüket követő tizennyolc hónapos átmeneti időszakot követően kell elfogadni.

11.7 Rugalmas megközelítések a keverékek különböző információkészletek alapján történő osztályozásához

A CLP-rendelet általában több különböző megközelítést kínál a keverékek osztályozásához. Ügyeljen arra, hogy az adott keverékhez minden egyes veszélyességi osztály vagy kategória esetében a legmegfelelőbb módszert válassza ki. Ez függ attól, hogy fizikai, egészségi vagy környezeti veszélyek szempontjából értékeli-e a keverékét, és függ a rendelkezésre álló információ fajtájától is. További részletekért tekintse meg az ECHA keverékek osztályozásával kapcsolatos weboldalát (<https://echa.europa.eu/support/mixture-classification>) és a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.6. szakaszát.

A rendelkezésre álló információktól és a tekintetbe vett veszélytől függően Önnek az alábbi sorrendben a következő megközelítéseket kell figyelembe vennie az osztályozás során (a CLP 9. cikke):

- osztályozás magára a keverékre vonatkozó adatok alapján, a CLP-rendelet I. mellékletének anyagokra vonatkozó kritériumai alkalmazásával. Kérjük, vegye figyelembe, hogy előfordulnak eltérések ettől a szabálytól a CMR-veszélyek, valamint a bioakkumulációs és biodegradációs tulajdonságok vonatkozásában, amennyiben azok hozzájárulnak a „vízi környezetre veszélyes” osztályozáshoz (a CLP 6. cikkének (3) és (4) bekezdése). Ha a kritériumok közvetlenül nem alkalmazhatók a rendelkezésre álló adatokra, szakértői megítélést kell igénybe venni a rendelkezésre álló adatok értékeléséhez a bizonyítékok súlyának mérlegelésével történő meghatározás keretében²⁰ (a CLP-rendelet 9. cikkének (3) bekezdése és I. mellékletének 1.1.1. szakasza);

²⁰ Kérjük, vegye figyelembe, hogy az anyagösszetevők tekintetében azonosított veszélyek nem mindig mutatják a keverék veszélyességét (például ötvözetek esetében). Ez esetben ajánlatos a keverék körültekintő értékelése a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.6. szakaszában található külön útmutató alapján.

- kizárólag egészségi és környezeti veszélyekre: az úgynevezett interpolációs elvek alkalmazásán alapuló osztályozás, amely a hasonló vizsgált keverékekre és az egyes veszélyes összetevő anyagokra vonatkozó rendelkezésre álló adatokat használja fel. Szakértői megítélés szükséges annak biztosításához, hogy a hasonló keverékek rendelkezésre álló adatait a lehető legtöbb keverékre ki lehessen terjeszteni; és
- kizárólag egészségi és környezeti veszélyekre: a számításon vagy koncentrációs határértékeken alapuló osztályozások – beleértve az egyedi koncentrációs határértékeket, az M-tényezőket és az ATE-eket – ha a konkrét veszély szerint osztályozott anyagok jelen vannak a keverékben. Ebben az esetben a keverékben jelen lévő anyagokhoz a harmonizált osztályozásokat is használnia kell, ideértve a CLP VI. mellékletében vagy az osztályozási és címkézési jegyzékben található bármelyik egyedi koncentrációs határértéket, M-tényezőt és ATE-t.

A következők alkalmazására vonatkozó további iránymutatás az alább jelzett helyeken található:

- bizonyítékok súlyának mérlegelésével történő meghatározás a [Guidance on information requirements and chemical safety assessment \(Útmutató a tájékoztatási követelményekhez és a kémiai biztonsági értékeléshez\)](#) című REACH-dokumentumban;
- az interpolációs elvek a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.6.3.2. szakaszában;
- a számítási módszerek a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.6.3.4. fejezetében; és
- a koncentrációs határértékek, beleértve az egyedi koncentrációs határértékeket és az M-tényezőket, a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.6.3.4. szakaszában.

12. Címkézés

Ez a szakasz áttekintést nyújt a címkézésrel kapcsolatos követelményekről. Bővebb információért tekintse meg a [Guidance on Labelling and Packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a címkézéshez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban\)](#) című dokumentumot az ECHA weboldalán.

12.1 Mit kell címkéznie?

A csomagolásban elhelyezett anyagot vagy keveréket a CLP-szabályoknak megfelelően címkézni kell:

- amennyiben az anyag vagy a keverék maga veszélyesként osztályozott²¹; vagy
- amennyiben olyan keverékről van szó, amely egy vagy több, a CLP II. mellékletének 2. részében említett koncentrációkat meghaladóan veszélyesként osztályozott anyagot tartalmaz, még akkor is, ha magát a keveréket nem veszélyesként osztályozták. Ebben az esetben kiegészítő címkézést kell alkalmazni a CLP II. mellékletének 2. részében előírtak szerint (a CLP 25. cikkének (6) bekezdése); és
- amennyiben a CLP I. mellékletének 2.1. részében leírt robbanóképes árucikkről van szó.

12.2 Kinek kell címkézni?

Amennyiben Ön **gyártó, importőr, továbbfelhasználó** (beleértve a készítőt is) vagy **forgalmazó** (beleértve a kiskereskedőt is), a forgalomba hozatalt megelőzően címkéznie kell valamennyi címkézést igénylő és csomagolásban elhelyezett (lásd feljebb) anyagot vagy keveréket (CLP 4. cikkének (4) bekezdése). Ez az olyan **árucikkek előállítóira és importőreire** is vonatkozik, amelyek a CLP I. mellékletének 2. részében levő kritériumok szerint robbanóképesek.

Amennyiben Ön **forgalmazó**, a címkézés vonatkozásában az osztályozást nem kell előlről kezdenie, hanem átveheti szállítójától az anyag vagy a keverék osztályozását, feltéve, hogy azt a CLP II. címével összhangban határozták meg (a CLP 4. cikkének (5) bekezdése és 5–16. cikke). Ugyanez a szabály érvényes akkor is, ha Ön **továbbfelhasználó**, feltéve, hogy nem változtatja meg az Önnek szállított anyag vagy keverék összetételét (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [2.](#) szakaszát).

12.3 Hogyan kell címkéznie?

A címkéit szilárdan rá kell erősítenie az anyagát vagy keverékét közvetlenül tartalmazó csomagolás egy vagy több felületére (a CLP 31. cikke). Ezeknek a csomagolás a szokásos elhelyezése esetén vízszintesen olvashatóknak kell lenniük.

A címkéinek eleget kell tenniük a csomagolás úrtartalmának függvényében meghatározott minimumméretre vonatkozó előírásnak (lásd az alábbi 8. táblázatot):

²¹ Bizonyos formák mentesülnek a címkézés alól, lásd a CLP I. mellékletének 1.3. szakaszát.

8. táblázat: Címke- (és piktogram)méretek a CLP I. mellékletének 1.2.1. szakasza szerint

A csomag úrtartalma	A címke méretei (milliméterben)	Minden egyes piktogram mérete (milliméterben)
≤ 3 liter	Ha lehet, legalább 52 x 74	Legalább 10 x 10 Ha lehet, legalább 16 x 16
> 3 liter, de ≤ 50 liter	Legalább 74 x 105	Legalább 23 x 23
> 50 liter, de ≤ 500 liter	Legalább 105 x 148	Legalább 32 x 32
> 500 liter	Legalább 148 x 210	Legalább 46 x 46

Címke helyett a címkézési információt megjelenítheti magán a csomagoláson is. Ez azt jelenti, hogy a címkézési információt közvetlenül magára a csomagolásra nyomtathatja, a címkézési információt tartalmazó címke csomagra való felragasztása helyett. Az alábbi szakaszokban leírt valamennyi címkézési követelményt azonban ez esetben is be kell tartania.

Amennyiben a címke mind a CLP-rendelet, mind a veszélyes áruk szállítására vonatkozó szabályok (ADR, RID, ICAO, IMDG) követelményeinek meg kíván felelni (úgynevezett kombinált címkézés), ellenőriznie kell, hogy – a csomagolás rétegeitől függően – mikor szükséges CLP szerinti címkézés, szállítási címkézés (vagy jelölés) vagy mindkettő (a CLP 33. cikke). További részletekért, kérjük, olvassa el a [Guidance on labelling and packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a CLP-rendelet szerinti címkézéshez és csomagoláshoz\)](#) című dokumentum 5.4 szakaszát.

12.4 Milyen nyelv(ek) szerepeljen(ek) a címkén?

A címkéit azon tagállam(ok) hivatalos nyelvén kell megírni, amely(ek)ben az anyagot vagy keveréket forgalomba hozzák, kivéve, ha az érintett tagállam(ok) másképp nem rendelkezik (rendelkeznek)²². Ebben a vonatkozásban szükséges lehet a vonatkozó nemzeti szabályozás ezen előírásainak ellenőrzése.

Általánosságban, a tagállam(ok) által előírtnál több nyelvet is használhat, feltéve, hogy valamennyi felhasznált nyelven ugyanazon adatok kerülnek feltüntetésre (a CLP 17. cikkének (2) bekezdése), és a címke eleget tesz a könnyen olvashatóság követelményének (a CLP 31. cikke).

²² Vegye figyelembe, hogy az ECHA közzétette a „Languages required for labels and safety data sheet” (A címkékhez és a biztonsági adatlaphoz szükséges nyelvek) című táblázatát, amely a címkézéssel kapcsolatos weboldalon érhető el a következő címen: <https://echa.europa.eu/regulations/clp/labelling>.

12.5 Milyen információkat kell feltüntetni a címkén?

Amennyiben anyaga vagy keveréke címkézést igényel és csomagolás részét képezi, a csomagoláson a következő címkeelemeket kell feltüntetni a CLP 17. cikke alapján:

- az anyag vagy keverék szállítójának/szállítóinak neve, címe és telefonszáma;
- a lakosságnak szánt, csomagban lévő anyag vagy keverék névleges mennyisége, kivéve, ha ez a mennyiség a csomagon máshol már szerepel;
- termékazonosítók, és, adott esetben:
 - veszélyt jelző piktogramok;
 - figyelmeztetés;
 - figyelmeztető mondatok;
 - megfelelő óvintézkedésre vonatkozó mondatok; és
 - kiegészítő információk.

A fent leírt címkeelemeknek jól láthatóan és letörölhetetlenül kell megjelenniük a címkéken. Biztosítani kell azt is, hogy jól kitűnjenek címkéi háttéréből, és hogy olyan méretűek és térközűek legyenek, hogy könnyen lehessen azokat olvasni.

Lehet, hogy címkéibe bele kell foglalni más jogszabály által előírt információkat is, például a biocid termékekre, a növényvédő szerekre, a mosó- és tisztítószerekre, illetve az aeroszoladagolókra vonatkozó szabályozásban előírt információkat (lásd még alább).

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a CLP I. mellékletének 1.3. szakasza különleges címkézési követelményeket határoz meg az alábbiakra vonatkozóan (a CLP 23. cikke):

- hordozható gázpalackok;
- propán, bután vagy cseppfolyós petróleum gáz tárolására szolgáló gáztartályok;
- aeroszolak, valamint zárt szórófejjel ellátott és aspirációs veszélyt jelentőként osztályozott anyagokat tartalmazó palackok;
- fémek tömb formában, ötvözetek, polimereket tartalmazó keverékek, elasztomereket tartalmazó keverékek;
- robbanó vagy pirotechnikai hatás elérése céljából forgalomba hozott robbanóanyagok a CLP I. mellékletének 2.1. szakaszában említettek szerint;
- fémekre korrozív hatásúként, ugyanakkor bőr-/szemkorróziós hatással nem rendelkezőként osztályozott anyagok vagy keverékek.

12.6 Termékazonosítók

A címkéken ugyanazokat a termékazonosítókat kell használnia, mint termékei biztonsági adatlapjain.

Figyelembe véve a nyelvhasználat fent felsorolt szabályait, az anyagok termékazonosítóiként az alábbiak valamelyikét kell feltüntetni (a CLP 18. cikke):

1. név és azonosító szám, ahogy a CLP VI. mellékletének 3. részében szerepel; vagy

2. név és azonosító szám, ahogy az osztályozási és címkézési jegyzékben megjelenik, amennyiben az anyag nem szerepel a CLP VI. mellékletének 3. részében; vagy
3. CAS-szám és [International Union of Pure and Applied Chemistry \(Az Elméleti és Alkalmazott Kémia Nemzetközi Uniója\)](#) szerinti, azaz IUPAC-név, vagy CAS-szám és egy másik nemzetközileg elismert kémiai név²³, ha az anyag nem szerepel sem a CLP VI. mellékletének 3. részében, sem az Ügynökség által kezelt osztályozási és címkézési jegyzékben; vagy
4. ha nem áll rendelkezésre CAS-szám és a fentiek egyike sem alkalmazható, az IUPAC-név vagy egy másik nemzetközileg elismert kémiai név.

Figyelembe véve a nyelvhasználat fent felsorolt szabályait, a keverékek termékazonosítóinak mindkét alábbi információt tartalmazniuk kell:

1. a keverék kereskedelmi neve vagy megnevezése; és
2. a keverékben lévő valamennyi olyan anyag megnevezése, amely hozzájárul a keverék veszélyességének az akut toxicitás, a bőrmarás vagy súlyos szemkárosodás, a csírasejt-mutagenitás, a rákkeltő hatás, a reprodukciós toxicitás, a légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció, a specifikus célszervi toxicitás (STOT) vagy az aspirációs veszély szempontjából való osztályozásához.

A címkén szereplő kémiai nevek számának csökkentése érdekében nem kell négynél több kémiai nevet használnia, kivéve, ha az a veszélyek jellege és súlyossága miatt szükséges. A kiválasztott kémiai neveknek azonosítaniuk kell a fő egészségi veszélyekért elsődlegesen felelős azon anyagokat, amelyek az osztályozást és a figyelmeztető mondat kiválasztását indokolták.

Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a keverékében levő anyagnak a fent leírt módok egyike szerinti azonosítása veszélyezteteti üzleti titkait vagy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogait, kérheti az Ügynökségtől, hogy egy leíróbb jellegű, a legfontosabb funkcionális csoportokat megnevező általános nevet vagy alternatív megjelölést alkalmazzon (a CLP 24. cikke) (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [18.](#) fejezetét).

12.7 Veszélyt jelző piktogramok

A veszélyt jelző piktogram egy konkrét veszély képi megjelenítése. Ennek megfelelően az anyag vagy keverék osztályozása meghatározza a címkén feltüntetendő veszélyt jelző piktogramokat, ahogyan azt a CLP I. mellékletének 2. (fizikai veszélyek), 3. (egészségi veszélyek) és 4. része (környezeti veszélyek) előírja (a CLP 19. cikke). A veszélyt jelző piktogramok – az adott veszélyességi osztály és veszélyességi kategória szerinti – alkalmazására vonatkozó szabályok ugyancsak megtalálhatók a CLP V. mellékletében.

A címke színének és megjelenésének lehetővé kell tennie, hogy a veszélyt jelző piktogram és annak háttere jól látható legyen. A veszélyt jelző piktogramok alakja az egyik csúcsán álló négyzet (gyémántforma), rajta fehér alapon fekete szimbólumok, vörös kerettel (a CLP I. mellékletének 1.2.1. szakasza). A CLP I. melléklete 1.2.1. szakaszának 1.3. táblázata szerint a veszélyt jelző piktogramnak a címke minimális területének legalább egy tizenötödét le kell fednie (lásd még a fenti [12.3.](#) szakasz 8. táblázatát), azonban a minimális terület nem lehet kisebb, mint 1 cm².

²³ Amennyiben az IUPAC-név meghaladja a 100 karaktert, használhatja a REACH-rendelet VI. mellékletének 2.1.2. szakaszában említett más elnevezések (szokásos név, kereskedelmi név vagy rövidítés) egyikét is, feltéve, hogy a CLP 40. cikke szerint, az Ügynökségnek tett bejelentése tartalmazza mind az IUPAC-nevet, mind a használni tervezett másik nevet.

12.8 Figyelmeztetések

A figyelmeztetés jelzi az olvasó felé, hogy egy adott veszély általában súlyosabb vagy kevésbé súlyos. A címkének tartalmaznia kell a veszélyes anyag vagy keverék osztályozása szerinti megfelelő figyelmeztetést. Amennyiben anyaga vagy keveréke súlyosabb veszélyt jelent, akkor a címkén a „veszély” figyelmeztetésnek, kevésbé súlyos veszélyek esetén a „figyelem” figyelmeztetésnek kell szerepelnie (a CLP 20. cikke).

Az egyes osztályozásokra vonatkozó figyelmeztetéseket a CLP I. mellékletének 2–5. részében szereplő, az egyes veszélyességi osztályokhoz használandó címkeelemeket tartalmazó táblázatok határozzák meg. Néhány veszélyességi osztályhoz (például az 1.6. alosztályba tartozó robbanóanyagok) nem tartozik figyelmeztetés.

12.9 Figyelmeztető mondatok

A címkén fel kell tüntetnie az anyag vagy keverék veszélyeinek jellegét és súlyosságát leíró, megfelelő figyelmeztető mondatokat is (a CLP 21. cikke).

Az egyes különleges veszélyességi osztályozásokra vonatkozó releváns figyelmeztető mondatokat a CLP I. mellékletének 2–5. részében szereplő táblázatok tartalmazzák. Amennyiben az anyag harmonizált osztályozással rendelkezik, és szerepel a CLP VI. mellékletének 3. részében, az adott osztályozásra vonatkozó, megfelelő figyelmeztető mondatot kell használni a címkén, bármely más, nem harmonizált osztályozásra vonatkozó figyelmeztető mondattal együtt.

A CLP III. melléklete sorolja fel a figyelmeztető mondatok helyes szövegezését, ahogyan meg kell jelenniük a címkén. A címkén egy adott nyelv figyelmeztető mondatait csoportba kell foglalni az ugyanazon nyelvű óvintézkedésre vonatkozó mondatokkal (lásd alább).

12.10 Óvintézkedésre vonatkozó mondatok

A címkén fel kell tüntetni a megfelelő óvintézkedésre vonatkozó mondatokat (a CLP 22. cikke), amelyek tanácsot adnak az anyag vagy a keverék veszélyeiből eredő, az emberi egészségre vagy a környezetre gyakorolt káros hatásokat megelőző vagy a lehető legkisebbre csökkentő intézkedések tekintetében. Az egyes különleges veszélyességi osztályozásokhoz tartozó óvintézkedésre vonatkozó mondatok teljes felsorolása a CLP I. mellékletének 2–5. részében található táblázatokban szerepel, amelyek az egyes veszélyességi osztályokhoz előírt címkeelemeket is feltüntetik.

Az óvintézkedésre vonatkozó mondatok megválasztása a CLP 28. cikkével és IV. mellékletének 1. részével összhangban történik. A kiválasztásnál figyelembe kell venni az alkalmazott figyelmeztető mondatokat és az anyag vagy keverék tervezett vagy azonosított felhasználását vagy felhasználásait. Egy címkén általában nem szerepelhet hatnál több óvintézkedésre vonatkozó mondat, kivéve, ha ez a veszélyek jellegének és súlyosságának kifejezése érdekében szükséges. A legmegfelelőbb óvintézkedésre vonatkozó mondatok kiválasztásának megkönnyítése érdekében további iránymutatásokat nyújtunk a [Guidance on Labelling and Packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a címkéhez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban\)](#) című dokumentum 7. szakaszában, amely az ECHA weboldalán érhető el.

A CLP IV. mellékletének 2. része sorolja fel az óvintézkedésre vonatkozó mondatok szabatos megfogalmazását, ahogy meg kell jelenniük a címkén. A címkén egy adott nyelv óvintézkedésre vonatkozó mondatait csoportba kell foglalni az ugyanazon nyelvű figyelmeztető mondatokkal (lásd alább).

12.11 A figyelmeztető és az óvintézkedésre vonatkozó mondatok kódjai

A figyelmeztető és az óvintézkedésre vonatkozó mondatok egyedi, egy betűből és három számjegyből álló alfanumerikus kódokkal rendelkeznek a következők szerint:

- „H” betű („figyelmeztető mondat”) vagy „P” betű („óvintézkedésre vonatkozó mondat”). Kérjük, vegye figyelembe, hogy a veszélyes anyagokról szóló irányelvből és a veszélyes készítményekről szóló irányelvből átvett, de a GHS-ben még nem szereplő figyelmeztető mondatok kódja „EUH”;
- egy, a veszély típusát jelző számjegy, például „2” a fizikai veszélyekre; és
- két, a veszélyek sorszámozásával megegyező szám, például robbanóképesség (200-tól 210-ig tartó kódok), tűzveszélyesség (220-tól 230-ig tartó kódok) stb.

A CLP-rendelet szerinti figyelmeztető, illetve óvintézkedésre vonatkozó mondatok kódrendszerét a 9. táblázat ismerteti.

9. táblázat: A CLP-rendelet szerinti figyelmeztető, illetve óvintézkedésre vonatkozó mondatok kódtartományai

Figyelmeztető mondatok: H	Óvintézkedésre vonatkozó mondatok: P
200 – 299 Fizikai veszély	100 Általános
300 – 399 Egészségi veszély	200 Megelőzés
400 – 499 Környezeti veszély	300 Elhárító intézkedés
	400 Tárolás
	500 Ártalmatlanítás

Ezen kódokat azonban nem szükséges feltüntetni a címkén, és csak a figyelmeztető és óvintézkedésre vonatkozó mondatok szerepelhetnek a címkén.

12.12 Kiegészítő információk

A címkén megfelelő kiegészítő információkat kell feltüntetni, ha a veszélyesként osztályozott anyag vagy keverék a CLP II. mellékletének 1.1. és 1.2. szakaszában említett fizikai tulajdonságokkal vagy egészségre kiható tulajdonságokkal rendelkezik. A mondatokat az előbb említett szakaszokban és a CLP III. melléklet 2. részében leírtak szerint kell megfogalmazni (a CLP 25. cikke).

Hasonlóképpen, amennyiben a keverék veszélyesként osztályozott anyagot tartalmaz, akkor a CLP II. melléklet 2. részével összhangban kell címkézni és a megfelelő mondatokat is a kiegészítő információs mezőben kell megadni.

A CLP 45. cikkében és a CLP VIII. mellékletében előírt benyújtási követelmények hatálya alá tartozó keverékek esetében az egyedi formulaazonosítót (UFI) a címkére rá kell nyomtatni, vagy adott esetben a címkére kell rögzíteni, illetve, amennyiben alkalmazható, a többi címkeelem közelében a csomagolásra kell nyomtatni. Ez lehetővé teszi, hogy bármely toxikológiai központ – amelyet azért hívtak fel, hogy tanácsot kérhessen arról, hogy hogyan kezelje a termékkel kapcsolatos mérgezési eseményt – gyorsan és egyértelműen azonosítsa a termékben található keveréke(ke)t, és lekérje a megfelelő benyújtott információkat (további részletekért olvassa el az [Útmutató a sürgősségi egészségügyi válaszokkal kapcsolatos harmonizált információkhoz – CLP VIII. melléklete](#) valamint az [Útmutató a címkéhez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban](#) című dokumentum 4.8.1.1 szakaszát).

A címke kiegészítő információs mezőjében saját információkat is megadhat, feltéve, hogy az ilyen információ:

- további hasznos részleteket tartalmaz;
- nem nehezíti meg a megszabott címkeelemek azonosítását;
- összhangban áll az anyag vagy keverék osztályozásával. Ez az olyan – az osztályozással összhangban nem álló – mondatok kerülését is jelenti, mint a „nem mérgező”, a „nem ártalmas” vagy az „ökológiai”; és
- nem mond ellent a CLP I. mellékletének 2–5. része szerinti osztályozást tükröző címkeelemekben meghatározott információknak, vagy nem ébreszt kétséget azok hitelességével kapcsolatban.

Az egyéb uniós jogszabályokból eredő címkeelemeket ugyancsak ebben a mezőben kell elhelyezni (a CLP 32. cikkének (6) bekezdése). Például az 528/2012/EU rendelet szerint engedélyezett biocid termékekre és az 1107/2009/EK rendelet szerint engedélyezett növényvédő szerekre előírt további címkeelemeket, a festékek VOC (illékony szerves vegyületek) tartalmát a 2004/42/EK irányelvvel összhangban, vagy a REACH rendelet XVII. mellékletében meghatározott címkézést a kiegészítő információs mezőnek kell tartalmaznia.

A REACH 65. cikke úgy rendelkezik, hogy az engedélyek jogosultjai, valamint a **továbbfelhasználók**, ideértve a keverékben előforduló anyagokat felhasználó továbbfelhasználókat is, mielőtt az anyagot vagy a keveréket engedélyezett felhasználás céljából forgalomba hozzák, a címkén kötelesek feltüntetni az engedélyszámot.

12.13 Hogyan rendezze címkéit?

Címkéit úgy rendezheti el, ahogy azt legkönnyebben értelmezhetőnek találja. Ugyanakkor a veszélyt jelző piktogramoknak, figyelmeztetéseknek, figyelmeztető mondatoknak és óvintézkedésre vonatkozó mondatoknak együtt kell szerepelniük a címkéken.

Megválaszthatja a figyelmeztető, illetve az óvintézkedésre vonatkozó mondatok sorrendjét. Mindazonáltal azokat általában nyelvek szerint kell csoportosítani a címkén (a CLP 32. cikke). Amennyiben a címkén egynél több nyelv szerepel, akkor az ugyanazon a nyelven megfogalmazott figyelmeztető és óvintézkedésre vonatkozó mondatokat egy

csomagként kell kezelni és csoportosítani kell a címkén. Ez lehetővé teszi az olvasó számára, hogy egy helyen találjon meg minden vonatkozó veszélyességi és biztonsági információt.

A következő szakaszban egy címkepélda szerepel (2. ábra). A példa szemlélteti, miként építhetők be az egyéb jogszabályok által előírt kiegészítő információk a CLP-címkébe. A példában szereplő kiegészítő információk olyanok, amelyek jellemzően a növényvédő szerek címkéjén szerepelnek.

További címkézési példákért tekintse meg a [*Guidance on Labelling and Packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a címkézéshez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban\)*](#) című dokumentum 6. szakaszát.

12.14 Mikor kell aktualizálnia címkéit?

Anyaga vagy keveréke osztályozásának és címkézésének módosításait követően, haladéktalanul aktualizálni kell címkéit, amennyiben az újonnan felmerült veszély súlyosabb, vagy ha a CLP 25. cikke szerint új kiegészítő címkeelemekre van szükség (a CLP 30. cikke). Ez a legalább egy veszélyesként osztályozott anyagot tartalmazó, nem osztályozott keverékekre is vonatkozik.

Amennyiben más címkeelemekre van szükség, például a felülvizsgálatot követő kevésbé súlyos osztályozás során vagy a telefonszám megváltozása esetén az anyag vagy keverék szállítójának gondoskodnia kell a címke 18 hónapon belüli aktualizálásáról. A biocid termékekről szóló rendelet (BPR) vagy a növényvédő szerekről szóló rendelet (PPPR) hatálya alá eső anyagokra vagy keverékekre vonatkozóan a címkéket ezen rendeletekkel összhangban kell aktualizálni.

The diagram shows a sample label for a 'Crop Protection Product'. The label contains the following information:

- UFI:** VDU1-414F-1003-1862
- Product Name:** Crop Protection Product
- Description:** Broad spectrum suspension concentrate fungicide with systemic properties for the preventive control of grey leaf spot (*Cercospora zea-maydis*), northern leaf blight (*Exserohilum turcicum*) and rust (*Puccinia sorghi*) on maize and sweet corn.
- Composition:**

Active ingredient	mass/volume
Active ingredient 1	200 g/l
Active ingredient 2	125 g/l
- STORAGE AND DISPOSAL:** Store in the closed, original container in a cool, well ventilated area. DO NOT store for prolonged periods in direct sunlight. Triple or preferably pressure rinse containers before disposal. Add rinsings to spray tank. DO NOT dispose of undiluted chemicals on site. If recycling, replace cap and return clean containers to recycler or designated collection point. If not recycling, break, crush or puncture and bury empty containers in a local authority landfill. If no landfill is available, bury the containers below 500 mm in a disposal pit specifically marked and set up for this purpose clear of waterways, desirable vegetation and tree roots. Empty containers and product should not be burnt.
- SAFETY DIRECTIONS:**
 - Avoid contact with eyes. Wash hands after use.
 - When opening the container and preparing spray wear:
 - + cotton overalls buttoned to the neck and wrist (or equivalent clothing)
 - + elbow-length PVC gloves
 - After each day's use, wash gloves and contaminated clothing.
- FIRST AID:** If poisoning occurs, contact a doctor or Poisons Information Centre. Phone 131 126.
- Supplied by:** Crop Protection Company, T&E Chemstrasse, City, Member State, Tel 123-156-789
- Volume:** 5 litres
- Pictograms:** GHS07 (Exclamation mark), GHS09 (Skull and crossbones), GHS05 (Corrosion), GHS08 (Explosion), GHS06 (Toxic), GHS02 (Flammable liquid), GHS03 (Flammable solid), GHS04 (Irritant), GHS09 (Environment).
- Warning:** Causes severe eye irritation. Toxic to aquatic life with long lasting effects.
- IF IN EYES:** Rinse cautiously with water for several minutes. Remove contact lenses, if present and easy to do. Continue rinsing. Collect spillage.

2. ábra: Az egyéb jogszabályokban előírt információkat egyesítő címke példája

12.15 Csomagolatlan anyagok és keverékek

Az anyagokat és keverékeket általában – különösen, amelyeket a lakosságnak szánnak – a szükséges címkézési információval ellátott csomagolásban kell forgalmazni. Amennyiben csomagolatlan anyagokat szállítanak foglalkozásszerű felhasználók részére, a címkézési információkat és az egyéb vonatkozó veszélyességi információkat a címkétől eltérő módon, rendszerint biztonsági adatlap formájában biztosítják. Kivételes körülmények esetén a lakosságnak szánt anyagok és keverékek csomagolatlanul is szállíthatók. Ha az anyag vagy a keverék szerepel a CLP II. mellékletének 5. részében (jelenleg csak a nedves állapotú cement és beton), mindig mellékelni kell a címkeelemek másolatát, például a számlán vagy a szállítólevélen (a CLP 29. cikkének (3) bekezdése, a CLP II. mellékletének 5. része).

13. Elsőbbségi szabályok alkalmazása a címkézéshez

13.1 Az elsőbbségi szabályok alkalmazása

Ha egy anyag vagy keverék több veszélyes tulajdonsággal rendelkezik, a legmegfelelőbb címkeelemek meghatározása egy, az elsőbbségi elveken alapuló rendszer használatával történik. A címkén szereplő tájékoztatásnak a legalapvetőbb információkra kell korlátozódnia, és ki kell küszöbölni a felhasználó túlterhelését vagy megtévesztését.

13.2 Figyelmeztetések

Amennyiben a „veszély” figyelmeztetést kell használnia, a „figyelem” figyelmeztetés nem jelenhet meg a címkén.

13.3 Veszélyt jelző piktogramok

Amennyiben egy anyag vagy keverék osztályozása egynél több piktogramot eredményezne a címkén, az alábbi elsőbbségi elveket kell alkalmazni a kötelező piktogramok számának csökkentése érdekében (a CLP 26. cikke). Általában véve azokat a piktogramokat kell feltüntetnie, amelyek az egyes veszélyességi osztályok legsúlyosabb veszélyességi kategóriáját jelzik. Az anyag akár harmonizált, akár nem harmonizált osztályozással rendelkezik, ez a szabály érvényes (a CLP 26. cikkének (2) bekezdése).

A veszélyt jelző piktogramokra vonatkozó elsőbbségi szabályok:

- **Fizikai veszélyek esetén**, ha az anyag vagy keverék GHS01 (robbanó bomba) osztályozású, akkor a GHS02 (láng) és a GHS03 (láng egy körön) használata tetszőleges, kivéve azokat az eseteket, ahol egynél több piktogram kötelező (a CLP I. mellékletének 2.8. szakasza: B. típusú önreaktív anyagok és keverékek, és 2.15. szakasza: B. típusú szerves peroxidok)...

Tetszőleges Tetszőleges

- **Egészségi veszélyek esetén**, ha a GHS06 (halálfej) alkalmazandó, akkor a GHS07 (felkiáltójel) nem használható...

- **Ha a GHS02 (láng) vagy a GHS06 (halálfej) alkalmazandó,** akkor a GHS04 (gázpalack) használata tetszőleges...

Tetszőleges

vagy

Tetszőleges

- **Ha a GHS05 (maró anyagok) alkalmazandó,** akkor a GHS07 (felkiáltójel) nem használható bőr- vagy szemirritáció esetén ...

... de használható más veszélyre.

- **Ha a „GHS08” (egészségi veszély) piktogram alkalmazandó légzőszervi szenzibilizáció esetén,** akkor a „GHS07” (felkiáltójel) nem használendő bőrszenzibilizáció vagy bőr- és szemirritáció esetén...

... de használható más veszélyre.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy az anyagra vagy keverékre a címkzésre vonatkozó szállítási szabályok is vonatkozhatnak. Bizonyos esetekben a CLP szerinti veszélyt jelző piktogramot nem kell feltüntetni a csomagoláson, lásd a CLP 33. cikkét.

13.4 Figyelmeztető mondatok

Minden figyelmeztető mondatnak meg kell jelennie a címkén, kivéve nyilvánvaló ismétlődés vagy redundancia esetén.

13.5 Óvintézkedésre vonatkozó mondatok

Tekintse át az anyag vagy a keverék veszélyességi osztályozása miatt hozzárendelhető óvintézkedésre vonatkozó mondatokat, és hagyja el azokat, melyek nyilvánvalóan szükségtelenek vagy feleslegesek. Törekedjen arra, hogy a címkén ne szerepeljen hatnál több óvintézkedésre vonatkozó mondat, kivéve, ha a veszélyek súlyosságának kifejezése érdekében többre van szükség. Az óvintézkedésre vonatkozó mondatok rugalmas alkalmazásának biztosításához, bátorítják a mondatok kombinálását vagy összevonását a címkén való helynyerés és az olvashatóság javítása érdekében. Ha anyaga vagy keveréke címkézést igényel és a lakosságnak forgalmazzák, fel kell tüntetnie egy óvintézkedésre vonatkozó mondatot az adott anyag vagy keverék, valamint a csomagolás ártalmatlanításáról.

Az óvintézkedésre vonatkozó mondatok megválasztásával kapcsolatban további iránymutatás és példák a [Guidance on labelling and packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a címkéhez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban\)](#) című dokumentumban található.

14. Egyedi címkézési és csomagolási megoldások

14.1 Különféle címkézési és csomagolási helyzetek

A CLP-rendelet címkézési és csomagolási követelményei a felhasználók védelmét célozzák az anyagok és keverékek által hordozott veszélyekkel szemben. Bizonyos csomagolástípusok azonban nem alkalmasak a címkézésre. A veszélyes anyagok és keverékek többrétegű csomagolás részét képezhetik, és egyaránt vonatkozhatnak rájuk a CLP szerinti, valamint a szállítási címkézési követelmények. Végezetül, a súlyos káros hatásokkal szemben különleges követelményekre lehet szükség a lakosság védelme érdekében. Ez a szakasz arról szól, hogy a CLP-rendelet hogyan kezeli ezeket a helyzeteket.

14.2 Mentésítések a címkézés alól kicsi vagy nehezen címkézhető csomagolások esetében

Ha Ön olyan **gyártó, importőr, továbbfelhasználó** vagy **forgalmazó**, aki az anyagokat vagy a keverékeket annyira kicsi²⁴ vagy olyan formájú, illetve alakú csomagolásban szállítja, hogy lehetetlen teljesíteni a CLP 31. cikkében foglalt követelményeket, a CLP-rendelet mentességeket határoz meg a címkézési és csomagolási követelmények alól (a CLP 29. cikke). Az oldható csomagolások címkézésére speciális szabályok vonatkoznak. Ezeket a szabályokat és mentességeket a CLP I. mellékletének 1.5. szakasza tartalmazza. További iránymutatásért arra vonatkozóan, hogy ezek a szabályok és mentességek hogyan vonatkozhatnak csomagolt anyagaira vagy keverékeire, kérjük, olvassa el a [Guidance on Labelling and Packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a címkézéshez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban\)](#) című dokumentum 5.3 szakaszát.

14.3 A gyermekbiztos zárás és a veszélyre utaló kitapintható jelképek biztosítására vonatkozó csomagolási szabályok

Ha az anyagokat és keverékeket a **lakosságnak** szállítja, elképzelhető, hogy csomagolását el kell látnia gyermekbiztos zárral és/vagy veszélyre utaló kitapintható jelképpel (a CLP II. mellékletének 3. része). Ezek biztosítását egy adott veszélyességi osztály/kategória vagy bizonyos anyagok koncentrációja egyaránt indokoltá teheti, ahogy az a 10. és 11. táblázatban szerepel. Ezen rendelkezések bármilyen befogadóképességű csomagolásra vonatkoznak.

Az egyszeri felhasználásra szánt oldható csomagolásban található folyékony fogyasztói mosószerekre vonatkozóan további biztonsági intézkedések vannak érvényben, hogy a csomagolás kevésbé vonzó és nehezebben felnyitható legyen a gyermekek számára. Nevezetesen a CLP 35. cikkének (2) bekezdése és a CLP II. mellékletének 3.3 szakasza előírja a külső és belső (oldható) csomagolást. További részletekért, kérjük, olvassa el a [Guidance on labelling and packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a CLP-rendelet szerinti címkézéshez és csomagoláshoz\)](#) című dokumentum 3.4 szakaszát.

²⁴ Figyelembe kell venni, hogy a 125 ml-es vagy azt meghaladó csomagolási űrtartalom nem tekinthető túl kicsinek.

10. táblázat: A gyermekbiztos zárákra és/vagy a veszélyre utaló kitapintható jelképekre vonatkozó CLP-rendelkezések alkalmazását eredményező veszélyességi osztályozások

Veszélyességi osztály (kategória)	Gyermekbiztos zárák	Veszélyre utaló kitapintható jelképek
Akut toxicitás (1–3. kategória)	✓	✓
Akut toxicitás (4. kategória)		✓
Egyszeri expozíció utáni specifikus célszervi toxicitás (STOT) (1. kategória)	✓	✓
Egyszeri expozíció utáni specifikus célszervi toxicitás (STOT) (2. kategória)		✓
Ismétlődő expozíció utáni specifikus célszervi toxicitás (STOT) (1. kategória)	✓	✓
Ismétlődő expozíció utáni specifikus célszervi toxicitás (STOT) (2. kategória)		✓
Bőrmarás (1A., 1B. és 1C. kategória)	✓	✓
Légzőszervi szenibilizáció (1. kategória)		✓
Aspirációs veszély (1. kategória) <i>Az aeroszol formában lévő anyagok vagy keverékek kivételével, vagy ha a tartályban lezárt permetezőszerkezet van, ha nem sorolják be egy másik veszélyességi osztályba, amely a CRF vagy a TWD követelményeit feltételezi</i>	✓	✓
Csírasejt-mutagenitás (2. kategória)		✓
Rákkeltő hatás (2. kategória)		✓

Veszélyességi osztály (kategória)	Gyermekbiztos zárok	Veszélyre utaló kitapintható jelképek
Reprodukciós toxicitás (2. kategória)		✓
Tűzveszélyes gázok (a kémiaailag instabil gázokat is beleértve) (1. és 2. kategória; A és B kategória)		✓
Tűzveszélyes folyadékok (1. és 2. kategória)		✓
Tűzveszélyes szilárd anyagok (1. és 2. kategória)		✓

11. táblázat: A gyermekbiztos zárokra vonatkozó CLP-rendelkezések alkalmazását kiváltó anyagok (a CLP II. mellékletének 3.1.1.3. pontja)

Az anyag azonosítása	Koncentrációs határértékek	Gyermekbiztos zárok
Metanol	≥ 3%	✓
Diklór-metán	≥ 1%	✓

14.4 Egyedi szabályok a többrétegű csomagolások címkézésére

A CLP 33. cikke új szabályokat fogalmaz meg azokra az esetekre vonatkozóan, amikor a veszélyes anyagok vagy keverékek csomagolása külső, belső és adott esetben egy köztes rétegből áll. Általánosságban, ha a külső csomagolás címkézésére elvben mind a szállítási, mind a CLP-szabályok vonatkoznak, elegendő a szállítási jogszabályoknak megfelelő címkézés vagy jelölés, a CLP szerinti címkézésre nincs szükség. Hasonlóképpen, amennyiben a CLP-rendeletben előírt, veszélyt jelző piktogram ugyanarra a veszélyre vonatkozik, mint a veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírásokban foglaltak, a rendelet által előírt veszélyt jelző piktogramot nem szükséges feltüntetni a külső csomagoláson. A csomagolás különböző rétegeire vonatkozó, további különbségeket a CLP 33. cikkében, valamint a [Guidance on labelling and packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a CLP-rendelet szerinti címkézéshez és csomagoláshoz\)](#) című dokumentum 5.4 szakaszában találja.

15. Biztonsági adatlapok

A biztonsági adatlapok a szállítói lánc fontos kommunikációs eszközei, amelyek a lánc valamennyi szereplőjét segítik abban, hogy teljesíthessék az anyagok és keverékek felhasználásából eredő kockázatok kezelésével kapcsolatban rájuk háruló kötelezettségeket. A CLP szerinti veszélyt jelző címkének és a biztonsági adatlap 2.2. szakaszának következetesnek kell lennie.

A biztonsági adatlapok szolgáltatásának követelményét a REACH 31. cikke és a REACH „Requirements for the compilation of safety data sheets” (A biztonsági adatlapok elkészítésének követelményei) című II. melléklete²⁵ tartalmazza.

A biztonsági adatlapon megadott információknak összhangban kell lennie a kémiai biztonsági jelentésben (CSR) szereplő információval, amennyiben a REACH 14. vagy 37. cikke szerint CSR szükséges. Az évi 10 tonnát elérő vagy meghaladó mennyiségben gyártott vagy importált anyagok biztonsági adatlapjához csatolni kell a CSR-ben dokumentált expozíciós forgatókönyveket.

15.1 Mikor kell aktualizálnia?

Az osztályozás és a címkézés tekintetében és a CLP összefüggésében akkor szükséges aktualizálni egy meglévő biztonsági adatlapot, ha:

- a veszélyek kapcsán új ismeretanyag válik elérhetővé;
- a REACH 31. cikkének (9) bekezdésében felsorolt egyéb kritériumok bármelyike szükségessé teszi az SDS aktualizálását (további részletekért lásd a Guidance on the compilation of safety data sheets (Útmutató a biztonsági adatlapok elkészítéséhez) című dokumentumot).

15.2 Mit kell aktualizálnia?

Valamennyi új vagy felülvizsgált osztályozást – ideértve az anyagokra vonatkozó egyedi koncentrációs határértékek, M-tényezők vagy ATE-k változásait is – bele kell foglalni a biztonsági adatlap 2. (Veszélyesség szerinti besorolás) és 3. (Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok) szakaszába. A módosításokat a 16. szakaszban (Szabályozással kapcsolatos információk) kell feltüntetni. Az új figyelmeztető mondat teljes szövegét fel kell tüntetni a biztonsági adatlap 16. szakaszában (Egyéb információk).

Felül kell vizsgálnia a biztonsági adatlapok többi szakaszát is annak biztosítására, hogy ne álljanak ellentmondásban azzal az információval, amelyen az új vagy felülvizsgált osztályozás alapul. Előfordulhat például, hogy az osztályozási eljárás részeként új információt hozott létre vagy azonosított anyaga vagy keveréke fizikai, egészségi vagy

²⁵ 2015. június 1-jétől, a 2015/830/EU rendelettel módosítva.

környezeti veszélyeiről. Ezért felül kell vizsgálnia a biztonsági adatlapja 9. (Fizikai és kémiai tulajdonságok), 11. (Toxicológiai adatok) és 12. szakaszában (Ökológiai információk) megadott információkat, és fel kell tüntetnie a megfelelő új vagy aktualizált információkat.

Amennyiben anyaga vagy keveréke osztályozásai módosultak (a veszély súlyossága nőtt vagy csökkent), át kell gondolnia a módosításoknak az anyag vagy keverék biztonságos kezelését érintő hatásait, a kapcsolódó jogszabályok figyelembevételével (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció 22. fejezetét). A REACH-rendelettel kapcsolatban ellenőriznie kell, hogy a biztonsági adatlap 7. szakaszának (Kezelés és tárolás), 8. szakaszának (Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem) vagy 13. szakaszának (Ártalmatlanítási szempontok) aktualizálásaival párhuzamosan aktualizálnia kell-e a kémiai biztonsági jelentésben (CSR) foglalt információkat, illetve fordítva.

2015. június 1-jétől a REACH 31. cikke (3) bekezdésének b) pontja (a CLP 59. cikkének (2) bekezdésével módosítva) a következőképpen módosult (az új szöveg **félkövér** megjelenítésben szerepel):

„A szállító az átvevő felet – annak kérésére – a II. melléklettel összhangban összeállított biztonsági adatlappal látja el, amennyiben valamely keverék nem felel meg azoknak a kritériumoknak, amelyek alapján a(z) 1272/2008/EK rendelet I. és II. címével összhangban veszélyes keverékként sorolandó be, de:

(a) ...

*(b) nem gáznemű keverékek esetében $\geq 0,1$ tömegszázalék egyedi koncentrációban legalább egy olyan anyagot tartalmaz, amely **2. kategóriába tartozó rákkeltő vagy az 1A., 1B. és 2. kategóriába tartozó, reprodukcióra toxikus hatású, az 1. kategóriába tartozó bőrszenzibilizáló, az 1. kategóriába tartozó légzőszervi szenzibilizáló, vagy a laktációra gyakorolt vagy laktáció révén kialakuló hatású, vagy a XIII. mellékletben meghatározott kritériumokkal összhangban perzisztens, bioakkumulatív és mérgező (PBT) anyag, vagy a XIII. mellékletben meghatározott kritériumokkal összhangban nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív (vPvB) anyag, vagy amelyet az a) pontban említettektől eltérő okokból vettek fel az 59. cikk (1) bekezdésével összhangban létrehozott jegyzékbe; vagy***

(c) [...]”

16. Az osztályozási és címkézési jegyzék – anyagok bejelentése

16.1 Az osztályozási és címkézési jegyzék

Az anyag azonosító adataira, osztályozására és címkézésére vonatkozó információkat be kell jelenteni az Ügynökségnek. Az Ügynökség ezeket az információkat egy külön adatbázisba, az ún. osztályozási és címkézési jegyzékbe foglalja (a CLP 42. cikke).

16.2 Ki köteles bejelentést tenni?

Amennyiben Ön **gyártó** vagy **importőr** (vagy a gyártók vagy importőrök valamely csoportjának tagja), aki anyagot hoz forgalomba, akkor bizonyos információkat be kell jelentenie az Ügynökségnek (a CLP 40. cikke), amennyiben anyaga:

- a REACH szerinti regisztrálási kötelezettség alá esik (≥ 1 tonna/év) és forgalomban van (a CLP 39. cikkének a) pontja);
- a CLP szerint veszélyesként való osztályozással rendelkezik és forgalomban van, mennyiségtől függetlenül (a CLP 39. cikkének b) pontja); vagy
- a CLP szerint veszélyesként való osztályozással rendelkezik és az adott keverékben a CLP I. mellékletében meghatározott határértékeket meghaladó koncentrációban van jelen – aminek következtében a keverék veszélyesként osztályozandó – és a keverék forgalomban van (a CLP 39. cikkének b) pontja).

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a REACH-rendelet szerint már regisztrált anyagot nem kell külön bejelentenie, amennyiben a bejelentendő információt a REACH regisztrálási dokumentáció részeként már benyújtotta. Ez az árucikkekben előforduló bizonyos anyagokra is vonatkozik, amennyiben a REACH-rendelet 7. cikke ezek regisztrálásáról rendelkezik.

Továbbá vegye figyelembe, hogy a bejelentésre megküldött információkat aktualizálnia kell, ha olyan új információ jut birtokába, amely az anyag osztályozásának és címkelemeinek felülvizsgálatát indokolja (a CLP 40. cikkének (2) bekezdése). Abban az esetben, ha az anyagot regisztrálta, de nem jelentette be és új veszélyességi információra tesz szert, a vonatkozó regisztrálási dokumentációt aktualizálnia kell.

Ha Ön keveréket készítő **továbbfelhasználó, forgalmazó vagy árucikkek előállítója a REACH 7. cikke értelmében**, akkor nem szükséges bejelentést tennie az Ügynökség felé (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [2.](#) fejezetét). Ez azzal magyarázható, hogy az anyagára vonatkozó bejelentés a szállítói lánc egy korábbi szakaszában már megtörténik.

Ami a bejelentési határidőt illeti, az anyag forgalomba hozatalát követő egy hónapon belül meg kell tennie a bejelentést. Importőrök számára az egy hónapos határidőt attól a naptól kell számítani, amikor az önmagában vagy keverékben előforduló anyagot fizikailag bevezetik az EU vámterületére.

Ha a bejelentendő információkat a REACH-rendelet szerinti regisztrálás formájában már megadta az Ügynökségnek, akkor később már nem kell további, a CLP-rendelet szerinti bejelentést tennie az Ügynökség felé (a CLP 40. cikkének (1) bekezdése).

A bejelentők számára előírt CLP szerinti kötelezettségeken felül a regisztrálókra REACH szerinti kötelezettségek is vonatkoznak.

16.3 Milyen információt kell feltüntetnie a bejelentésben?

Ha anyaga bejelentési kötelezettség alá esik, az Ügynökségnek tett bejelentésének tartalmaznia kell (a CLP 40. cikkének (1) bekezdése):

- az Ön azonosító adatait a REACH-rendelet VI. mellékletének 1. szakaszában előírtak szerint;
- az anyag azonosító adatait a REACH VI. mellékletének 2.1–2.3.4. szakaszában meghatározottaknak megfelelően;
- az anyag CLP szerinti osztályozásait;
- ha egy anyag néhány, de nem az összes CLP szerinti veszélyességi osztályba vagy felosztásba nyert besorolást, annak ismertetését, hogy ez az adatok hiányának, a nem meggyőző adatoknak, vagy a meggyőző, de az osztályozáshoz nem elegendő adatoknak tudható-e be;
- adott esetben egyedi koncentrációs határértékeket vagy M-tényezőket a vízi környezetre veszélyes osztályozással kapcsolatban, azaz az akut 1. kategóriát és a krónikus 1. kategóriát, az alkalmazásukra vonatkozó indoklással együtt; és
- az anyagra vonatkozó címkeelemeket, beleértve a CLP 25. cikkének (1) bekezdésében hivatkozott kiegészítő figyelmeztető mondatokat.

A CLP-rendelet előírja, hogy abban az esetben, ha bejelentése olyan besorolási tételt eredményez a jegyzékben, amely eltér egy másik, ugyanezen anyagra vonatkozó besorolási tételtől, Önnek és a másik bejelentőnek vagy regisztrálónak törekedniük kell arra, hogy megállapodjanak egy, a jegyzékbe felveendő egyeztetett besorolási tételben (a CLP 41. cikke). Ugyanakkor az anyagot a másik besorolási tételtől eltérően is osztályozhatja, feltéve, hogy a bejelentésében feltünteti ennek indokait.

Ezzel szemben, amennyiben anyaga harmonizált osztályozással rendelkezik, akkor azt a CLP VI. mellékletének 3. részében felsorolt harmonizált osztályozással összhangban kell osztályoznia, és ezt az osztályozást fel kell tüntetnie a bejelentésében (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [7.](#) fejezetét). Kérjük, vegye figyelembe, hogy ha a vízi környezetre veszélyes (akut 1 vagy krónikus 1 kategóriába besorolt) anyagokra vonatkozóan a VI. melléklet 3. része nem állapít meg M-tényezőt, akkor azt Önnek kell megállapítania az adott anyagra vonatkozóan rendelkezésre álló adatok alapján. További információért lásd még a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Utmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentum 1.5. fejezetét.

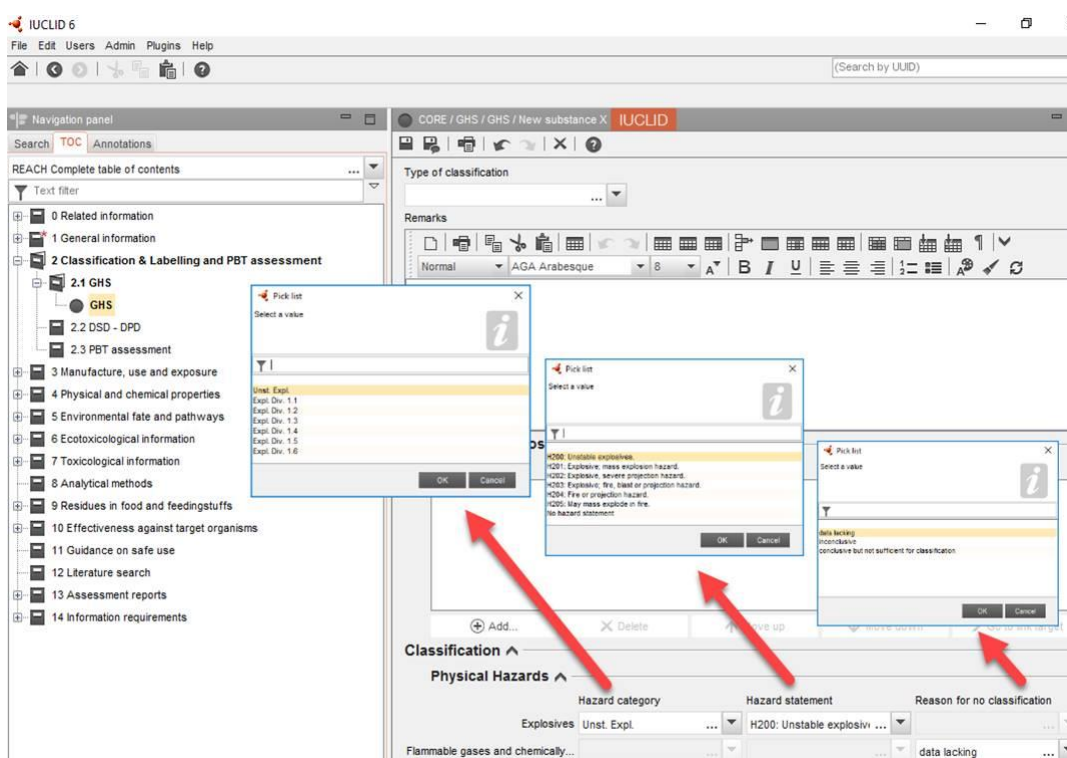
16.4 Milyen formátumot használjon a bejelentéshez?

Bejelentését az egységes nemzetközi kémiai információs adatbázis (International Uniform Chemical Information Database, IUCLID) formátumban kell megtennie. Ha a bejelentési dokumentációt IUCLID formátumban szeretné elküldeni, használhatja a [REACH-IT online dokumentáció eszközt](#), vagy az [IUCLID 6](#) letölthető verzióját és IUCLID dokumentációját benyújthatja a REACH-IT portálon keresztül (a CLP 40. cikkének (1) bekezdése).

Hogy segítséget kapjon annak meghatározásában, hogy melyik úton történő bejelentés a legjobb az Ön számára, valamint hogy megtalálja az összes szükséges információt és az eszközök linkjeit, látogasson el az ECHA honlap dedikált weboldalára:

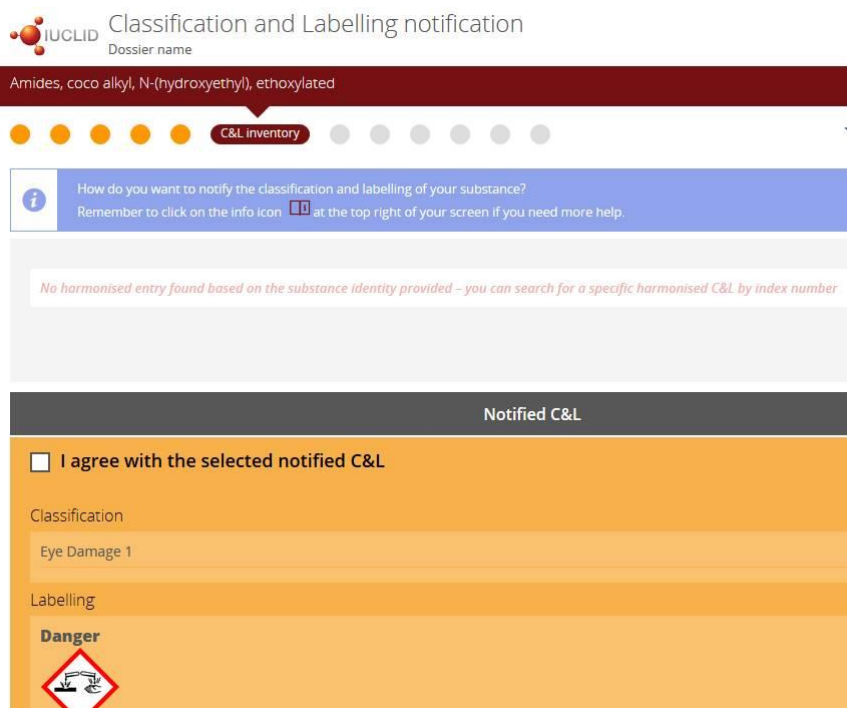
<https://echa.europa.eu/regulations/clp/cl-inventory/notification-to-the-cl-inventory>.

Az alábbi 3. ábra egy képernyőképet mutat be az IUCLID 6-ból.

3. ábra: IUCLID 6 képernyőkép

Az alábbi 4. ábra egy képernyőképet mutat be a REACH-IT online dokumentációs eszközből:

4. ábra: REACH-IT online dokumentációs eszköz képernyőkép

16.5 Mi történik ezután?

A bejelentett információt az Ügynökség kiegészíti azzal, hogy:

- létezik-e az anyagra uniós szintű harmonizált osztályozás és címkézés a CLP VI. mellékletbe való felvétellel;
- ugyanazon anyag regisztrálói közötti közös besorolási tételről van-e szó;
- két vagy több bejelentő vagy regisztráló által egyeztetett besorolási tételről van-e szó; vagy
- az adott besorolási tétel eltér-e az ugyanazon anyagra vonatkozó másik besorolási tételtől.

Kérjük, vegye figyelembe, hogy a bejelentett információknak a REACH-rendelet 119. cikke (1) bekezdésében hivatkozott információknak megfelelő részeinek nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lenniük, azaz a következőknek:

- a veszélyes anyagok IUPAC-nevezéktan szerinti megnevezése;
- az anyag EINECS-ben (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances, Létező kereskedelmi vegyi anyagok európai jegyzéke) szereplő megnevezése, ha rendelkezésre áll; valamint
- az anyag osztályozása és címkézése.

Bizonyos anyagok IUPAC-nevezéktan szerinti megnevezésének vonatkozásában indoklást nyújthat be az Ügynökséghez, amelyben kifejtheti, hogy a név nyilvánosságra hozatala mi okból sértheti kereskedelmi érdekeit (benyújtás a REACH 10. cikke a) pontja xi. alpontjának megfelelően). Ha ezt az indoklást az Ügynökség érvényesnek ítéli, a név nem lesz nyilvánosan hozzáférhető.

17. Új veszélyességi információk

17.1 Legyen naprakész a veszélyességi információk tekintetében!

A CLP-rendelet értelmében **gyártóként, importőrként** vagy **továbbfelhasználóként** az Ön feladata, hogy naprakész legyen azon új tudományos vagy technikai információk tekintetében, amelyek megváltoztathatják az Ön által forgalmazott anyagok vagy keverékek osztályozását és címkézését, ahogy ezt a CLP 15. cikke megfogalmazza: *„a gyártónak, az importőrnek és a továbbfelhasználónak minden rendelkezésére álló ésszerű lépést meg kell tennie, hogy tudomást szerezzen az új tudományos vagy technikai ismeretekről, melyek befolyásolhatják az általuk forgalomba hozott anyagok vagy keverékek osztályozását.”*

17.2 Mi az Ön teendője?

Értékelnie kell az új veszélyességi információkat, hogy meggyőződjön arról, hogy azok megfelelőek és kellőképpen megbízhatók-e anyaga vagy keveréke osztályozásának új értékeléséhez. Ha igen, akkor haladéktalanul el kell végeznie egy új értékelést (a CLP 15. cikkének (1) bekezdése). Amennyiben indokolt a változtatás anyaga vagy keveréke osztályozásában, akkor ennek megfelelően a címkéit és biztonsági adatlapjait is aktualizálnia kell. Az aktualizált biztonsági adatlapot az összes olyan átvevő számára is biztosítani kell, akik számára a megelőző 12 hónapban az anyagot vagy keveréket szállították. Az aktualizálást haladéktalanul végre kell hajtani, amennyiben az újonnan felmerült veszély súlyosabb, vagy ha új kiegészítő címkeelemekre van szükség (a CLP 30. cikkének (1) bekezdése). Egyéb címkézési változtatások esetén a megfelelő címkét 18 hónapon belül aktualizálnia kell (a CLP 30. cikkének (2) bekezdése).

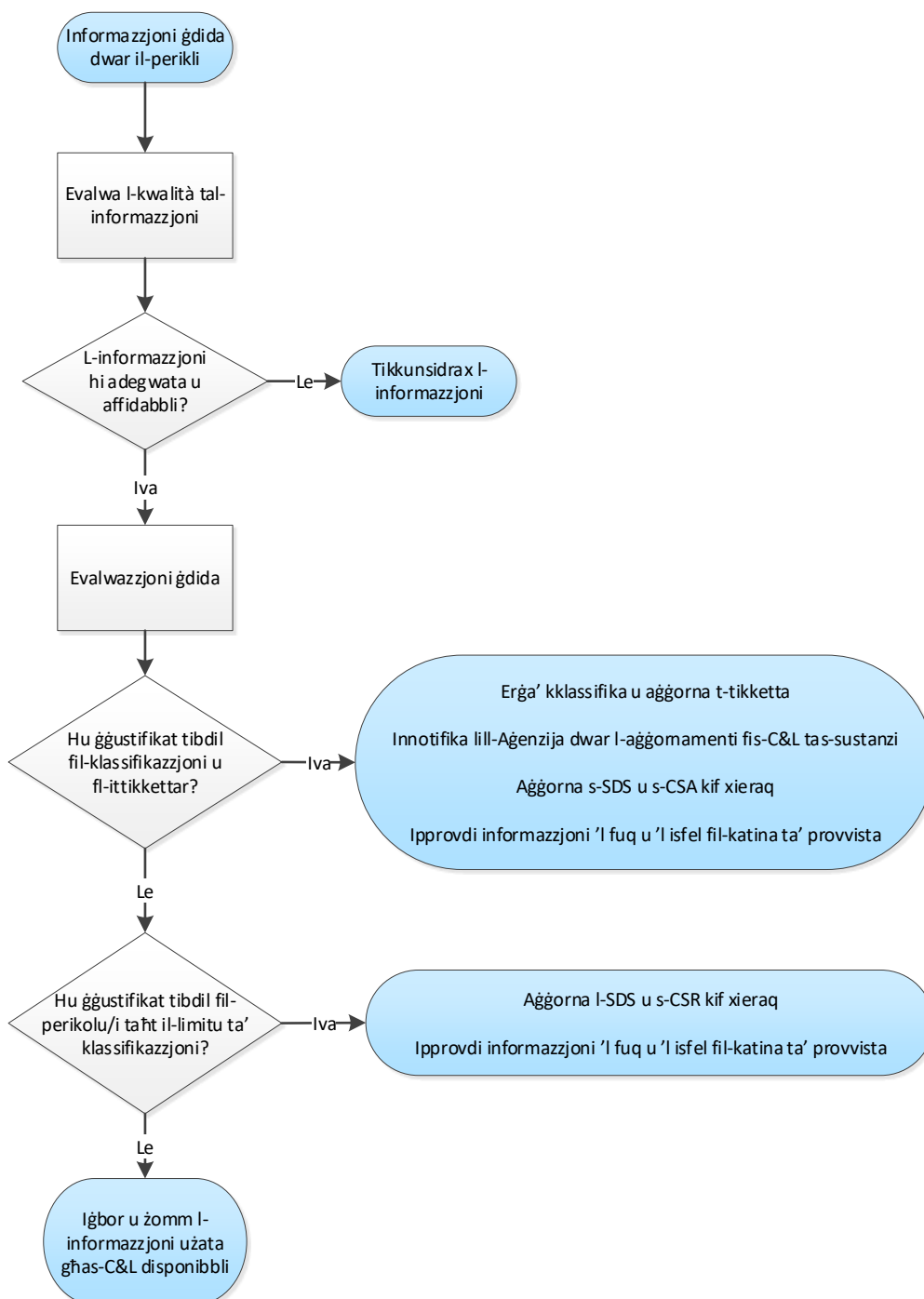
Vegye figyelembe, hogy olyan anyag osztályozásának és címkézésének megváltozása esetén, amelyre vonatkozóan korábban már nyújtott be bejelentést az osztályozási és címkézési jegyzékbe, minden ilyen változásról értesítenie kell az Ügynökséget (a CLP 40. cikkének (2) bekezdése).

A kémiai biztonsági értékeléseket és jelentéseket, valamint a biztonsági adatlapokat akkor kell majd aktualizálni, ha a veszélyekről új információ válik elérhetővé, vagy ha az osztályozás és a címkézés megváltozik (a REACH 14. és 31. cikke).

Az új veszélyességi információkat és az Ön által végrehajtott, osztályozást és címkézést érintő változtatásokat a szállítói lánc mindkét irányában továbbítani kell a következő szereplőnek vagy **forgalmazónak** (a REACH 31., 32. és 34. cikke).

Az 5. ábra bemutatja azokat a lépéseket, amelyeket meg kell tennie, miután anyagára vagy keverékére vonatkozóan új veszélyességi információról szerzett tudomást.

5. ábra: Mit kell tenni az új veszélyességi információk kapcsán?

18. Alternatív vegyiianyagnév használatára vonatkozó kérelem

18.1 Bevezetés

A CLP-rendelet szerint fontos a forgalomba hozott anyagok és keverékek megfelelő azonosítása (lásd a termékazonosítókról szóló iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [12.6](#)szakaszát). Mindazonáltal **gyártóként, importőrként** vagy **továbbfelhasználóként** aggodalommal töltheti el, hogy a keverékében/keverékeiben előforduló egy vagy több anyag kémiai azonosítóinak a címkén vagy a biztonsági adatlapon történő felfedése veszélyezteti üzleti titkait, különösen a szellemi tulajdonhoz fűződő jogait (a CLP 24. cikke). Ilyen esetekben a CLP lehetővé teszi, hogy a keverékben előforduló anyagra/anyagokra vonatkozóan alternatív vegyiianyagnév (amely a legfontosabb kémiai funkciós csoportokat megnevező kémiai név vagy alternatív megjelölés révén utal az anyagra) használatára vonatkozó kérelmet nyújtson be az Ügynökséghez. Ezekre a kérelmekre az útmutatóban „alternatív vegyiianyagnév használatára vonatkozó kérelemként” hivatkozunk.

18.2 Kinek a részére kell benyújtani a kérelmet?

A CLP 24. cikke értelmében az alternatív vegyiianyagnév iránti kérelmével az Ügynökséghez (ECHA) kell fordulnia. Kérelmével igazolnia kell, hogy anyaga vagy keveréke kémiai azonosítójának a címkén történő felfedése veszélyezteti üzleti titkait, különösen a szellemi tulajdonhoz fűződő jogát. Az ECHA által jóváhagyott alternatív vegyiianyag-nevek az Európai Unió valamennyi tagállamában érvényesek lesznek. Az anyag neve helyett azután ezt az alternatív vegyiianyag-nevet lehet használni a keverék címkéjén és biztonsági adatlapján.

Amennyiben az alternatív vegyiianyagnév használatára vonatkozó kérelem a veszélyes készítményekről szóló irányelv szerint benyújtásra került a tagállami illetékes hatósághoz, és a kérelmet 2015. június 1. előtt jóváhagyták, a jóváhagyott alternatív vegyiianyagnév 2015. június 1. után is használható.

18.3 Mely anyagok tartoznak a kérelem alá?

A keverékben előforduló bármely olyan anyagra benyújthat alternatív vegyiianyagnév iránti kérelmet, amelyre vonatkozóan nem határoztak meg közösségi expozíciós határértéket, és az anyagot kizárólag a CLP I. melléklete 1. részének 1.4.1. szakaszában megadott egy vagy több veszélyességi kategóriába sorolták be, melyek a következők:

- a fizikai veszélyekre vonatkozó veszélyességi kategóriák bármelyike (a CLP I. mellékletének 2. része);
- akut toxicitás, 4. kategória;
- bőrráadás/bőrirritáció, 2. kategória;
- súlyos szemkárosodás/szemirritáció, 2. kategória;
- specifikus célszervi toxicitás – egyszeri expozíció, 2. és 3. kategória;
- specifikus célszervi toxicitás – ismétlődő expozíció, 2. kategória; és
- vízi környezetre veszélyes – krónikus, 3. és 4. kategória.

Ezen túlmenően, az alternatív vegyiianyagnév használatának meg kell felelnie azon előírásnak, hogy elegendő információt nyújtson a szükséges egészségi és biztonsági

óvintézkedések megtételéhez, a keverék kezeléséből adódó kockázatok ellenőrzése érdekében. Ezt a kérelmezőnek kell igazolnia.

18.4 Hogyan nyújtsa be kérelmét?

Kérelmét az ECHA-hoz kell benyújtania az ECHA által meghatározott formátumban és az ECHA által biztosított eszközök használatával (a CLP 24. cikkének (2) bekezdése, hivatkozással a REACH 111. cikkére). A kérelemhez csatolni kell az Európai Bizottság által megállapított díjat. Az ECHA további tájékoztatást kérhet Öntől, ha ez szükséges a döntés meghozatalához. Gyakorlati információkat az ECHA webhelyén, az erre a célra létrehozott weboldalon találhat: <https://echa.europa.eu/support/dossier-submission-tools/reach-it/requesting-an-alternative-chemical-name-in-mixtures>.

Az ECHA a kérelme vagy – amennyiben az ECHA további információkat igényel – a további információk kézhezvételétől számított hat héten belül értesíteni fogja Önt a döntéséről. Ha az ECHA a kérelemtől vagy a további szükséges információk kézhezvételétől számított hat héten belül nem emel kifogást, a kérelmezett név használatát engedélyezettnek kell tekinteni.

19. Információs nyilvántartások és kérelmek

19.1 Milyen nyilvántartás vezetését írja elő az Ön számára a REACH- és a CLP-rendelet az osztályozás és címkézés tekintetében?

Szállítóként (anyagok **gyártójaként**, anyagok vagy keverékek **importőreként** vagy **továbbfelhasználóként**) össze kell állítania és elérhetővé kell tennie azon információkat, amelyeket anyaga vagy keveréke osztályozásához és címkézéséhez felhasznált. Ezt az információt az anyag vagy keverék utolsó szállítása után legalább 10 évig meg kell őrizni (a CLP 49. cikke). **Forgalmazóként** ugyanígy össze kell állítania és elérhetővé kell tennie az összes, címkézéshez felhasznált információt (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [2.](#) szakaszának 4. táblázatát).

A REACH-rendelet előírja, hogy az anyag vagy keverék utolsó gyártását, behozatalát, szállítását vagy felhasználását követő legalább 10 éven át gyűjtse össze és tegye elérhetővé a REACH szerinti kötelességei végrehajtásához szükséges összes információt. Ezeket az információkat kérésre haladéktalanul be kell nyújtania a székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságának/hatóságainak vagy az Ügynökségnek, illetve azok rendelkezésére kell bocsátania (a REACH 36. cikke).

Ha anyagát a REACH-rendelet szerint regisztrálta vagy az egyéb REACH-kötelezettség hatálya alá tartozik, a CLP szerint megőrzendő információkat együtt kell megőriznie azokkal, amelyeket a REACH szerinti feladatainak elvégzéséhez írnak elő Önnek (a CLP 49. cikkének (1) bekezdése).

19.2 Kinek kell megmutatnia ezt az információt?

A székhelye szerinti tagállam illetékes hatósága(i) vagy végrehajtó hatóságai, illetőleg az ECHA felszólíthatják, hogy nyújtson be minden információt, amit a CLP-rendelet szerinti osztályozáshoz és címkézéshez használt. A kérelmet követően rendelkezésre kell bocsátania ezt az információt. Ha azonban az illetékes hatóság által kért információ szerepel az Ön CLP szerinti bejelentésében vagy REACH szerinti regisztrálásában, ez az információ elérhetővé válik az ECHA számára, és az illetékes hatóságnak az ECHA-hoz kell címeznie kérelmét (a CLP 49. cikkének (3) bekezdése).

Valamennyi tagállam köteles kijelölni a megelőzési és gyógyítási intézkedések – különösen az egészséget érintő vészhelyzetekre való reagálás – kidolgozása szempontjából lényeges

információk fogadásáért felelős szerve(ke)t (pl. toxikológiai központokat²⁶). Ha Ön keverékeket forgalomba hozó **importőr** vagy **továbbfelhasználó**, köteles tájékoztatni ezeket a szerveket, *többek között* a forgalomba hozott, egészségi és fizikai hatásaik alapján veszélyesként osztályozott keverékek kémiai összetételéről. A benyújtott információknak tartalmazniuk kell az olyan keverékekben előforduló anyagok kémiai azonosítóját is, amelyek tekintetében az Ügynökség elfogadta az alternatív vegyi anyagnév használata iránti kérelmet (a CLP 45. cikke és VIII. melléklete).²⁷

²⁶ A Bizottság létrehozta a kijelölt szervek listáját és az alábbi címen tette elérhetővé:
http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/poison-centres_en.

²⁷ Lásd még a [Guidance on harmonised information relating to emergency health response \(Útmutató a sürgősségi egészségügyi válaszokkal kapcsolatos harmonizált információkhoz\)](#) című dokumentumot.

20. Javaslato a harmonizált osztályozásra és címkézésre

20.1 Miről kell szólnia a javaslatnak?

Az anyag harmonizált osztályozására és címkézésére vonatkozó javaslatoknak tartalmazniuk kell a CLP VI. mellékletébe az új besorolási tételek felvételét, valamint a meglévő besorolási tételek aktualizálását. A javaslatokat általában akkor kell benyújtani, ha az anyag megfelel az osztályozási kritériumoknak (a CLP 36. cikke) a következők tekintetében:

- légzőszervi szenzibilizáció, 1. kategória;
- csírasejt-mutagenitás, 1A., 1B. vagy 2. kategória;
- rákkeltő hatás, 1A., 1B. vagy 2. kategória; vagy
- reprodukciós toxicitás, 1A., 1B. vagy 2. kategória.

A rákkeltő hatást, a csírasejt-mutagenitást, a reprodukciós toxicitást (CMR) vagy a légzőszervi szenzibilizációt érintő osztályozásra nem vonatkozó javaslatok esetében érvekkkel kell alátámasztania az osztályozás és címkézés uniós szintű harmonizálását a javaslat tárgykörébe tartozó veszély(ek) vonatkozásában. Az ilyen, a gyártó, az importőr vagy a továbbfelhasználó által benyújtott javaslatokat a Bizottság által a CLP 37. cikkének (3) bekezdésével²⁸ összhangban elfogadandó bizottsági rendeletben megállapított megfelelő díjakkal együtt kell benyújtani.

Más anyagokkal ellentétben a hatóanyagokra a (növényvédő szerekéről szóló) 1107/2009/EK rendelet vagy a (biocid termékekről szóló) 528/2012/EU rendelet értelmében, minden veszélyességi osztály tekintetében általában harmonizált osztályozás és címkézés vonatkozik (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [22.](#) szakaszát).

A javaslatok vonatkozhatnak egy anyag osztályozásának a CLP VI. mellékletének 3. részébe történő felvételére vagy egy meglévő VI. mellékleti besorolási tétel aktualizálására (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [7.](#) szakaszát). Ezeket az Ügynökséghez kell benyújtani.

20.2 Ki nyújthat be javaslatot?

Egy tagállam illetékes hatósága, illetve az anyag **gyártója, importőre és továbbfelhasználója** nyújthat be javaslatot az Ügynökséghez az anyag harmonizált osztályozására és címkézésére (a CLP 37. cikke²⁹). Az illetékes hatóság akár olyan veszélyre is tehet ilyen javaslatot, amelyre már létezik harmonizált osztályozás és címkézés az adott anyag vonatkozásában. Ezzel szemben a **gyártó, az importőr vagy a továbbfelhasználó** nem tehet ilyen javaslatot olyan veszély tekintetében, amelyre már létezik harmonizált osztályozás és címkézés az adott anyag vonatkozásában, másrésztől, amennyiben olyan új információval rendelkezik, amely módosíthatja az anyag harmonizált osztályozását és címkézését, akkor fel kell vennie a kapcsolatot azon tagállamok egyikének illetékes hatóságával, ahol az anyagot forgalomba hozzák, és a javaslatot ide kell benyújtania (a CLP 37. cikkének (6) bekezdése). Amennyiben az illetékes hatóság,

²⁸ Az ECHA-nak fizetendő díjat a 440/2010/EU Díjrendelet írja elő.

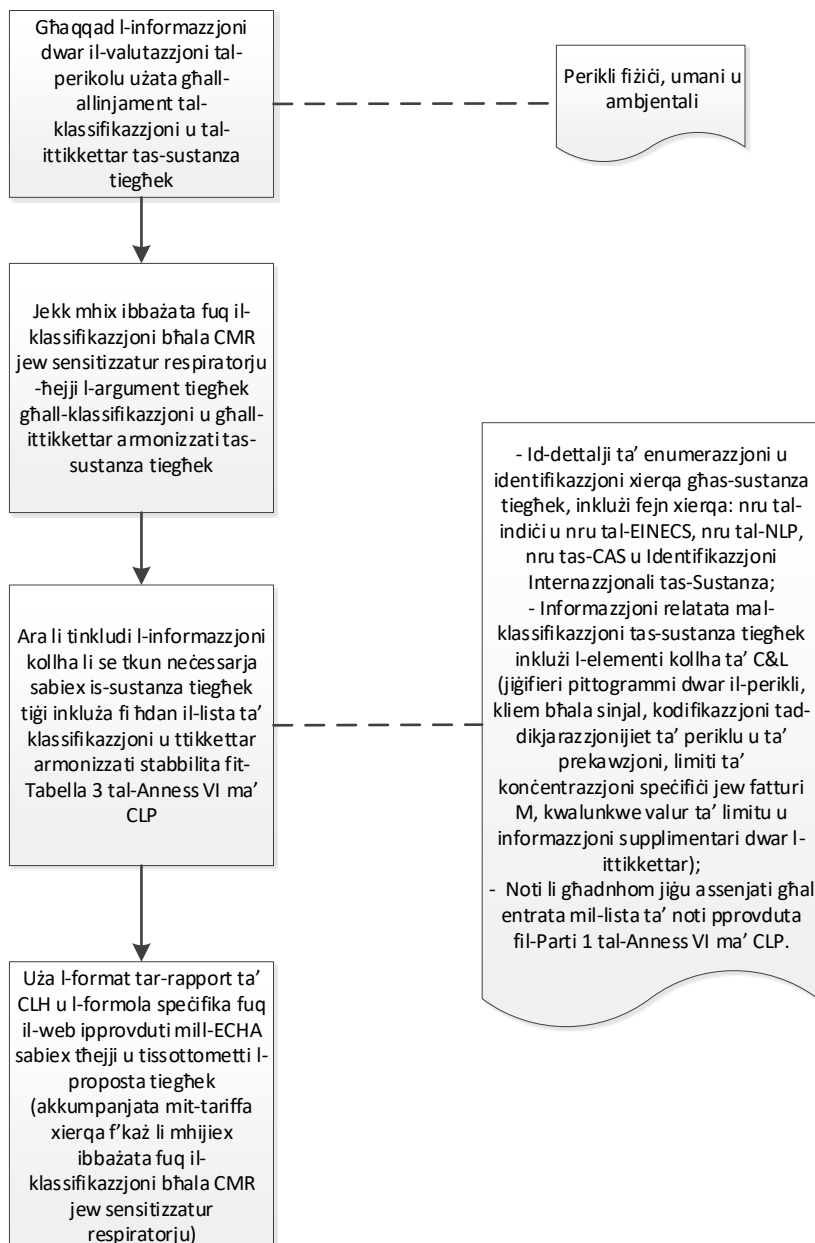
²⁹ Kérjük, vegye figyelembe, hogy a növényvédő szerekben vagy a biocid termékekben felhasznált hatóanyagok tekintetében kizárólag a tagállami illetékes hatóságok nyújthatnak be javaslatot, a vállalatok nem.

illetőleg a **gyártó, importőr** vagy **továbbfelhasználó** javaslata a CMR-től vagy a légzőszervi szenzibilizálóktól eltérő veszélyességi osztályokra vonatkozik, akkor elő kell terjeszteni az uniós szintű eljárás szükségességét igazoló indoklást.

20.3 Hogyan kell javaslatot benyújtani vállalatként?

Egy anyag harmonizált osztályozására vonatkozó javaslat Ügynökséghez történő benyújtásának folyamatát a CLP 37. cikke szabályozza. A [Guidance on the preparation of dossiers for harmonised classification and labelling \(Útmutató a harmonizált osztályozásra és címkézésre vonatkozó dokumentációk elkészítéséhez\)](#) című dokumentum részletes és praktikus információkkal szolgál.

A javaslat benyújtásához szükséges lépéseket a 6. ábra összegzi.

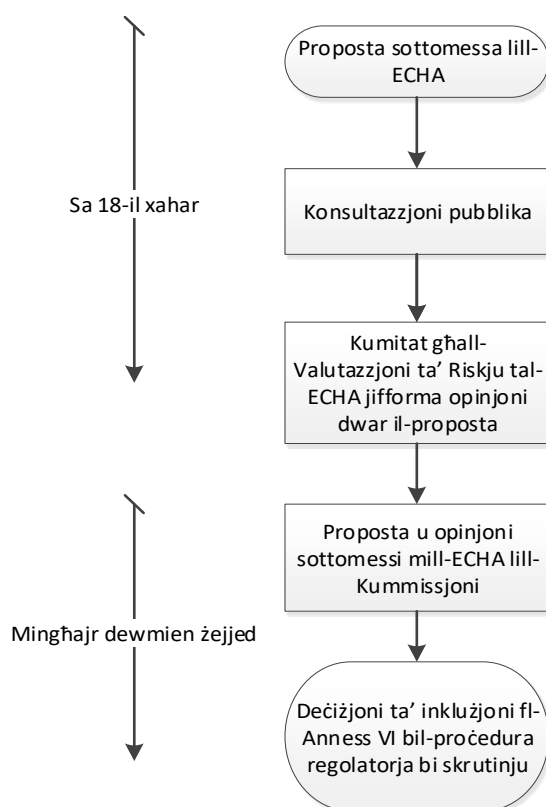
6. ábra: A javaslat elkészítéséhez és benyújtásához szükséges lépések

20.4 A javaslat benyújtásra került: mi történik ezután?

Miután a javaslatot benyújtották, az érintett felek lehetőséget kapnak arra, hogy észrevételezzék azt. Az észrevételek megtételére az ECHA honlapja (<http://www.echa.europa.eu/web/guest/harmonised-classification-and-labelling-consultation>) egy megadott űrlap formájában biztosít lehetőséget, ahol az észrevételeket a megadott határidőig lehet megtenni.

Az Ügynökség kockázatértékelési bizottsága (RAC) tizennyolc hónapon belül véleményt fogad el az anyag harmonizált osztályozására és címkézésére vonatkozó javaslatról (a CLP 37. cikkének (4) bekezdése), majd az Ügynökség ezt a véleményt továbbítja a Bizottságnak. Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy javaslata és indoklásai megfelelőek, indítványozni fogja az anyagnak a CLP VI. mellékletének – a harmonizált osztályozással és címkézéssel rendelkező anyagokat felsoroló – 3. részének 3. táblázatába történő felvételét a megfelelő osztályozással és címkeelemekkel, és – adott esetben – az egyedi koncentrációs határértékekkel, M-tényezőkkel és ATE-kkel együtt. Egy adott anyag VI. mellékletbe való felvétele az Európai Bizottság ellenőrzéssel történő szabályozási eljárása.

A javaslat benyújtását követően az Ügynökség és a Bizottság által lefolytatott eljárást a 7. ábra foglalja össze (a CLP 37. cikke).

7. ábra: A harmonizált osztályozásra és címkézésre vonatkozó javaslat benyújtását követően az Ügynökség és a Bizottság által lefolytatott eljárás

21. Kapcsolódó jogszabályok – áttekintés

21.1 Kapcsolódó jogszabályok

Anyaga vagy keveréke osztályozása a CLP-rendelet mellett további uniós jogi rendelkezések (kapcsolódó jogszabályok) alkalmazását teheti szükségessé. A vonatkozó jogi aktusok például a következők lehetnek:

- a vegyi anyagok regisztrálása, értékelése, engedélyezése és korlátozása (REACH): 2006. december 18-i 1907/2006/EK rendelet (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [23.](#) szakaszát);
- a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzése (Seveso III.): a 2012. július 4-i 2012/18/EU irányelv;
- Növényvédő szerek: a 2009. október 31-i 1107/2009/EK (PPPR) rendelet (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [22.](#) szakaszát);
- Biocid termékek: az 1998. február 16-i 528/2012/EU rendelet (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [22.](#) szakaszát);
- vegyi anyagok a munkahelyen: az 1998. április 7-i 98/24/EK tanácsi irányelv;
- rákkeltő anyagok és mutagének a munkahelyen: a 2004. április 29-i 2004/37/EK irányelv;
- fiatal munkavállalók: az 1994. június 22-i 94/33/EK tanácsi irányelv;
- várandós, gyermekágyas vagy szoptató női munkavállalók: az 1992. október 19-i 92/85/EK tanácsi irányelv;
- munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi jelzések: az 1992. június 24-i 92/58/EGK tanácsi irányelv;
- kozmetikai termékek: az Európai Parlament és a Tanács 2009. november 30-i 1223/2009/EK rendelete;
- játékok biztonsága: a 93/68/EGK irányelvvel módosított, 1988. május 3-i 88/378/EGK tanácsi irányelv;
- mosó- és tisztítószeres: a 2004. március 31-i 648/2004/EK rendelet;
- az uniós öko címké odaítélési rendszere: a 2000. július 17-i 1980/2000/EK rendelet;
- aeroszoladagolók: az 1975. május 20-i 75/324/EGK tanácsi irányelv. A CLP 14. cikke (2) bekezdésének c) pontja figyelembe veszi az aeroszokról szóló irányelv 8. cikke (1) bekezdésének a) pontját;
- az illékony szerves vegyületek kibocsátásának korlátozása: az 1999. március 11-i 1999/13/EK tanácsi irányelv (VOCD) és a 2004. április 21-i 2004/42/EK irányelv;
- a környezeti levegő minőségének vizsgálata és ellenőrzése: az 1996. szeptember 27-i 1996/62/EK tanácsi irányelv;
- veszélyes vegyi anyagok kivitele és behozatala: a 2012. július 4-i 649/2012/EU rendelet;
- veszélyes hulladékok: a 2008/98/EK irányelv (veszélyes hulladékokról szóló irányelv) és a 2000. május 3-i 2000/532/EK bizottsági határozat;
- szárazelemek és akkumulátorok: a 2006. szeptember 6-i 2006/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;

- elhasználdott járművek: a 2000. szeptember 18-i 2000/53/EK irányelv; és
- elektromos és elektronikus berendezések hulladékai (WEEE): a 2002. január 27-i 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv.

Ezen uniós jogi aktusok némelyike még mindig az anyagok és keverékek (készítmények) osztályozásának és címkézésének korábbi irányelveire utal (például veszélyes anyagokról szóló irányelv vagy veszélyes készítményekről szóló irányelv); ezeket idővel módosítják annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a CLP-rendeletet. A CLP és a REACH, a BPR és a PPPR közötti kölcsönhatások összefoglalásához lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [22.](#) és [23.](#) szakaszát.

A CLP-rendeletet egy jogalkotási csomag részeként fogadták el, amely magában foglalja még az alábbiakat:

- a mosó- és tisztítószerrekről szóló, 2004. március 31-i 648/2004/EK rendelet módosításáról szóló 1336/2008/EK rendelet. A következő módosítások történtek: a „készítmény” helyébe „keverék” lép, a veszélyes anyagokról szóló irányelvre/veszélyes készítményekről szóló irányelvre való hivatkozásokat pedig felváltják a CLP-re való hivatkozások; és
- a hat közösségi irányelv módosításáról szóló 2008/112/EK irányelv:
- a kozmetikai termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/768/EGK tanácsi irányelv: a „készítmény” helyébe „keverék” lép, a veszélyes anyagokról szóló irányelvre való hivatkozásokat pedig felváltják a CLP-re való hivatkozások. Beillesztésre került a vizsgálati módszerek megállapításáról szóló 440/2008/EK rendeletre való általános hivatkozás és a CLP szerinti CMR-kritériumokra való hivatkozás; a „veszélyes” (dangerous) fogalmat átültették a CLP szerinti veszélyességi osztályozásokba; az irányelv az 1223/2009/EU rendelet felhasználásával átdolgozásra került.
- a játékok biztonságára vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. május 3-i 88/378/EGK tanácsi irányelv: a „készítmény” helyébe „keverék” lép, valamint a „veszélyes” (dangerous) fogalmat átültették a CLP szerinti veszélyességi osztályozásokba;
- az illékony szerves vegyületek kibocsátásának korlátozásáról szóló, 1999. március 11-i 1999/13/EK tanácsi irányelv (VOCD) és a 2004. április 21-i 2004/42/EK irányelv: a „készítmény” helyébe „keverék” lép, (mindkét irányelvben), a CLP-re való hivatkozás beillesztése a VOCD 5. cikkének (6) bekezdésébe az anyagokra (2010. december 1-jétől) és a keverékekre vonatkozóan (2015. június 1-jétől). Továbbá a CLP szerinti CMR-kritériumokra és figyelmeztető mondatokra való hivatkozás beillesztése a VOCD 5. cikkének (6), (8), (9) és (13) bekezdésébe az anyagokra (2010. december 1-jétől) és a keverékekre vonatkozóan (2015. június 1-jétől);
- az elhasználdott járművekről szóló, 2000. szeptember 18-i 2000/53/EK irányelv: a „veszélyes” (dangerous) fogalmat átültették a CLP szerinti veszélyességi osztályozásokba; és
- az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló, 2002. január 27-i 2002/96/EK irányelv: a „készítmény” helyébe „keverék” lép, a veszélyes anyagokról szóló irányelvre való hivatkozásokat felváltják a CLP-re való hivatkozások; a „veszélyes” (dangerous) fogalmat átültették a CLP szerinti veszélyességi osztályozásokba. Az irányelv 2012. augusztus 13-án átdolgozásra

került, és hatályba lépett az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló új 2012/19/EU irányelv (WEEE)³⁰.

Az 1336/2008/EK rendeletből és a 2008/112/EK irányelvből eredő módosítások a CLP végrehajtási időpontjaival – vagyis a CLP 2010. december 1-jei, illetve 2015. június 1-jei hatálybalépésével – összhangban léptek hatályba.

21.2 Veszélyes („dangerous”) anyagok és készítmények a kapcsolódó uniós jogszabályokban

Bizonyos uniós jogszabályok veszélyes („dangerous”) anyagokra vagy készítményekre hivatkoznak a veszélyes anyagokról szóló irányelv vagy a veszélyes készítményekről szóló irányelv szerinti veszélykategóriáknak megfelelő anyagok vagy készítmények tárgyalásakor.

Mivel a CLP-szabályok az anyagok osztályozására vonatkozóan 2010 óta, míg a keverékek osztályozására vonatkozóan 2015 óta hatályosak, a vonatkozó uniós aktusok módosítása folyamatban van.

³⁰ A WEEE irányelv az alábbi címen érhető el: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32012L0019>.

22. A biocid termékekről és a növényvédő szerekről szóló rendeletek, és a CLP-rendelettel való összefonódások

A CLP rendelkezései teljes egészében vonatkoznak valamennyi olyan anyagra és keverékre, amelyek forgalomba hozatalát és felhasználását a biocid termékekről szóló rendelet (BPR) vagy a növényvédő szerekről szóló rendelet (PPPR) szabályozza. A CLP-rendelet ugyanakkor semmilyen körülmények között nem lép a BPR vagy a PPPR helyébe.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a hatóanyagokat, a biocid termékeket és a növényvédő szereket (keverékek) a CLP-rendelet szerint kell osztályoznia és címkéznie. A BPR vagy a PPPR által előírt további információkat a CLP-rendelet szerinti kiegészítő címkézési információnak kell tekinteni (a CLP 25. cikke) (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [12.](#) szakaszát).

Azokra az anyagokra, amelyek a PPPR vagy a BPR értelmében hatóanyagok, általában harmonizált osztályozás és címkézés vonatkozik (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [7.](#) és [20.](#) szakaszát), vagyis minden veszélyességi osztályozás és címkeelem harmonizálására sor kerül. Ez eltérést jelent más anyagokhoz képest, amelyek esetében az osztályozás és a címkeelemek harmonizálása alapesetben csak a CMR-ekre és a légzőszervi szenzibilizálóokra történik meg, míg más osztályozásokra és a vonatkozó címkeelemek harmonizálására csak eseti alapon kerül sor, ha igazolják ennek uniós szintű szükségességét (a CLP 36. cikkének (2) bekezdése). A harmonizált osztályozásra vonatkozó javaslatokat illetően vegye figyelembe, hogy a növényvédő szerekben vagy a biocid termékekben felhasznált hatóanyagok tekintetében csak a tagállami illetékes hatóságok nyújthatnak be ilyen javaslatokat.

Amennyiben meg kívánja változtatni a biocid termék vagy a növényvédő szer összetételét, a termék engedélyezésére vonatkozó módosítási kérelmet kell benyújtania azon tagállam illetékes hatóságánál, ahol a terméket forgalomba hozza, illetve az uniós engedélyt kapott biocid termékek esetében az ECHA-nál³¹. Kérelmében említést kell tennie arról, ha az összetétel változása miatt adott esetben felül kellett vizsgálnia terméke osztályozását.

Amennyiben olyan információ válik hozzáférhetővé, amelynek következtében aktualizálnia kell anyaga vagy keveréke osztályozását és címkézését, akkor a CLP rendelkezéseinek megfelelően kell eljárnia (a CLP 30. cikke) (lásd a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [17.](#) szakaszát). Ha azonban anyaga vagy terméke (keveréke) a PPPR vagy a BPR hatálya alá tartozik, amelyre az egyik rendelet értelmében engedélyezési vagy regisztrálási határozat vonatkozik, akkor ezen rendeletek követelményei is alkalmazandók (a CLP 15. cikkének (5) bekezdése és 30. cikkének (3) bekezdése).

³¹ Az engedélyezett biocid termékeket érintő változásokat illetően tekintse meg a 354/2013/EU rendeletet.

23. Az anyagok és keverékek osztályozása által keletkeztetett REACH szerinti kötelezettségek

REACH szerinti kötelezettségeit általában az Ön által gyártott vagy importált anyag mennyisége határozza meg. Bizonyos kötelezettségek az összes anyag vagy keverék (vagy néhányuk) osztályozásától is függhetnek, különösen:

- amennyiben egy anyagot legalább évi 10 tonna mennyiségben gyárt vagy importál, kémiai biztonsági jelentés készítése céljából köteles értékelni az expozíciót és jellemezni az azzal összefüggő kockázatot abban az esetben, ha az anyag megfelel az osztályozás kritériumainak (a REACH 14. cikke);
- biztonsági adatlapot kell készítenie abban az esetben, ha anyaga vagy keveréke megfelel az osztályozás kritériumainak (a REACH 31. cikke);
- biztosítani kell a REACH VII. melléklete (és adott esetben a CLP V. címe) szerinti összes információt, amennyiben évi 1 és 10 tonna közötti mennyiségben olyan bevezetett anyagot gyárt vagy importál, amely a CLP szerint valószínűleg a CMR 1A. vagy 1B. kategóriába nyer besorolást, széles körű felhasználással rendelkezik, és amelyet az emberi egészségre vagy a környezeti hatásokra vonatkozóan valószínűleg osztályoznak.

Amennyiben a CMR 1A. vagy 1B. kategóriába besorolt, PBT vagy vPvB anyagot használ fel, illetve azonos mértékű aggodalomra okot adó anyagként azonosít, ellenőriznie kell, hogy megtörtént-e az anyagnak a jelöltlistán szereplő, különös aggodalomra okot adó anyagként (SVHC) való azonosítása, további rangsorolása és a REACH XIV. mellékletében engedélyköteles anyagként történő feltüntetése. Az engedélyezési eljárás nem függ az előállított termék mennyiségétől (a REACH 57. cikkének f) pontja). Ebben a tekintetben fontos a XIV. melléklet és az SVHC-k jelöltlistájának rendszeres ellenőrzése, mivel új anyagok kerülnek az engedélyezési eljárás hatókörébe³².

Kérjük, vegye figyelembe a REACH XVII. mellékletének – különösen a 28., 29. és 30. pontban szereplő, CMR-anyagokra vonatkozó – korlátozásait.

³² További információkat az ECHA webhelyén, az erre a célra létrehozott weboldalon találhat: <https://echa.europa.eu/substances-of-very-high-concern-identification-explained>.

24. Adatok közös benyújtása és adatmegosztás a REACH szerint

Ugyanazon anyag regisztrálói, korlátozott számú kivételektől eltekintve, a REACH alapján kötelesek közösen benyújtani az adatokat, beleértve az osztályozás és címkézés céljára szolgáló adatokat (REACH 11. cikk (1) és (3) bekezdés). Ezért meg kell **állapodniuk az anyag osztályozásáról és címkézéséről**, és mérlegelniük kell, hogy van-e véleménykülönbség a potenciális regisztrálók között. Előfordulhat, hogy egy szállító egy másik szállítótól eltérően osztályozza ugyanazt az anyagot, például, ha az egyik anyagban lévő szennyeződés magasabb osztályozást eredményez.

A CLP-rendelet előírja, hogy a bejelentőknek (CLP szerint) és a regisztrálóknak (REACH szerint) törekedniük kell arra, hogy megállapodjanak egy, az osztályozási és címkézési jegyzékbe felveendő egyeztetett besorolási tételben, azaz egyeztetett osztályozásban és címkézésben (a CLP 41. cikke), amennyiben ugyanarra az anyagra több besorolási tétel vonatkozik az osztályozási és címkézési jegyzékben.

Mindazonáltal, ugyanazon anyag eltérő szennyeződési profiljai lehetlenné tehetik az osztályozásról és címkézésről való megállapodást, így ugyanazon anyagnak több bejegyzési tétele is lehet a jegyzékben, eltérő osztályozással és címkézéssel.

Az együttes adatbenyújtási és adatmegosztási kérdésekkel kapcsolatos részletesebb információkért, kérjük olvassa el a [Guidance on data sharing \(Adatmegosztási útmutató\)](#) című dokumentumot.

25. A CLP-re is vonatkozó, REACH szerinti iránymutatásokat tartalmazó dokumentációk

A fizikai, egészségi és környezeti veszélyértékelések fontos részei a REACH szerinti regisztrációs eljárásnak, és további hasznos információkat találhat a különböző iránymutatásokat tartalmazó dokumentációkban, amelyek segítik Önt anyaga vagy keveréke veszélyeinek megértésében és értékelésében. Az Ügynökség számos, a REACH-re vonatkozó iránymutatásokat tartalmazó dokumentációt (ezek egy részére a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentációban is hivatkozunk) bocsátott ki, amelyeket az Ügynökség weboldaláról tölthet le: <https://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach>. Itt azokat az iránymutatásokat tartalmazó dokumentációkat mutatjuk be, amelyek a CLP szempontjából különös jelentőséggel bírnak.

Útmutató a biztonsági adatlapok elkészítéséhez

A jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció segítséget kíván nyújtani az iparágak azon feladatai és követelményei meghatározásában, amelyeknek a REACH-rendelet 31. cikkében (a biztonsági adatlapokra vonatkozó követelmények) és II. mellékletében foglalt kötelezettségek teljesítése érdekében meg kell megfelelni.

Útmutató a regisztráláshoz

Ez az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció tisztázza a „**gyártó**” és az „**importőr**” szerepeket.

Útmutató a továbbfelhasználók számára

Ez az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció tisztázza a „**továbbfelhasználó**” és a „**forgalmazó**” szerepeket.

Útmutató az árucikkekben jelen lévő anyagokra vonatkozó követelményekről

Ez az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció tisztázza az „**árucikkek előállítójának (importőrének)**” szerepét.

Útmutató a tájékoztatási követelményekhez és a kémiai biztonsági értékeléshez

Ez az iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció tanácsot ad arra vonatkozóan, hogy miként végezzen el bizonyos, a REACH szerinti veszélyértékelés és az osztályozás tekintetében megegyező lépéseket, vagyis hol találja meg az elérhető információkat, hogyan értékelje az összegyűjtött adatokat, illetve hogyan használja fel a nem vizsgálati információkat. Ennek megértése és alkalmazása szakértői tudást igényelhet. A dokumentum hat fő részből (A–F.) és az útmutatóra vonatkozó kiegészítő hivatkozásból (R.2–R20. fejezetek) áll. A B. részben átfogó útmutatás szerepel a veszélyértékelésről. Ez kiterjed az anyag lényegi tulajdonságaival kapcsolatos, a REACH-rendeletben megfogalmazott tájékoztatási követelményekre, ideértve az egyes veszélyek szempontjából releváns információk létrehozása céljából végzett adatgyűjtést, a nem vizsgálati megközelítéseket, valamint az úgynevezett integrált vizsgálati stratégiákat is.

Az osztályozás és a címkézés szempontjából fontos fejezetek a következők:

- R.3. fejezet – Útmutató a rendelkezésre álló információk összegyűjtéséről;
- R.4. fejezet – Az információk értékelése;
- R.6. fejezet – Részletes iránymutatás a nem vizsgálati megközelítésekről;
- R.7. fejezet – Tájékoztatás az osztályozást és címkézést lehetővé tevő megfelelő információk származtatásának módjára vonatkozóan (veszélyspecifikus iránymutatás); és
- D. rész – Az expozíciós forgatókönyveknek a kémiai biztonsági jelentések és a kibővített biztonsági adatlapok összefüggésében való felhasználásához szolgál kapcsolóként.

Útmutató az adatok megosztásához

Ez a dokumentum részletes tájékoztatást és iránymutatást nyújt az adatmegosztási és közös benyújtási kérdésekről, például a **regisztrálók adatmegosztási** kötelezettségeiről (lásd még a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [24.](#) szakaszát).

1. melléklet Szójegyzék

A jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentációban használt kifejezések

Aeroszol: aeroszolidagoló, fémből, üvegből vagy műanyagból készült, nem újratölthető edény, amely sűrített, cseppfolyós vagy nyomás alatt oldott gázt tartalmaz folyadékkal, pasztával, porral együtt vagy önmagában, és amely olyan adagolószerkezettel rendelkezik, amelyen keresztül az edény tartalma gázban szuszpendált szilárd vagy folyékony részecskék, hab, paszta vagy por formájában, illetve gáz vagy folyékony halmazállapotban a szabadba juttatható;

Ötvözet: olyan makroszkopikus méretekben homogén fém anyag, amely két vagy több olyan módon kombinált alkotóelemből áll, amely nem teszi lehetővé azok mechanikus eszközökkel való szétválasztását; a CLP-rendelet alkalmazásában az ötvözetek keverékeknek minősülnek;

Árucikk (a REACH és a CLP szerint): olyan tárgy, amely az előállítás során a funkcióját a kémiai összetételénél nagyobb mértékben meghatározó különleges formát, felületet vagy alakot kap;

Aspiráció: folyékony vagy szilárd vegyi anyagnak vagy keveréknek közvetlenül a száj- vagy az orrüregen keresztül, vagy közvetett módon hányás révén a légcsőbe vagy az alsó légutakba való jutása;

Rákkeltő anyag: olyan anyag vagy anyagok keveréke, amely rákot okoz vagy a rák előfordulásának gyakoriságát növeli;

Fémekre korrozív hatású: egy anyag vagy egy keverék kémiai reakciója révén fémeket lényegesen roncsoló vagy akár meg is semmisítő hatása;

Illetékes hatóság: a tagállamok által a CLP-rendeletből származó kötelezettségek végrehajtására létrehozott hatóság, hatóságok vagy szervek;

Felosztás: az expozíciós útvonaltól vagy a hatások jellegétől függő megkülönböztetés a veszélyességi osztályokon belül;

Forgalmazó: az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy – beleértve a kiskereskedőt is –, aki vagy amely az önmagában vagy keverékben előforduló anyagot kizárólag harmadik felek számára tárolja és hozza forgalomba;

Továbbfelhasználó: az a **gyártótól** vagy **importőrtől** különböző, az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely ipari vagy foglalkozásszerű tevékenységei során az anyagot önmagában vagy keverékben felhasználja. A **forgalmazó** vagy a **fogyasztó** nem **továbbfelhasználó**. A REACH-rendelet 2. cikke (7) bekezdésének c) pontja alapján mentesített **újraimportáló továbbfelhasználónak** minősül;

Végpont: bármely fizikai-kémiai, biológiai vagy környezeti hatás, amely meghatározott körülmények között mérhető;

Robbanóképes árucikk: egy vagy több robbanóképes anyagot tartalmazó árucikk;

Robbanóképes anyag: olyan szilárd vagy folyékony anyag (vagy anyagok keveréke), amely önmagában is képes kémiai reakció révén gázt fejleszteni olyan hőmérsékleten és

nyomáson, továbbá olyan sebességgel, hogy környezetében ezzel kárt okoz. A pirotechnikai anyagok akkor is ide tartoznak, ha nem fejlesztenek gázt;

Szemirritáció: a vizsgált anyagnak a szem külső felületére való hatását követő elváltozások megjelenése, amelyek a hatást követő 21 napon belül teljesen reverzibilisek;

Díjszabályzat: Az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti, az Európai Vegyianyag-ügynökségnek fizetendő díjakról szóló, 2010. május 21-i 440/2010/EU bizottsági rendeletet;

Tűzveszélyes gáz: olyan gáz, amely levegőn 20°C hőmérsékleten és 101,3 kPa normál nyomáson tűzveszélyes tartománnyal rendelkezik;

Tűzveszélyes folyadék: olyan folyadék, amelynek lobbanáspontja legfeljebb 60 °C;
Lobbanáspont az a (101,3 kPa normál nyomásra számított) legalacsonyabb hőmérséklet, amelyen előírt kísérleti körülmények között a folyadék annyi gózt fejleszt, hogy gyújtóforrással érintkezve azonnal lángra lobban;

Tűzveszélyes szilárd anyag: olyan szilárd anyag, amely könnyen ég, vagy súrlódás révén tüzet okozhat vagy elősegítheti azt;

Gáz: olyan anyag, amely (i) 50 °C hőmérsékleten 300 kPa-nál nagyobb gőznyomással rendelkezik; vagy (ii) 20 °C hőmérsékleten 101,3 kPa normál nyomás mellett teljesen gáz halmazállapotú;

Veszélyességi (al-)kategória: a kritériumoknak az egyes veszélyességi osztályokon belüli felosztása a veszély súlyosságának megadása céljából;

Veszélyességi osztály: a fizikai, egészségi vagy környezeti veszély jellege;

Veszélyt jelző piktogram (olykor „piktogramként” is szerepel a jelen dokumentumban): grafikai kompozíció, amely magában foglal egy szimbólumot és egyéb grafikai elemeket, mint például egy olyan határszegélyt, háttérmintázatot vagy színt, amelyet az adott veszélyességi információ közlésére szánunk;

Figyelmeztető mondat: egy adott veszélyességi osztályhoz és kategóriához rendelt mondat, amely leírja a veszélyes anyag vagy keverék által jelentett veszély jellegét, beleértve adott esetben a veszély mértékét is;

Veszélyes: a CLP-rendelet I. mellékletének 2–5. részében megállapított fizikai, egészségi vagy környezeti veszélyekre vonatkozó kritériumoknak megfelelő;

Behozatal: az Unió vámterületére történő fizikai behozatal;

Importőr: az az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a behozatalért felel;

INCHEM: internet alapú eszköz a Nemzetközi Kémiai Biztonsági Program és a Kanadai Munkaegészségügyi Központ által előállított, kémiai biztonsággal kapcsolatos információk elérésére;

Intermediér: a kémiai feldolgozás céljából gyártott és annak során felhasznált vagy másik anyaggá való átalakítás céljából felhasznált anyag;

Címke: írott, nyomtatott vagy grafikai információs elemek célszektor(ok)nak megfelelően kiválasztott csoportja egy veszélyes anyagra vagy keverékre vonatkozóan, amit felragasztanak, rányomtatnak vagy ráerősítenek a veszélyes anyag vagy keverék közvetlen tartályára, vagy a veszélyes anyag vagy keverék külső csomagolására (ez a meghatározás követi az ENSZ GHS 1.2. fejezetét);

Címkeelem: olyan információ típus, amelyet címkén való használatra harmonizáltak, például veszélyt jelző piktogram, figyelmeztetés;

Folyadék: olyan anyag vagy keverék, amely 50 °C hőmérsékleten legfeljebb 300 kPa (3 bar) gőznyomással rendelkezik; amely 20 °C hőmérsékleten, 101,3 kPa normál nyomás mellett nem teljesen gáz halmazállapotú, és amelynek olvadáspontja vagy kezdeti olvadáspontja 101,3 kPa normál nyomás mellett legfeljebb 20 °C. Azon viszkózus anyagot vagy keveréket, amelyre nem határozható meg fajlagos olvadáspont, alá kell vetni az ASTM D 4359-90 vizsgálati módszernek vagy a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló európai megállapodás (ADR) A. melléklete 2.3.4. pontjában leírt folyékonyágmeghatározási vizsgálatnak (penetrométeres vizsgálat);

M-tényező: szorzótényező. A vízi környezetre a „vízi, akut 1” vagy „vízi, krónikus 1” kategóriában veszélyesként osztályozott anyagkoncentrációra alkalmazzák, és a szummációs módszer segítségével egy olyan keverék osztályozásának a meghatározására használják, amelyben az anyag jelen van;

Gyártó: az Unióban letelepedett természetes vagy jogi személy, aki vagy amely az Unióban anyagot gyárt;

Gyártás: anyagok előállítása vagy kitermelése természetes állapotban;

Keverék: kettő vagy több anyagot tartalmazó keverék vagy oldat. Ugyanakkor az ENSZ GHS 1.2. fejezete tartalmazza az „amelyben ezek nem lépnek reakcióba” kitélt az egyébként azonos fogalom meghatározás végén;

Monomer: olyan anyag, amely képes kovalens kötést alkotni további hasonló vagy különböző molekulákkal a meghatározott folyamatban használt, adott polimerképző-reakció feltételei szerint;

Mutagén: olyan szer, amely a sejtek és/vagy szervezetek populációiban növeli a mutációk gyakoriságát;

Mutáció: egy sejtben a genetikai állomány mennyiségének vagy szerkezetének maradandó változása;

Bejelentő: az Ügynökség részére a bejelentést elvégző gyártó vagy **importőr**, vagy **gyártók vagy importőrök csoportja**;

Szerves peroxid: olyan folyékony vagy szilárd szerves anyag, amely a két vegyértékű -O-O- csoportot tartalmazza, és a hidrogén-peroxid olyan származékának tekinthető, amelyben az egyik vagy mindkét hidrogénatomot szerves gyökök helyettesítik. A szerves peroxidok közé tartoznak a szerves peroxid-készítmények (keverékek);

Oxidáló gáz: minden olyan gáz, amely – általában az oxigén biztosítása révén – a levegőnél nagyobb mértékben okozza vagy segíti elő más anyag égését;

Oxidáló folyadék: olyan folyadék, amely, bár önmagában nem feltétlenül éghető, rendszerint oxigén biztosítása révén más anyagok égését okozhatja, illetve más anyagok égését elősegítheti;

Oxidáló szilárd anyag: olyan szilárd anyag, amely, bár önmagában nem feltétlenül éghető, rendszerint oxigén biztosítása révén más anyagok égését okozhatja vagy elősegítheti;

Bevezetett anyag: olyan anyag, amely az alábbi kritériumok legalább egyikének megfelel:

(a) szerepel a Létező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Európai Jegyzékében (EINECS);

(b) az anyagot a REACH-rendelet hatálybalépését megelőző 15 év alatt legalább egyszer gyártották az Unióban vagy az Európai Unióhoz 1995. január 1-jén, 2004. május 1-jén vagy 2007. január 1-jén csatlakozott országokban, de a **gyártó** vagy az **importőr** nem hozta forgalomba, feltéve, hogy a **gyártó** vagy az **importőr** rendelkezik az ezt igazoló okmányokkal, és

(c) az anyagot az Unióban vagy az Európai Unióhoz 1995. január 1-jén, 2004. május 1-jén vagy 2007. január 1-jén csatlakozott országokban a **gyártó** vagy az **importőr** 1981. szeptember 18-tól 1993. október 31-ig bezárólag bármikor forgalomba hozta, és a REACH-rendelet hatályba lépése előtt azt úgy tekintették, mint a 67/548/EGK irányelv – 79/831/EGK irányelvvel módosított – 8. cikke (1) bekezdésének első franciabekezdésével összhangban bejelentett anyagot, de nem felel meg a REACH-rendeletben a polimerekre vonatkozóan megállapított fogalom meghatározásnak, feltéve, hogy a **gyártó** vagy az **importőr** rendelkezik az ezt igazoló okmányokkal;

Forgalomba hozatal: harmadik fél számára fizetés ellenében vagy ingyenesen történő szállítás vagy rendelkezésre bocsátás. A behozatal forgalomba hozatalnak minősül.

Polimer: monomer egységek egy vagy több típusának sorozatával jellemzett molekulákból álló anyag. Az ilyen molekulákat széles molekulásúly-tartományban kell elosztani, amelyben a molekulásúly különbségét elsősorban a monomer egységek számának különbsége okozza. A polimer a következőkből áll:

(a) legalább három monomer egységet tartalmazó molekulák egyszerű súlytöbbsége, amelyek legalább egy másik monomer egységhez vagy egyéb reagenshez kovalens kötéssel kapcsolódnak, és

(b) az azonos molekulásúlyú molekulák kevesebb, mint egyszerű súlytöbbsége. Ezen fogalom meghatározás összefüggésében a „monomer egység” a polimerben található monomer anyag kötött formáját jelenti;

Óvintézkedésre vonatkozó mondat: egy veszélyes anyag vagy keverék használatából vagy ártalmatlanításából eredő expozíció káros hatásainak a lehető legkisebbre csökkentése vagy megelőzése céljából javasolt intézkedés(ek)e)t leíró mondat;

Termékazonosító: olyan részletes információk, melyek lehetővé teszik az anyag vagy keverék azonosítását;

Öngyulladó folyadék: olyan folyadék, amely – még kis mennyiségben is – levegővel való érintkezés után öt percen belül hajlamos a gyulladásra;

Öngyulladó szilárd anyag: olyan szilárd anyag, amely – még kis mennyiségben is – levegővel való érintkezés után öt percen belül hajlamos a gyulladásra;

Pirotechnikai árucikk: egy vagy több pirotechnikai anyagot tartalmazó árucikk;

Pirotechnikai anyag: olyan anyag vagy anyagok keveréke, amelynek az a rendeltetése, hogy robbanás nélküli, önfenntartó exoterm kémiai reakció révén hőt fejlesszen, fényt keltsen, hanghatást váltson ki, gázt vagy füstöt fejlesszen, vagy e hatások valamilyen kombinációját fejtsse ki;

Regisztráló: valamely anyag azon **gyártója** vagy **importőre**, vagy **valamely árucikk azon előállítója vagy importőre**, aki a REACH-rendelet szerint az anyagra vonatkozóan regisztrálási dokumentációt nyújt be;

Légzőszervi szenzibilizáló: olyan anyag, amelynek belélegzése a légutak túlérzékenységét okozza;

Önmelegedő anyag: olyan – az öngyulladó anyagtól eltérő – szilárd vagy folyékony anyag, amely a levegővel reakcióba lépve és energiabevitel nélkül hajlamos az önmelegedésre; az ilyen anyag abban különbözik az öngyulladó anyagtól, hogy csak nagy mennyiségben (több kilogramm) és hosszabb időtartam (órák vagy napok) után gyullad meg;

Önreaktív anyag: olyan termikusan instabil folyékony vagy szilárd anyag, amely még oxigén (levegő) nélkül is hajlamos gyors exoterm bomlásra. Ez a meghatározás kizárja a CLP szerint robbanóanyagként, szerves peroxidként vagy oxidálószerként osztályozott anyagokat és keverékeket;

Súlyos szemkárosodás: a vizsgált anyagnak a szem külső felületére való hatását követő olyan szövetkárosodás kialakulása, vagy a látás olyan súlyos romlása, amely a hatást követő 21 napon belül nem teljesen reverzibilis;

Figyelmeztetés: olyan szó, amely – figyelmeztetve az olvasót a potenciális veszélyre – a veszélyek súlyosságának relatív szintjét jelzi az alábbi két szint megkülönböztetésével:

- (a) veszély: a súlyosabb veszélyességi kategóriákat jelző figyelmeztetés, és
- (b) figyelem: a kevésbé súlyos veszélyességi kategóriákat jelző figyelmeztetés;

Bőrmarás: a bőr irreverzibilis károsodása, azaz látható nekrozis a felhámon keresztül és a bőrben, a vizsgált anyagnak legfeljebb 4 óra időtartamú hatását követően;

Bőrirritáció: a bőr reverzibilis károsodása a vizsgált anyagnak legfeljebb 4 óra időtartamú hatását követően;

Bőrszenzibilizáló: olyan anyag, amely a bőrrel való érintkezést követően allergiás tünetekhez vezet. A „bőrszenzibilizáló” meghatározása azonos az „érintési szenzibilizáló” meghatározásával;

Szilárd anyag: olyan anyag vagy keverék, amely nem tartozik sem a folyadék, sem a gáz fogalom meghatározása alá;

Anyag: olyan természetes állapotban előforduló vagy gyártási folyamatból származó kémiai elem és vegyületei, amely az anyag stabilitásának megőrzéséhez szükséges adalékanyagot és az alkalmazott folyamatból származó szennyeződést is tartalmazhat, de nem tartalmaz olyan oldószert, amely az anyag stabilitásának befolyásolása vagy összetételének megváltoztatása nélkül elkülöníthető;

Szimbólum: tömör információ átvitelét szolgáló grafikai elem;

Felhasználás: bármely feldolgozás, összeállítás, fogyasztás, tárolás, tartás, kezelés, tartályokba való töltés, egyik tartályból egy másikba való áttöltés, keverés, árucikk előállítása és minden egyéb felhasználás.

2. melléklet Kiegészítő információforrások

A jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció 9. szakaszában megadott források mellett áttekintést nyújtunk a CLP-rendelettel kapcsolatos információforrásokról és tanácsokról.

1. **Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához:** Az *Introductory Guidance on the CLP Regulation (A CLP-rendelet bevezető útmutatója)* a CLP-rendeletben foglalt követelmények terén történő eligazodás megkönnyítésére készült. Amennyiben specifikusabb iránymutatásra van szüksége anyagai és keverékei CLP szerinti osztályozására vonatkozóan, tekintse át a [Guidance on the Application of the CLP Criteria \(Útmutató a CLP szerinti kritériumok alkalmazásához\)](#) című dokumentumot.
2. **Útmutató a címkézéshez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban:** A dokumentum ismerteti a CLP-rendelet III. és IV. címében foglalt, a vegyi anyagok és keverékek címkézésére és csomagolására vonatkozó egyedi rendelkezéseket. (lásd a [Guidance on labelling and packaging in accordance with the CLP Regulation \(Útmutató a címkézéshez és csomagoláshoz a CLP-rendelettel összhangban\)](#) című dokumentumot.
3. **Guidance on harmonised information relating to emergency health response (Útmutató a sürgősségi egészségügyi válaszokkal kapcsolatos harmonizált információkhoz) – a CLP VIII. melléklete:** ez a dokumentum részletes iránymutatást nyújt a vállalatoknak arról, hogy hogyan kell teljesíteniük a CLP 45. cikke és VIII. melléklete szerinti azon kötelezettségeiket, hogy a kijelölt illetékes nemzeti szervnek benyújtsák a vállalatok által forgalmazott veszélyes keverékekre vonatkozó információkat (lásd a [Guidance on harmonised information relating to emergency health response \(Útmutató a sürgősségi egészségügyi válaszokkal kapcsolatos harmonizált információkhoz\)](#) című dokumentumot és az ECHA Toxikológiai központok weboldalát a következő címen <https://poisoncentres.echa.europa.eu/>).
4. **A tagállamok CLP/REACH nemzeti információs szolgálati:** a CLP- és a REACH-rendelettel kapcsolatos kérdések kapcsolattartási pontjai a tagállamokban (lásd a CLP-rendelet 44. cikkét). Megeshet, hogy az Ön tagállami illetékes hatósága úgy dönt, hogy összevonja a CLP és a REACH információs szolgálatokat, de nem köteles ezt megtenni. REACH információs szolgálata elérhetőségeit megtalálja az ECHA weboldalán: <http://echa.europa.eu/web/guest/support/helpdesks>.
5. **DG GROWTH (Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság) weboldal:** a további információkra – ideértve a kiegészítő iránymutatásokat – vonatkozó áttekintés és linkek a következő címen érhetők el: <http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/classification-labelling/>
6. **DG ENV (Környezetvédelmi Főigazgatóság) weboldal:** a további információkra – ideértve a kiegészítő iránymutatásokat – vonatkozó áttekintés és linkek a következő címen érhetők el: http://ec.europa.eu/environment/chemicals/labelling/index_en.htm.

3. melléklet Az ENSZ GHS és a CLP

A.3.1. Háttér

A vegyi anyagok osztályozásának és címkézésének globálisan harmonizált rendszerét (GHS) az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) 2002. decemberében, Genfben fogadta el. Az ENSZ GHS-t az EU jogalkotási rendszerébe a CLP-rendelet vezeti be, amely jogilag kötelező és közvetlenül alkalmazható az EU tagállamaiban.

A.3.2. Kiegészítő veszélyességi osztályok

Az ENSZ GHS veszélyességi osztályok bevezetése az EU-ban az úgynevezett „építőköcka megközelítésen” alapul, lehetővé téve a különböző országok és jogrendszerek számára, hogy azokat a veszélyességi osztályokat és kategóriákat vezessék be nemzeti jogukba, amelyeket relevánsnak tekintenek.

A.3.3. A CLP-ben nem szereplő ENSZ GHS kategóriák

Az építőköcka megközelítés alapján a CLP nem mindig tartalmazza az ENSZ GHS-ben szereplő összes veszélyességi kategóriát, mivel azok nem voltak részei a veszélyes anyagokról szóló irányelvnek, ahogy az a14. táblázatban látható.

12. táblázat: az ENSZ GHS-ben szereplő, de a CLP-rendeletből hiányzó veszélyességi kategóriák

Veszélyességi osztályok	A CLP-ben nem szereplő ENSZ GHS veszélyességi kategóriák	Megjegyzések
Tűzveszélyes folyadékok	4. kat.	A 93 °C-t nem meghaladó lobbanáspontú tűzveszélyes folyadékok alkalmazása az aeroszolok veszélyességi osztályhoz kapcsolódó osztályozásnál
Akut toxicitás	4. kat.	
Bőrmarás/bőrirritáció	4. kat.	Enyhén bőrirritáló
Súlyos szemkárosodás/szemirritáció	4. kat.	A CLP 2. kat. megfelel az ENSZ GHS 2A. kat.-nak
Aspirációs veszély	4. kat.	

A vízi környezetre veszélyes	Akut 2. kat. és 3. kat.	
------------------------------	-------------------------	--

A.3.4. Kiegészítő címkézési és csomagolási szabályok

A CLP az ENSZ GHS-ben nem szereplő, speciális szabályokat fogalmaz meg a kisméretű csomagolásban jelen lévő anyagokra és keverékekre (a CLP 29. cikke), a kiegészítő veszélyességi információkra (a CLP II. mellékletének 1. része), bizonyos keverékek kiegészítő címkeelemeire (a CLP II. mellékletének 2. része), valamint a gyermekbiztos zárral és/vagy veszélyre utaló kitapintható jelképpel való ellátásra (a CLP II. mellékletének 3. része) vonatkozóan. Olyan esetekre is megfogalmaz szabályokat, amikor az anyagra mind a CLP, mind a szállítási jogszabályok alkalmazandók.

A.3.5. Növényvédő szerek

A növényvédő szerek címkézésére vonatkozóan a CLP speciális szabályt fogalmaz meg, melynek értelmében, a 91/414/EGK irányelv követelményein kívül a következő szöveget is fel kell tüntetnie (a CLP II. mellékletének 4. része):

EUH401 – „Az emberi egészség és a környezet veszélyeztetésének elkerülése érdekében be kell tartani a használati utasítás előírásait.”

A növényvédő szerek csomagolására és címkézésére vonatkozó további információkért kérjük, olvassa el a jelen iránymutatásokat tartalmazó dokumentáció [22.](#) szakaszát.

**EURÓPAI VEGYIANYAG-ÜGYNÖKSÉG
ANNANKATU 18, P.O. BOX 400,
FI-00121 HELSINKI, FINNORSZÁG
ECHA.EUROPA.EU**